

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 1 (2652) 2001 SAUSIS-JANUARY 2

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Kokia ateitis?

Žmonija atsistojo prieš naują tūkstantmetį. Sakytum artojas su žagre prieš plačiausius dirvonus, laukjančius purenimo, kad žemė sužydėtų, kad neštų daug gerų ir sveikų vaisių.

NESUNKU įsivaizduoti, kad kiekvienas asmuo atskirai, šeimos bei organizacijos, bendruomenės ar tautos stengsis viską daryti, kad taip būtų. Teks rankose tvirtai laikyti žagrę, kad darbų, užduočių bei vilčių vagos verstųsi tiesios, gilios ir vienodos. Kaip tai atsitiks (jei atsitiks), sunku dar spėti, jūo labiau pranašauti. Vienas reikšmingas yra žinomas, aiškus ir vis pasikartojantis – tai laiko slinktis, kuri stato ir griaua, degina ir gesina, gimdo ir žudo, myli ir smerkia... Šitaip ir išryškėja ta amžinoji gėrio ir blogio kova, nepažįstanti kalendorinių pokyčių, liečianti kiekvieną žmogų nuo lopšio iki karsto. Kas gi nesidžiaugtų, jei ji mūsų neliestų, jei į tą kovą būtų galima tik iš šalies pažūrėti kaip amfiteatre į areną, kur gladiatoriai kaunasi su alkanais žvėrimis. Būdami neliečiami juk galėtume ramiai sau planuoti gyvenimą, kokio norime, kurti kaip tik įstengiami, be persto piešti žemiškojo rojiaus viziją. Deja, kaip matome ir žinome, tikrovė yra kitokia. Gal tik rečiau prisimename, kad toji nesibaigianti gėrio ir blogio kova glūdi mumyse pačiuose. Todėl mes nesame ir negalime būti kažkokie pasyvūs stebėtojai, juo labiau teisėjai. Kad ir kaip norėtume, šito pakeisti neįmanoma. Kas mums įmanoma ir kas tikrai darytina – tai budėti. Ir budėti taip, kad nepradėtume tų dviejų prigimtinių pradų – gėrio ir blogio – maišyti, sukeisti vietomis, sutapatinti ir po to pasimesti.

TOKIOS rūšies pasimetimas dar visai neseniai kūrė ištisas blogio imperijas. Kaip žinome, kai kurios jau sugriuvusios, kai kurios dar gyvos, veiksmingos, žmoniją vergiančios ir klaidinančios. Blogio pasėliai išaugino įdomių spalvų, bet nuodingus daigus, kurių atžalos gajos. Ir tai turbūt dėl to, kad lengviau nekėsti negu mylėti, lengviau gauti negu duoti, lengviau nematyti negu pagelbėti, lengviau dykinėti negu dirbti, lengviau griauti negu statyti... Šitose priešpriešose žmonija nuo amžių kankinasi ir kenčia, kažko vis laukia ir tikisi, vis tarytum tame amfiteatre sėdėtų. Pradėdami naują tūkstantmetį galime vienas kitą klausyti, ar bus kada geriau, ar bus kitaip? Ir klausime be galo, be krašto, viešai ir visai tuos klausimus skleidžiam, dailomės atsakymų išrinktose valdžiose, religinėse bendruomenėse, kad tie amžinieji nerimo šešėliai nebesidriektų po kojomis, kad vieną kartą pasaulyje būtų šviesu ir gera. Užtuot bandę save priversti tikėti, kad pasaulis bus šviesesnis, kai mes patys keisimės, darome viską, kad išliktume nuošaly, nes taip patogiau ir ramiau, nes kodėl aš su savimi ką nors turiu daryti, jeigu anas nedaro? Užtat geriau sleiksti kokias nors naujas idėjas, už kurių žmonija kabintųsi ir lauktų. Europoje žlugus totalitariniams režimams, apgautos tautos dailrosi naujų kelių, jungiasi į ekonomines bei karines sąjungas. Pilna žiniasklaida kasdieninių pranešimų apie tarptautines konferencijas. Prasiveržia kosmopolitinių bei utopinių idėjų srovės. Viskas lyg nauja, modernu – naujų vilčių ir lūkesčių laikotarpis. Tegu, tegu, kad tik aš išlikčiau koks buvau ir esu. Taip ir pradėdami naują tūkstantmetį, kaskart vis ryškiau virsdami įdomiais mechanizmais, kurie patys savęs nebegali kontroliuoti. Jei taip – kokia gi ateitis? Pasimetusiam ir paklydusiam keliai nebeaiškūs, baimė keliantys, kur aš tais keliais nueisiu? Atsakymo beieškant vertėtų prisiminti Išganytojo žodžius: „Aš esu tiesa, kelias ir gyvenimas“. Tikintis geresnio rytojaus pradžia to užtektų. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Naujo šimtmečio pradžia

Jubiliejiniai 2000-ji metai jau praėityje, o su 2001 metais atkeliavo naujas šimtmetis ir naujas tūkstantmetis. Ta proga *MacLean's/Global TV* apklause 1,400 kanadiečių įvairiose provincijose, ką jie galvoja apie save ir savo kraštą ir prašė palyginti dabartinę situaciją su padėtimi 1975 metais, t.y. prieš 25 metus (duomenys išreikšti nuo šimčių). Į klausimą, kokie sprendiniai klausimai svarbiausi šiuo metu, atsakymai išsiskyrė šitaip: sveikatos tarnyba (35), ekonomija/bedarbystė (11), socialinė rūpyba/švietimas (10), mokesčiai/GST (8), valdžios veikla/biudžetas (7), nusikaltimai/žiaurybės (3), gamtosauga (3), valstybinė vienybė (2). Daugiau žmonių yra žiūrinių optimistiškai į ateitį (38), negu pesimistų (32); daugiau tikinčių į geresnę ateitį apskritai Kanadoje (39) ir asmeniškai (45), negu galvojančių, kad ekonominė padėtis blogės apskritai krašte (20) ar asmeniškai (15); bet per paskutinius kelerius metus žmonių nuomonė apie Kanados politikos daugiau pablogėjo (50), negu pagerėjo (8). Įdomūs pasiūlytų valdžios projektų pri-

menybių palyginimai: ar norėtųmė, kad Kanada būtų pirmaujanti pasaulyje gamtosaugos srityje (56) ar turėtų palyginamai mažesnius mokesčius (39); skirtingai daugiau pinigų kariuomenės modernizavimui (19) ar pasirūpinti pastoge benamiams (75); garantuotų geras pensijas senimui (66) ar finansiškai skatintų modernios technologijos puoselėjimą (29); labiau finansiškai paremtų menus ir kultūrą (43) ar skirtų daugiau pinigų sportui (45). Į klausimą, ar Kanada yra nuobodus kraštas, dauguma atsakė neigiamai (70), tik mažuma sutiko (19).

Lyginant pokyčius 25 metų laikotarpyje Kanadoje, labiausiai pagerėjusios sritys yra elgesys homoseksualių atžvilgiu (72), elgesys motomų mažumų atžvilgiu (66), seksualinis laisvėjimas (51), geresnės galimybės jauniui (51) bei sveikata ir gerovė (48). Labiausiai pablogėjusios sritys: sveikatos rūpyba (61), asmeniškai saugumas (51), etinės ir moralės normos (50), aplinkos būklė (49) bei švietimas (46). Kokie projektai Kanadoje būtų svarbiausia įgyvendinti, (Nukelta į 8-tą psl.)

Visuotiniame Lietuvos Šaulių sąjungos suvažiavime Kaune 2000.XI.4 giedant Tautos himną
Nuotr. R. Eidukevičiaus

Lietuvos kariuomenės dieną Marijampolėje vietos pareigūnai stebi karių paradą
Nuotr. R. Eidukevičiaus

Savaitė Lietuvoje

Delegacija Briuselyje

Lapkričio 22-23 d.d. Lietuvos parlamentaro delegacija dalyvavo Briuselyje, Belgijos Karalystėje vykusiame septintajame Europos sąjungos (ES) ir Lietuvos jungtinio parlamentinio komiteto posėdyje, praneša ELTA/LGTIC. Buvo aptartas Lietuvos pasirengimas narystei ES – Europos komisijos pažangos ataskaita, Europos parlamento rezoliucija dėl Lietuvos, pažanga derybose dėl narystės bei politinė ir ekonominė Lietuvos būklė. Posėdyje Lietuvos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis patvirtino, jog Lietuvos darbotvarkė santykiuose su ES lieka ta pati – pabaigti derybas dėl narystės 2002 metais ir pasirengti priimti narystės teises ir įsipareigojimus 2004 m. Lietuvos pažanga kuriant veikiančią rinkos ekonomiką buvo teigiamai vertinama. Europos parlamento atstovai pabrėžė, kad Lietuva turi aktyviai dalyvauti visuose procesuose, susijusiuose su Karaliaučiaus krašto priartimu prie Europos.

Delegacija dalyvavo keturiolika saugumo ir gynybos, užsienio reikalų bei biudžeto ir finansų komiteto atstovai. Jie aplankė ŠAS (NATO) būstinę, išklause ŠAS generalinio sekretoriaus kabineto ir Politikos direktorato pareigūnų pranešimus apie dabartinius ŠAS vykstančius procesus, ŠAS-Rusijos santykius, ŠAS bendradarbiavimą su Ukraina, Narystės veiksmų plano procesą ir Lietuvos dalyvavimą jame.

Seimo nariai taip pat lankėsi vyriausiojoje karinių pajėgų Europoje vadovytyje Monse, kur jie buvo informuoti apie ŠAS karinę struktūrą, strateginę vadovybę ir jai pavaldžius žemesnio lygio štabus, o ir apie programą „Bendradarbiavimas taikos labui“ bei ją koordinuojančių centrų.

Mokės kompensacijas
Susitikime su Lietuvos už-

sienio reikalų ministru Antanu Valioniu Vienoje Austrijos UR ministrė Benita Ferrero-Waldner lapkričio 28 d. užtikrino jam, kad yra priimtas principinis sprendimas kompensacijas mokėti tiesiogiai Lietuvos gyventojams, kurie Vokiečių okupacijos metu buvo išvežti į Austriją priverstiniais darbams. Nukentėjusiems atstovaujanti institucija turi perduoti Austrijos kompensacijų fondui tikslus duomenis ir jų paraiškas. Dar nėra pabaigta suderinti galutinę kompensacijų mokėjimo tvarką, rašo BNS/LGTIC.

Vokietijos bendrovės ir įmonės, kurios karo metais naudojo priverstinius darbus, sudarė specialų 5 bln. markių (10 bln. litų) kompensacijų fondą. Austrija ketina išmokėti daugiau kaip 260 mln. dolerių (1,04 bln. litų) Vidurio ir Rytų Europos valstybių piliečiams, Antrojo pasaulinio karo metais priverstinai išvežtiems darbu į Austriją. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro duomenimis, šiuo metu Lietuvoje yra maždaug 10,000 žmonių, priverstinai dirbusių Reicho (kurio Austrija buvo dalis) ir turinčių teisę gauti kompensacijas.

Lenkijos prezidentas Liškiauvoje

ELTA/LGTIC skelbia, kad Lenkijos prezidentas Aleksandras Kwasniewski, perinktas antrai kadencijai, lankėsi Lietuvoje gruodžio 1 d. Jis susitiko su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi Liškiauvoje, netoli Druskininkų, pažadėjo padėti Lietuvai siekiant narystės Europos sąjungoje ir ŠAS (NATO). Prezidentai aptarė elektros tilto statybos klausimus, tikisi, kad statybos darbai prasidės kitą pavasarį.

Lankėsi Olandijos pareigūnė

Dviejų dienų vizitu Lietuvoje lapkričio 29-30 d.d. lankėsi Olandijos Karalystės atstovų rūmų pirmininkė Jeltje van Nieu-

Lietuvos premjeras Varšuvoje

ŽIVILĖ MAKUSKIENĖ

“Kadangi užsienio politikoje didelę reikšmę turi simboliai, Lietuvos ministerio pirmininko ir užsienio reikalų ministerio pasirinkimą pirmojo užsienio vizito vykti į Lenkiją suvokiame kaip ženklą tęsti gerus kaimyninius santykius” – po susitikimo su Lietuvos min. pirmininku Rolandu Paksu sakė Lenkijos premjeras Jerzy Buzek.

Lietuvos ir Lenkijos vyriausybės vadovai Varšuvoje patvirtino, kad abi šalys turi vienodus užsienio politikos tikslus. Rolandas Paksas informavo Lenkijos premjerą, esą Lietuvos vyriausybė sekančių metų biudžeto projekte nusprendė krašto apsaugai skirti 1,95% bvp, tuo patvirtindama, kad Vilnius laikysis tarptautinių įsipareigojimų.

Lietuvos ir Lenkijos premjerai Varšuvoje susitarė kuo skubiau pradėti elektros linijų tiesimą. Gruodžio 13 dieną pradės veikti speciali darbo grupė, kuri užsiims šio projekto įgyvendinimu.

R. Paksas, atskaidamas į žurnalistės klausimą, ar uždarius Ignalinos atominę jėgainę Lietuva turės elektros energijos perteklių, patikino, kad dėl II-ojo bloko likimo bus apsispręsta 2004 metais. Lietuvoje dabar svarstoma idėja, kad išnaudojant infrastruktūrą bei dirbančią žmonių pajėgumą, verta statyti modernų europietišką bloką” – sakė Lietuvos premjeras. Jis padėkojo Lenkijai už teikiamą pagalbą siekiant narystės ES ir NATO. Lietuvos premjeras Varšuvoje taip pat susitiko su Lenkijos prezidentu A. Kwasniewski ir seimo maršalka M. Playnskiu.

“Karšta” tema

Lietuvos ir Lenkijos politikų susitikimuose aktuali tema yra Lietuvos lenkų reikalai. Šįkart J. Buzekas vienu iš svarbiausių neišspręstų problemų dvišaliuose santykiuose įvardijo Lietuvos lenkų vardų ir pavar-

wenhoven. Kalbėdama Lietuvos seime, ji užtikrino savo valstybės paramą Lietuvai siekiant narystės Europos sąjungoje ir ŠAS (NATO). Ji pasidžiaugė Europos komiteto paskelbta ataskaita, anot kurios Lietuva tenkina Europos sąjungos keliamus politinius ir ekonominius reikalavimus, tačiau priminė, jog dar trūksta žemdirbystės reformos bei aplinkosaugos nuostatų dėl vandens ir atliekų perdirbimo.

J. van Nieuwenhoven taip pat susitiko su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi, užsienio reikalų ministru Antanu Valioniu, vyriausiojo derybininku dėl Lietuvos narystės Europos sąjungoje Vygaudo Ušaku bei Vilniaus universiteto vadovais. Vizito metu ji pranešė, kad kitais metais olandai ketina atidaryti ambasadą Vilniuje. Dabar olandų ambasadorius Lietuvoje reziduoja Švedijos sostinėje Stokholme, rašo BNS/LGTIC.

Tarėsi gynybos ministrai

ELTOS/LGTIC žiniomis, gruodžio 19 d. Palangoje įvyko Baltijos kraštų gynybos ministerių tradicinis (du kartus per metus) dviejų dienų susitikimas. Jame buvo aptarti Baltijos valstybių politikos derinimo ŠAS (NATO) plėtros proceso klausimai, Europos saugumo ir gynybos iniciatyva, bendrų daugiašalių karinių projektų, Baltijos taikos pajėgų bataliono (BALBAT), Baltijos karinės jūrų eskadros (Nukelta į 2-rą psl.)

džių rašybą lenkiškais rašmenimis. Per spaudos konferenciją Lenkijos premjeras sakė, kad su R. Paksu susitarta, jog jau kitą savaitę po ilgos pertraukos darbą pradės speciali komisija, kuri pateiks savo pasiūlymus šiuo klausimu. Tuo tarpu Lenkijos televizija pranešė, kad vėliau susitikę su Lenkijos seimo pirmininku M. Playnskiu R. Paksas pažadėjo esą Lietuvos lenkų vardai ir pavardės bus rašomos taip, kaip pageidauja Varšuva, t.y. lenkiškais rašmenimis. “Lenkijos parama Lietuvos euroatlantiniam siekimui yra besąlygiška” – neseniai patikino buvęs užsienio reikalų ministris Bronislas Geremek, komentodamas kai kurių Lenkijos seimo narių nuomonę, atseit, jeigu Lietuva ir toliau skriaus ten gyvenančius lenkus, Varšuva nustos talkinti Vilniui, siekiančiam narystės ES ir NATO. Tačiau ir toliau yra lenkų politikų, manančių kitaip. “Iš Lietuvos galime reikalauti europinių standartų tautinių mažumų srityje. Tik su tokia sąlyga Lenkija gali būti Lietuvos advokatė kelyje į Europos sąjungą ir NATO” – savitiraštyje “Vprost” teigė Lenkijos senato įtakingos “Polonijos” reikalų komisijos pirmininkė Janina Sagatovska.

Lenkų priekaištai

Lenkų politikai priekaištuoja, kad Vilnius įvairiais būdais

siekia sulietuvinti Pietryčių Lietuvoje gyvenančius lenkus: ne-gražinama lenkams žemė, uždarinėjamos lenkiškos mokyklos, o jų vietoje statomos didžiulės lietuviškos mokyklos “trims vaikams”. Lietuvoje, įgyvendinant švietimo reformą, planuojama uždaryti mažas mokyklėles, kurias lanko keli lenkų vaikai, jungti jas į stambesnius vienetus. Varšuva teigia, kad tuo siurinama lenkiško švietimo apimtis. Lenkijoje vykdoma analogiška švietimo reforma. Jau dabar uždaryta trečdalis lietuviškų mokyklų. Tik lenkų politikai tai vadina “mokyklų tinklo racionalizavimu” – sako Lenkijos lietuvių bendruomenės pirmininkė Irena Gasparavičiūtė.

Skriaudžiamo lenko įvaizdį palaiko ir dalis lenkų žiniasklaidos. Geriausias to pavyzdys buvo 2000 m. vasarą pradėtas vėjus rinkti pinigus “badaujančioms” Lietuvos lenkų vaikams. Liūdnomis akimis prastai apsi-rengusio lenkų vaikelio plakatas buvo iškabintas Lenkijos didmiesčiuose ir keletą mėnesių kasdien spausdinamas rimčiausiuose laikraščiuose.

R. Pakso spaudos atstovas Rimvydas Paleckis patikino esą Lietuvos delegacija susitikimuose su Lenkijos politikais jokių Lenkijos lietuvių problemų nekėlė.

Lietuvos kariuomenės šventė Marijampolėje 2000 m. lapkričio 23 d. Viršuje – visuomenė vaišinama kareivių maistu. Žemiau – kariai, išsirikiaję paradiui
Nuotr. R. Eidukevičiaus

Šiame numeryje

Kokia ateitis?

Darome viską, kad išliktume nuošaly, nes taip patogiau ir ramiau
Lietuvos premjeras Varšuvoje

Skriaudžiamo lenko įvaizdį palaiko ir dalis lenkų žiniasklaidos
Žydų klausimas dabartinėje Lietuvoje

Tebėra neatsakyti klausimai, kiek lietuvių dalyvavo holokauste
Vaikų globos kaime apsilankius

Daugelį našlaičių pavyko ištraukti iš landynių ir savartynų
Vieningi Lietuvos ir išeivijos šauliai

Jaučiau pasididžiavimą, kai žygiavo sava kariuomenė
Lietuvos muziejuose vis mažiau roдиниų

Dėl lėšų stygiaus neįmanoma patiemis formuoti fondus
Palydint prezidentą Smetoną Vokietijoje

Vokiečiai sutinka visus priimti ir laukia atvykstant
Kai didieji žygiai jungė visus

Sužestieji šaukė: “Broliai pribalkite!” Rieda ašaros skaitant
Dešimtas teatrų festivalis

Žymenų įteikimas baigtas eilėmis apie lietuvių kalbos grožį

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Publications Mail Registration No. 9408. CPM 1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$45, mėnė – \$55, garbės – \$65. Oro paštui užėjus – \$145, paprastu paštu – \$50. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuostata. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$45.00, patron \$55.00, sponsor \$65.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Lietuviai Vatikano radijuje

Prieš 60 metų Vatikano radijas prabilo ir lietuviškai

2000 m. lapkričio 27 d. suėjo 60 metų nuo tos dienos, kai Vatikano radijo bangomis buvo transliuota pirmoji laida lietuvių kalba. Pagrįstai galime džiaugtis, o turbūt ir didžiulius, nes mūsų redakcija priklauso pirmajam Vatikano radijo kūrimsi etapui.

Vatikano radijo laida lietuvių kalba pradėta dešimtiesiais Vatikano radijo veikimo metais ir buvo vienuolika tarp dabartinių beveik keturiasdešimties kalbinių programų. Jos atsiradimą tuojau po pirmosios sovietų okupacijos paskatino to meto Lietuvos padėtis. Tuomet Romoje gyvenę Tėvų marijonų kongregacijos vyresnysis vyskupas Petras Pranciškus Būčys, kartu su Lietuvos įgaliotuoju ministriu prie Šv. Sosto Stasiu Girdvainiu, ėmė rūpintis, kad Vatikanas leistų transliuoti laidas, skirtas sovietų persekiojimų užklupimui Lietuvos tikintiesiems.

Pirmoji Vatikano radijo laida lietuvių kalba buvo perduota 1940 metų lapkričio 27 dieną. Iš pradžių laidas rengė patys vyskupas Būčys; jam padėjo kiti Romoje gyvenę kunigai marijonai, įėjusius kun. Juozas Beleckas, SJ, kartais talkindavo ir Lietuvos ministeris Italijoje Stasys Lozoraitis.

Rengta po dvi laidas per savaitę. Viena, pirmadienio rytą, buvo transliuojama į Šiaurės Ameriką (skirta JAV ir Kanados lietuvių telkinimams); kita, šeštadienio vakarą – į Europą (į Lietuvą).

Po kelių mėnesių – 1941 metais – laidos nutrūko; Vatikano radijas lietuvių kalba tylėjo iki karo pabaigos. Pokario metais Romoje atsirado gana dideliama iš Lietuvos pasitraukusių kunigų būriui, lietuviškos Vatikano radijo laidos buvo atgaivintos. Transliacijos prasidėjo 1946 m. birželio 8 d. Iš pradžių laidas pakaitomis rengė beveik visi tuo metu Romoje buvę lietuviai kunigai. Po kelerių metų,

Grigaliaus universitete apgynęs teologijos doktoratą, į Vatikano radijo lietuvių skrybiaus darbą įsijungė kun. Vytautas Kazlauskas, kuris vėliau tapo programos vedėju ir dirbo Vatikano radijuje net iki 1988 metų.

Iš pradžių lietuviškų laidų rengimas buvo visiškai saviveikla. Tekstai buvo rašomi namuose, o radijo būstinėje, esančioje Vatikane, buvo atliekama tik paskutinė darbo dalis – skaitymas prie mikrofono.

Vatikano radijo laidų svarbą persekiojamiems Lietuvos tikintiesiems labai išaugo aštuntojo dešimtmečio pradžioje, kai 1972 metais pradėjo eiti "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika". Vos pirmiesiems jos numeriams pasiekus Romą, radijo laidoje atsirado nauja skiltis – "Žinios iš vyskupijų". Šitokia antraštė buvo vadinamos "Kronikos" žinios.

Nuo 1972 m. iki 1988 m. VR laidoje buvo perskaityti beveik visi "Kronikos" numeriai. Jau pats "Kronikos" veikimo principas – registruoti ir skelbti tikinčiųjų diskriminavimo atvejus – buvo optimalus pasipriešinimo bedievinimui būdas. Kai "Kronikos" žinias ėmė transliuoti Vatikano radijas, kai ji tapo prieinama kiekvienam, kas turi trumpabangį radijo imtuvą, "Kronikos" poveikis keliskart padidėjo.

Galiosiausiai prieš 10 metų sulaukėme naujų laikų. Lietuviai atgavus nepriklausomybę ir pasibaigus tikinčiųjų persekiojimams, savaime pakito ir laidų turinys – mažėjo dėsmyms tam, kas jau kaip normali įvykių raida vyko Lietuvoje, o radijo laida, buvusi persekiojamųjų tikinčiųjų pagalbininke, virto informacijos apie popiežių, šventųjų Sostą ir Visuotinę Bažnyčią šaltiniu ir Lietuvos tikintiesiems, ir visiems kas šiandien klausosi Vatikano radijo programų lietuvių kalba.

Vatikano radijo redakcija

Savaitė Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

(BATRON), Baltijos valstybių oro erdvės stebėjimo sistemos (BALNET) ir Baltijos gynybos kolegijos (BALDEFCOL) įgyvendinimo eiga.

MIRTIES PRANEŠIMAS

ATA MIKAS ŽALIAUSKAS

mirė 2000 m. gruodžio 14 d. "Toronto East General Hospital", sulaukęs 84 m. amžiaus. Jį visuomet prisimins vaikai Michael, Birutė ir Laima bei septyni vaikaičiai. Vėlonis lietuvių tarpe buvo žinomas kaip geras ir paslaugus dailidė. Buvo pašarvotas ir giminių bei draugų lankomas "Turner & Porter" laidotuvių koplyčioje, 436 Roncesvalles Ave., 2000 m. gruodžio 17 d. nuo 6 iki 9 val. vak. Palaidotas po Mišių iš Lietuvos kankinių šventovės gruodžio 18 d., 10 val. ryto Šv. Jono lietuvių kapinėse. Vietoj gėlių laidotuvių dalyviai aukėjo "Heart & Stroke Foundation".

Pasirašytas tarpusavio supratimo memorandumas dėl BALNET mokymo centro įsteigimo Karmėlavoje bei reikalavimai į Regioninį oro erdvės stebėjimo koordinacijos centrą perduodami radarinei informacijai. Taip pat ministeriai pasiekė Narystės veiksmų plano ir Partnerystės tikslų įgyvendinimo patirtimi bei susipažino su "BALWING" trišalio bendradarbiavimo karinių oro pajėgų srityje projektu.

Rūpintis teisėtvarkos reforma

Lietuvos teisingumo ministeris Gintautas Bartkus gruodžio 19 d. susitiko su prezidentu Valdu Adamkumi, su kuriuo buvo aptarta sudarymas darbo grupės, rengsiančios teisėkūros modelį. Joje dalyvautų seimo, vyriausybės, prezidentūros ir mokslo įstaigų atstovai. Ministerio teigimu, Lietuvos teisinė sistema šiuo metu yra nestabili, nes apie 60% priimamų įstatymų yra anksčiau priimtų įstatymų pataisos. Prezidentūros Teisės departamento direktorius Armanas Abramavičius pritarė, jog dažnai keičiamus įstatymus itin sunku vykdyti. Sudarytai darbo grupei tektų peržiūrėti įstatymo leidimo procedūrą ir pateikti konkrečius siūlymus, kaip pagerinti įstatymų ir kitų teisės aktų leidybą, praneša BNS/LGTIC.

RSJ

Vaiko tėviškės namų globotiniai – jaunieji šauliai su vadovu viršila PETRU GOERKIU Lietuvos kariuomenės šventėje

Nuotr. E. Žeizienės

Žydų klausimas dabartinėje Lietuvoje

Prof. THOMAS LANE, "Baltic Research Unit, University of Bradford", autorius knygos "Lithuania: Stepping Westward" (Lietuva – žingsniai į Vakarus)

1939 m. Lietuvoje gyveno apie 222,000 žydų, ir tikrai 5% jų išliko gyvi po karo, rašo Bradfordo universiteto prof. Thomas Lane ("Tiltas", 2000 m. rugsėjo mėn.). Pasak jo, tai didžiausias nuostimas žydų, nužudytų bet kurioje nacių okupuotoje šalyje, ir už tai daugiausia yra atsakingi naciai. Dabar Lietuvoje gyvena apie 6,000 žydų, kurie, kartu su kitomis tautinėmis mažumomis, naudojasi įstatymų ir konstitucijos apsauga, bet, nepaisant to, lietuvių ir žydų santykiai Lietuvoje yra prieštaringi ir jautrūs.

Žymaus žydų skaičiaus išvykimas iš Lietuvos po "perestroikos" kelia klausimą, kiek jie yra diskriminuojami bei koks yra priežys nusistatymas lietuvių visuomenėje. Izraelyje, JAV-bėse ir Europoje yra plačiai pasisklidę įsitikinimai, kad lietuviai nenori susitarti dėl žydų traktavimo praityje. Anot Lane, kol jie to nepadarys, žydų klausimas Lietuvoje liks nesutarimo šaltiniu ir kenks geram Lietuvos vardui pasauli.

Šis klausimas, pažymi Lane, yra glaudžiai susijęs su Lietuvos istorija ir tariamų lietuvių vengimu svarstyti šį ypač skausmingą jos istorijos tarpesnį. Jis primena, kad žydai Lietuvoje gyveno šimtus metų, ir Vilnius buvo tapęs antrąja Jeruzale kaip garsumo žydų kultūros centras. Šią žydų bendruomenę sunaikino naciai 1941-44 metais, ir dabar tebėra pilnai neatsakyti klausimai, kiek lietuvių dalyvavo holokauste, kiek jų vykdė pogromus laikotarpį po sovietų valdžios pasitraukimo ir formalus nacių valdžios įvedimo 1941 m. birželio mėn. Taip pat, koks buvo lietuvių vaidmuo žydus suimant, perduodant naciams ir sušaudant pagal nacių įsakymus. Tebėra neatsakyti klausimai, kiek karo nusikaltėlių ištėsino Lietuvos teismai, ir kodėl į teismą nepatraukti vadinami lietuviai karo nusikaltėliai, kurie po karo prisiglaudė JAV-bėse ir kitur.

Anot Lane, pagal kai kuriuos apskaičiavimus Lietuvoje buvo įvykdyta apie 40 pogromų dar naciams neįjėgiavus, o XII batalionas, kaip teigiama, dalyvavo žydų sušaudyme Lietuvoje ir Gudijoje. Svarbu yra ne tai, rašo Lane, ar lietuviai aktyviai dalyvavo holokauste, nes tai yra bendrai sutariama, bet kiek jų dalyvavo ir kaip jie prisidėjo. Žydai kritikai teigia, kad lietuviai vengia šiuos klausimus svarstyti, ir todėl Lietuvoje mažai žinoma apie holokaustą.

Pasak Lane, kol lietuviai to nepadarys, jie bus kaltinami ir įtarinėjami holokausto dangstyimu. O lietuviai iš savo pusės teigia, kad nepaisant, kaip stropiai jie tyrinėti savo istoriją, jų kaltintojai niekada nebus patenkinti.

Lane toliau rašo, kad svarbią Lietuvai problemą sudaro tai, jog ji, būdama izoliuota už geležinės uždangos, neįvertino Vakarų jautrumo dėl holokaust-

to, ir dėl to Lietuvos gynėjai griebiasi klaidingo teisinimo, esą Lietuva tuomet buvo sovietų okupuota ir primena žydų skaičių, priklausiusių komunistų partijai ar dirbusių sovietų saugumo organuose, lyg tai pateisintų juos dėl dalyvavimo holokauste.

Gerą pavyzdį šiuo klausimu, pasak Lane, parodė buvęs prezidentas Brazauskas, kuris 1994 m. balandžio mėn. Europos taryboje apgailestavo žydų sunaikinimą Lietuvoje ir pažadėjo visus karo nusikaltėlius nubausti. Praeitą pavasarį, minint Katalikų Bendrijos jubiliejų, Lietuvos Katalikų Bendrija paskelbė Atgailos ir atsiprašymo dieną, kurios metu ji atsiprašė už padarytas klaidas ir ypač už nepanaudojimą visų galimų priemonių apginti žydus Antrojo pasaulinio karo metu. Lane pažymi, kad KB vadovai mažai protestavo prieš žydų žudymus.

Iš kitos pusės, pažymi Lane, Brazauskas teisingai paminėjo, kad daug lietuvių slėpė ir saugojo žydus nuo nacių, o Izraelio vyriausybė juos pagerbė. Pagal Lietuvos žydų bendruomenės duomenis apie tuokščiančius lietuvių slėpė žydus ir apie 140 katalikų kunigų ragino žmones juos gelbėti. Kai kurie kunigai leido žydams slapstytis šventovėse ar vienuolynuose. Daug žydų vaikų buvo išgelbėta juos skubiai pakrikštijus. Kun. Bronius Paukštyš išgelbėjo apie 150 žmonių, daugiausia vaikų iš Kauno geto. Šių metų (2000) kovo mėn. Vilniaus Gaono žydų valstybinis muziejus išleido antrą toms enciklopedijos apie lietuvių, kurie gelbėjo žydus nacių okupacijos metais. Pastarųjų kelerių metų laikotarpį "Yad Washem" institutas Jeruzalėje pagerbė medaliais ir "Teisiųjų tarp tautų" diplomais 422 lietuvių už heroizmą gelbstint žydus. Anot Lietuvos seimo nario žydo E. Zingerio, tai tik mažą dalis visų teisiųjų iš įvairių visuomenės sluoksnių.

1995 m. vizito Izraelio metu Brazauskas, pasekdamas min. pirmininko Slezevičiaus 1994 m. pavyzdžiu, viešai atsiprašė už atskirų asmenų karo nusikaltimų žydams ir pažadėjo patraukti juos atsakomybėn. Tačiau tokį įsipareigojimą atmetė kai kurie lietuviai, kurie manė, kad toks jo atsiprašymas pažemina Lietuvą, ir jie klausė, kas atsiprašys nusikaltimus Lietuvai. Be to jie teigė, kad toks viešas atsiprašymas sustiprintų pasaulielyje lietuvių kaip karo nusikaltėlių įvaizdį. Anot Lane, atrodė kad tuo metu gynimasis tebevyravo kaip atsakymas į priekaištus dėl karo nusikaltimų.

Šis klausimas, rašo toliau Lane, yra glaudžiai susijęs su Lietuvos vyriausybės atsakymu į priekaištus dėl karo nusikaltėlių rehabilitavimo ir bylų jiems neįskėlimo. Pasak jo, po karo sovietai buvo deportavę dešimtis tūkstančių lietuvių, kurių daugelis po nepriklausomybės atstatymo 1991 m. buvo oficialiai

rehabilituoti ir galėjo gauti pensijas bei kitokią pagalbą. S. Wiesenthalio fondai kaltinant, kad kai kurie rehabilituoti asmenys yra žinomi kaip nacių kolaborantai, Lietuva pasiūlė su Izraeliu peržiūrėti ginčijamas bylas, ir 1994 m. Lietuvos aukščiausias teismas nepatvirtino tūkstančio asmenų rehabilitavimo.

Pasak Lane, daug sunkesnis klausimas yra vadinamų lietuvių karo nusikaltėlių, kurie karo metu pabėgo į Vakarus. Wiesenthalio fondas, bendradarbiaudamas su Amerikos pareigūnais, buvo parengęs sąrašą Amerikos lietuvių, kurie bendradarbiavo su naciiais. Pasak Lane, kai kurie jų grįžo į Lietuvą, kiti buvo deportuoti. Kaip geriausia pavyzdį jis paminia A. Lileikio bylą.

Yra aišku, kad Izraelielyje vyrauja didelis pasipiktinimas, kad Lietuvoje gyvenantys vadinamieji karo nusikaltėliai nėra patraukti atsakomybėn, nors Brazauskas prieš dvejus metus yra pažadėjęs tai padaryti.

Siekiant pagerinti santykius tarp Lietuvos ir žydų bendruomenės stengiamasi parodyti gerą lietuvių valią, priminti gerus lietuvių ir žydų santykius per šimtmečius. Kaip pavyzdys minimas žydų mokslininko Gaono Eljahui 200 metų mirties sukakties paminėjimas Vilniuje 1997 m., mokyklose pamokų, o universitetuose kursų įvedimas apie holokaustą. Kultūros ministerija kartu su valstybine biblioteka yra įsteigusi naują skyrių, kur telkiami tūkstančiai knygų hebrajų ir jidiš kalbomis.

Pagalau prezidento Adamkaus iniciatyva buvo sudaryta tarpautinė komisija, įvertinti nacių ir sovietų karo nusikaltimus. Jos patikimumą sustiprino "Yad Washem" instituto Jeruzalėje sutikimas dalyvauti jos veikloje.

Šios pastangos, pasak Lane, rodo, kad lietuviai pradeda suprasti tuos baises įvykius, kurie įvyko Lietuvoje prieš beveik 60 metų, tačiau manyti, kad jų rūpestingas įvertinimas savaime bus paveikus atsakymas į dabar Lietuvoje pasireiškiantį antisemitizmą, yra klaida. Gera istorija, nors ir svarbi geram tarpusavio supratimui, nėra jokia garantija.

Lietuviškai parengė J. Vitėnas

Surado globotą žydaite

1942 vokiečių okupacijos metais, Kauno našlaičių prieglaudos vedėja Stefania Andriūnienė rado vieną rytą ant prieglaudos slenksčio stovinčią penkiametę mergaitę. Stefania ją priėmė į prieglaudą ir globojo iki 1944 m., kai pasitraukė į Vakarus.

Grįžusi prieš porą metų gyventi į Lietuvą Stefania ryžosi surasti tą penkiametę mergaitę. Po ilgo ieškojimo ir apklausų ji pagaliau surado Janiną Vytienę, sukuriai sergančią, besigydančią Kauno klinikoje. Mažoji Janina buvo palikta jos žydų kilmės motinos ant prieglaudos slenksčio. Tuo būdu ji išvengė žydų persekiojimo ir eventualiai – mirties.

Stefania Andriūnienė-Egan savo globotinei paskyrė tam tikrą sumą pinigų, kad ji galėtų ilgiau klinikoje pasigyti ir fiziškai atsigauti. I.K.

PRANEŠIMAS IŠ VOKIETIJOS

Gausi informacija apie Lietuvą

Ryšium su Europos sąjungos atstovų posėdžiu Prancūzijos Nicoje iškilo ir Lietuvos klausimas – spauda kalbino Vokietijoje besilankantį Lietuvos prezidentą Valdą Adamkų

KAZYS BARONAS

Lietuvos vardas vokiškoje žiniasklaidoje skambėjo ne tik sportiniais, bet ir politiniais klausimais. Tuo akstinu buvo Europos sąjungos pasitarimai Prancūzijos Viduržemio jūros pakrantės Nicos mieste, kuriam buvo nagrinėjami ne tik ES reformos klausimai, bet ir jos plėtra. Įtakingų Vokietijos dienraščių atstovai iš Nicos siuntė labai plačius pasitarimų komentarus, o redakcijos atspausdindavo ir Europos žemėlapius, kuriuose buvo pažymėtos ES valstybių sienos ir vardai, neaplenkiant ir būsimų atstovų. Prie didelėm raidėm įrašyto "Litauen" vardo daugumas dienraščių pridėdavo gyventojų skaičių, valstybės plotą, BVP, sostinės vardą.

Savo komentaruose iš Nicos laikraščių bendradarbiai geriausius pažymius skyrė daugiausia Estijai, Lenkijai, Čekijai, Vengrijai, Kipriui ir Maltai, įvertindami jas lietuvišku ketvertuku. Lietuvai su Latvija ir Slovakija įrašyta patenkinama pažyma. Labai bloga būklė nurodoma Bulgarijoje bei Rumunijoje. Jočių vilčių neduodama Turkijai.

Kada galima susilaukti naujų narių įjungimo į Europos sąjungą? Įvairių spėliojimų buvo dienraščiuose. Vieni pasisakė už 2003 m. įjungimą valstybių į ES su gerom pažymom, o su trejetuku – Lietuvą, Latviją, Slovakiją – 2005 ar net 2010 m.

Prezidento atsakymai

Ką tuo klausimu sako Lietuvos prezidentas V. Adamkus?

Viešėdamas Bavarijos sostinėje, jis didžiausiam Vokietijos dienraščiui "Sueddeutsche Zeitung" (jo tiražas savaitgaliais siekia 760,000 egz.) lapkričio 27 d. pasakė: "Aš žinau, kad kelias yra labai tolimas, tačiau žodį labai norėčiau išbraukti. Tiesa, ekonominiams klausimams sudaro labai daug rūpesčių. Įsijungusi į ES, Lietuva turi būti pajėgi konkuruoti kitoms valstybėms. Neprašau jokios malonės, nes kai kurios valstybės sako: ar jums patinka, ar ne, turite mus priimti. Norint būti lygiaverte nare reikia tam iš anksto pasiruošti".

"Kuriuos metus laikote plėtros pabaiga" – klausia vokiečiai. V. Adamkus: "Tikime, kad 2002 baigsime pasitarimus su Europos s-ga ir 2004-2005 m. įsijungime".

"Daug kalbama apie Europos sąjungos plėtrą, tačiau beveik visiškai tyla ŠAS (NATO) pokalbiuose. Atrodo, kad JAV ir kai kurios Europos valstybės nesidomi tolimesne ŠAS plėtra, ypač įjungimu Baltijos valstybių. Ar nevertėtų Lietuvai atsisakyti noro įsijungti?"

V. Adamkus: "Prieštarauju. Tiesa, aplink ŠAS yra tyla, bet aišku kodėl. Juk JAV sėdi už ŠAS vairo. O jos yra užimtos rinkimais. JAV yra pareiškusios, kad Lietuva, Slovėnija ir Slovakija yra pažengusios. Šios trys valstybės turi stipriausią užnugarį kongrese. Mano nuomone, 2002 m. siejasi su politiniu Vašingtono sprendimu".

Vokiečiai: "Kodėl ŠAS yra svarbi organizacija Lietuvai? Europos sąjunga plečia savo gy-

nybos struktūras, turėdama galvoje tik savas karines pajėgas?"

V. Adamkus: "Tik teorijoje. Apie tai dar bus labai daug kalbama. ŠAS nelabai norės matyti savo rūšies konkurentų. Kas ten ES vyksta, negalima lyginti su ŠAS. Tai ginčytinas klausimas". (Tai Prancūzijos prezidento noras, K.B.).

Vokiečiai: "Ar nenorėtumėte į ES-gs rankas visiškai atiduoti krašto gynybą?"

V. Adamkus: "Be jokių abejonių ne! Tik ŠAS matau Europos apsaugą. Mes norime priklausyti ŠAS. Esame laisvi, tad mes patys galime spręsti kokioje bendruomenėje jaučiamės saugūs".

"Ką galite pasakyti Vakarų pasauliui, kuris mano, kad Baltijos valstybių įjungimu provokuojama Rusija?"

V.A.: "Mes neprovokuojame. Kas tai sako, gyvena praicitim. ŠAS nebėra šaltojo karo mašina. Tai nauja ŠAS. Ji nėra valstybių sąjunga, siekianti pradėti karą su Rusija".

"Prieš dvejus metus sakete, kad Rusijoje nėra demokratijos. Kaip šiandien? Ar prie Putino yra demokratija Rusijoje?"

V.A.: "Nepilna to žodžio prasme. Ją norėtų ir rusai matyti. Jie juda gan dideliu greičiu ta linkme. Jaunoji karta jau visiškai įsijungė, tačiau 150 milj. gyventojų kraštas dar to nepriima. Demokratijos negalima mokytis iš knygų. Ją reikia patirti, išgyventi".

Raudona vėliava Rygoje

Baltiečių – vokiečių draugijos žiniaraštis, spausdinamas Rygoje (mažesnis išlaidos, ypač pašto), gruodžio mėn. laidoje supažindina vokiškai kalbančius skaitytojus su Lietuvos, Latvijos ir Estijos gyvenimu.

Estų tautybės redaktorius dr. Olfred Aule rašo apie Latvijos nepriklausomybės sukaktį bei jos išvakarėse Šv. Petro šventovės bokšte iškeltą raudoną vėliavą. Tai atliko trys nelegaliai gyvenantys jaunuoliai rusai. Ilgokai toji vėliava gyventojų buvo nepastebėta, nes Rygą dengė stipri migla. Tokiu "žygdarbiu" jaunuoliai norėję išreikšti protestą prieš Latvijos įsijungimo norą į ŠAS, reikalaudami taip pat iš kalėjimo išleisti jų draugus bei vieną buvusį KGB tarnautoją.

Redaktorius rašo apie nepriklausomybės sąjūdžius Baltijos valstybėse, o vokiečiai dr. B. Frisch komentuoja Lietuvos seimo rinkimų duomenis.

Žiniaraštis rašo, kad "Litauenplatz – Lietuvos aikštė" pavadinimas randamas Bavarijos Bad Wörishofen (čia gyvena ir mirė vysk. A. Deksnys), "Litauen Strasse" – šiaurinėje Vokietijoje Sassnitz vietovėje, "Litauen Str." – Wolfsburg (automobilių "Volkswagen" centras) ir "Litauerring" – Arnberg-Neheim. "Wilnaer Str." esanti Stuttgarte, "Wilnaer Weg" – Niederkasselyje, "Vilnius Strasse" – Erfurte, "Kau-naer Str." – Weimare, "Klaipėdaer Str." – Rügen saloje, nes čia veikia keltas į Klaipėdą. Vokiškas Klaipėdos vardas "Memel" randamas 400 Vokietijos vietovių. Taip pat yra ir Tilžės g-vių pavadinimai.

Ilgą laiką gyvenusi Kanadoje, Toronto mieste, STEFANIA ANDRIŪNIENĖ-EGAN, dabar gyvenanti Lietuvoje, Kauno mieste, Lietuvos prezidento dekretu už nepaisymą mirtino pavojaus sau ir savo šeimai Antrojo pasaulinio karo metu, gelbėjant ir globojant žydų tautybės vaikus nuo nacių genocido, apdovanota "Žuvusiųjų gelbėjimo kryžiumi". 2000 m. rugsėjo 13 d., minint žydų genocido dieną, Stefaniaj Andriūnienė-Egan garbingą apdovanojimą įteikė Respublikos prezidentas Valdas Adamkus

Vaikų globos kaime apsilankius

Netoli Marijampolės, Avikilų kaime, jau kelinti metai veikia benamių vaikų globos kaimas, pavadintas "Vaiko tėviškės namai". Tai didelių pastangų bei plataus masto steiginy, vertas visuomenės dėmesio ir paramos

ELVYRA ŽEIZIENĖ Kaunas

2000 m. lapkričio 23-oji – Lietuvos karių diena šiemet buvo ypatinga Avikilų Vaiko tėviškės namų (VTN) auklėtiniais, iškilmingai įsijungusiems į Lietuvos šaulių sąjungos jaunųjų narių gretas.

Kariuomenės šventėje

Marijampolėje, Savivaldybės aikštėje vykstant šventiniam Karių dienos paradiui ir minėjimui dalyvavo ir būrys uniformuotų jaunųjų VTN šaulių.

Pagerbus Lietuvos karių, partizanų ir visus Lietuvos Nepriklausomybės gynėjų, šimto jaunųjų marijampolietėjų tėvų, senelių, draugų ir miesto visuomenės akivaizdoje jaunieji šauliai atliko priesaiką. Šiame būryje priesaikos žodžius mlyti ir ginti tėvynę tarė ir VTN auklėtiniai – Rima, Ineta, Petras, Andrius ir kiti paaugliai, kurie susikaupe klaupe ir bučiavo Šaulių sąjungos vėliavą, rikiavosi į vyresniųjų bičiulių gretas.

Šiomis šventės akimirkomis džiaugėsi ir VTN steigėjas monsinjoras Vytautas Kazlauskas, kuris trokšta matyti jaunąją kartą, mylinčią Dievą ir Tėvynę, pasiryžusią dėl jų aukotis.

Mons. V. Kazlauskas labai rūpinosi, kad VTN auklėtiniai būtų ugdomi katalikiškai bei turėtų tvirtą pilietinę sąmonę.

Tėvynės meilės keliu

Nuo pat iškilmingo VTN Avikiluose atidarymo palaikomi glaudūs ryšiai su Marijampolės krašto apsaugos struktūrų kariškiais, kurie mielai paremia įvairias poilsio, kultūrinės bei pilietinio-patriotinio ugdymo programas.

Praėjusį rudenį VTN kaimelyje vykdoma pilietinio-patriotinio ugdymo programa. Vienas iš kaimelio narių jau vadinamas "šaulių nameliu", nes jame apsigyveno šešioliką metų judrių ir energingų paauglių, panorusių gyventi pagal karišką dienotvarkę. Jiems vadovauja Šaulių sąjungos Marijampolės štabo viršila Povilas Goerklis, dalyvavęs tarptautiniuose taikos palaikymo daliniuose Jugoslavijoje ir turintis pedagoginį talentą. Čia vaikai keliai 5,30 v.r., mąkstinais ir grūdinais, meldžiasi ir pusręčiauja, paskui vyksta į mokyklas.

Šiaulių name vyrauja griežta tvarka ir drausmė, kiekvienas turi savo pareigas. Daug dėmesio skiriama mokymui ir sportui, lavinimuisi bei namų ruošai. Su jais gyvenantis kariškis Povilas, rodo pavyzdį, kaip gaminti pietus, taisyti drabužius, avalynę. Vadovas dirba savanoriškais pagrindais.

Su čėčėnų vaikais

Prieš pusmetį šiame name lyje laikinai gyveno dešimt Čėčėnijos karo našlaičių, kurie Avikilų vaikams rodė tikro pilietiško ir patriotiško pavyzdį. Jis niekieno neraginami keletą kartų per dieną meldėsi ir pasninkavo už savo tautos laisvę ir jos kovotojus, o savo bičiuliams lietuviams sakė: jeigu žūtų visi dabartiniai kovotojai, jie eitų kovoti už Tėvynės laisvę. Jie patys gamindavo valgių, kūrėsi krosnį.

Stebint gabumus

Pasak naujo Avikilų VTN vadovo I.e. direktoriaus pareigas Medardo Juršėno, kaimelyje ypač sustiprintas katalikiškasis ir pilietinis ugdymas. Steniamasi pastebėti kiekvieno vaiko kūrybinius polinkius muzikai, menui, amatams. Mažiausieji auklėtiniai lavinami vaikų darželyje, kur jie mokomi deklamuoti, dainuoti, šokti, pažinti aplinką. Mažųjų koncertais džiaugėsi Kalvarijų senelių namų prieglaudų gyventojai, Kauno arkivyskupijos sielovados centro darbuotojai. Didelė dalis vyresniųjų vaikų lanko muzikos ir medžio drožybos pamokas, kurioms vadovauja muzikos ir darbų mokytojas Antanas Sluoksnaitis.

Dviratininkų žygis

Arvydas, Egidijus, Mindaugas, Remigijus, Raimundas, susizavę pasakojo, kad praėjusią ypač lietingą vasarą jie turėjo tikrą vyriškumo mokyklą. Vado-

vaujami Vytauto Didžiojo universiteto Teologijos fakulteto trečiakursio Andriaus Žežio, dalyvavo tarptautiniame ekologiniame dviračių žygyje po Lietuvą.

Ar lyjant, ar šviečiant saulei paaugliai kasdien sukdavo po 60-80 kilometrų Suvalkijos, Dzūkijos, Aukštaitijos keliais. Žygio metu jie įveikė per 600 kilometrų, grožėjęsi krašto parkais ir draustiniais, gamtos perlais Vištyčio, Ilgelio, Baltųjų Lakajų ežerais, pabuvojo M. K. Čiurlonio, V. Kudirkos ir kituose muziejuose, susitiko su įdomiais žmonėmis.

Prie 250 žygeivių trumpam buvo prisijungęs ir tuometinis šalies premjeras Andrius Kubilius, mėgstantis tokias keliones. Jis bendravo su Avikilų auklėtiniais, pasidalijo makaronų virimo receptu, drauge su visais vakarienįo prie laužo. Jauniems žygeiviams neišdildomą įspūdį paliko priėmimas šeimo rūmuose ir bendra malda prie Taikos stulpo, kuris buvo pastatytas Nepriklausomybės aikštėje Japonijos nevyriausybės organizacijos "Malda už taiką pasaulyje".

Žygeiviai ir gausiai juos patikė vilniečiai 191 kartą pakartojo žodžius: "Tebūnie taika Lietuvoje, tebūnie taika visame pasaulyje", – paminėdami vis kitas valstybes Azijoje, Okeanijoje, Afrikoje, Europoje, Šiaurės ir Pietų Amerikoje.

Lėšų problema

Pasak Medardo Juršėno, įvairiapusis vaikų lavinimą būriuose riboja finansinės galimybės.

VTN vyr. finansininkė Danutė Vaičiūnienė sakė, jog kylant elektros, ryšio, paslaugų, transporto degalų ir kuro kainoms, smarkiai išaugo ir vaikų kaimelio išlaidos. Per tris šiuo metų ketvirčius vien mokėsim už elektrą prirėkė per 28,000, degalams – per 17,000, telefonui paslaugoms – per 6,000 litų. Daugiausiai lėšų reikia maistui bei darbuotojų atlyginimams. Bet to, kaimelis nebaigtas statyti, pamažu vyksta statybos darbai.

Nors vaikų išlaikymo išlaidos žymiai mažesnės nei valstybiniuose vaikų globos namuose, kaimelio išlaidos per tris metų ketvirčius sudarė per 550,000 litų. Valstybė kiekvieno vaiko išlaikymui skiria 500 litų globos pašalpą, kuri pagal vyriausybės nutarimus skiriama tik jo maitinimui, drabužiams, gydymo, švietimo ir kultūros reikmėms. Jeigu šių pinigų liktų, turėtų būti atidaroma sąskaita banke kiekvieno vaiko vardu. Deja, stingant lėšų, dalis šių pinigų buvo panaudojama mamų ir te-

tų atlyginimams, nors jie yra labai kuklūs. Uždraudus tai daryti, jau mėnesis, kai šios daug dirbančios moterys negauna algų.

Lankytojai

Lankydamiesi Avikiluose su kauniečių verslininku, ketinančiu organizuoti paramą, Orfėjumi Budreika, pabuvojome keiliose šeimose, kur radome socialiai pietaujančius vaikus, sutvarkytus kambarius, prieškambarį, nestigo naujos avalynės ir šiltų drabužių, balkonuose džiūvo švarūs skalbiniai. Pasiteiravus, ar vaikams pakanka maisto, mamos atvėrė šaldytuvus, kuriuose buvo pilna maisto atsargų. Sužinojome, jog šeši vaikai turi ir asmenines sąskaitas banke, kurias jiems atidarė privatus asmenys.

Priekabių ieškotojai

Kaimelio gyventojai išskęstomis rankomis priima kiekvieną svečią. Tikima, kad visi atvykėliai yra kupini gerų norų. Deja, kai kurie jų yra nusiteikę arba yra iš anksto nuteikti ieškoti priekabių ir visuomenės akyse sumenkinti darbuotojų ir rėmėjų pastangas.

Į VTN pastaruoju metu atvyksta ir tokių, kurie prisidengę kilnia vaikų globėjų skraiste, stengiasi juos panaudoti savo tikslams. Nepavykus šioms užmačioms, stengiasi sukelti už ne "tarptautinį" skandalą, apjuodinti kilnią vaikų globos misiją. Dera priminti kanadietės Reginos Choromanskės žodžius, prieš porą metų išspausdintus "Tėviškės žiburių" laikraštyje po apsilankymo Avikiluose. Ji džiaugėsi čia gražiai auklėjamais vaikais ir jukiais namais.

Viename iš trijų Kanados lietuvių lėšomis pastatytame name 8 vaikus auginanti mama Dalia Barisevičienė papasakoja, kad ji nuolat prisimenanti kanadietės geradarius, kurių dėka vaikai turi šviesius, jaukius namus ir meldžiasi už geradarius.

Daugelį našlaičių pavyko ištraukti iš landynių ir savartynų, kur ir šiandien dar tebevyvena ir minta dešimties ir šimtai vaikų, kuriuos girti tėvai neretai sumuša. Šiandien Lietuvos spaudoje apie tai daug rašoma. Nelengva auklėti landynių ir savartynų vaikus. Tikrųjų našlaičių čia nedaug. Tačiau Avikiluose jie, pajutę meilę ir šilumą, pamažu tarsi atsyla ir skleidžiasi.

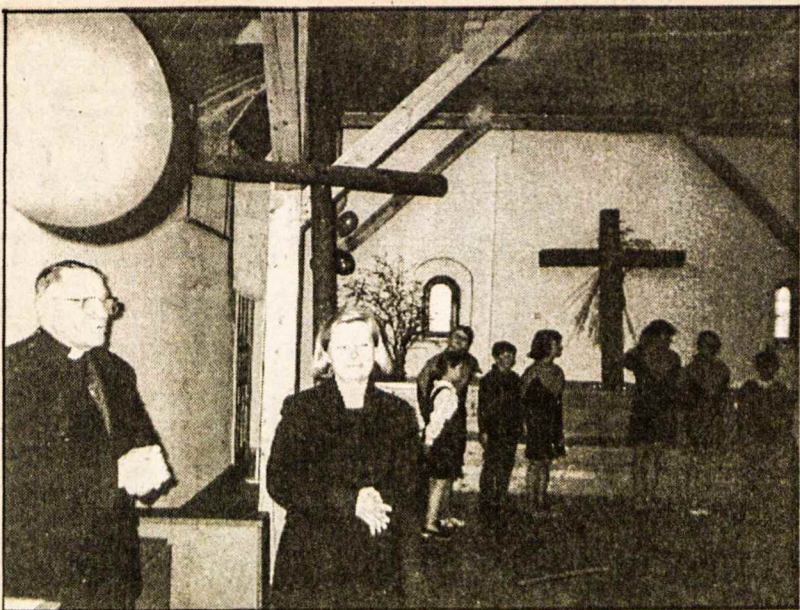
Mielieji, jeigu norėtumėte pasidalyti savo meile ir šiluma, rašykite mums: mons. V. Kazlauskas, Druskininkų g. 4-1, LT-3000 Kaunas, Lithuania. Aukais galima siųsti: Lithuanian Savings Bank, Vilnius SWIFT: TAUP LT 2X Account No. 60104/946006095.

Trynukės Monika, Viktorija ir Neringa smalsiai apžiūrinėja gautus vitaminus
Nuotr. autoriaus

Kanados lietuvių organizacijos "Pagalba Lietuvos vaikams" siunta prie Miknevičių trobelės. Siuntą priima motina Rasa su sūnumis – Tomu ir Donatu
Nuotr. autoriaus

Vaiko tėviškės namų steigėjas mons. V. KAZLAUSKAS ir Vaikų teisių apsaugos Kauno skyriaus vedėja BIRUTĖ VALMIENĖ Avikilų kaime džiaugiasi bendradarbiavimu ir pasiektais rezultatais. Ntr. E. Žeizienės

Lietuvos kariuomenės šventėje Marijampolėje Vaiko tėviškės namų globotiniai – berniukai ir mergaitės, jaunieji šauliai. Ntr. E. Žeizienės

Trynukės auga sveikos

ALBINAS ANUŽIS. Kaišiadorys

1999 m. sausio 2 Kaišiadorių rajono Žaslių gyventojų Rasos ir Arvydo Miknevičių šeimoje gimė trys mergaitės. Tai buvo neeilinis įvykis Lietuvoje. Apie jį rašė laikraščiai, trynukės rodė televizija. Miknevičiams jos sukėlė ne tik džiaugsmo, bet ir nerimo. Mat jų šeimoje jau buvo keturi vaikai.

Rajono valdžia pažadėjo rūpintis daugiavaikė šeima, pasiūlyti darbą bedarbiui tėvui, parūpinti geresnę pastogę. Ji ne visus pažadus įvykdė. Miknevičiai iki šiol tebevyvena senoje lūšnėlėje. Daugiau jų šeimai padėjo paprasti žmonės, imonės. Medikai nemokamai davė vitaminų, sauskelnių, kelios bendrovės – maisto produktų, geri žmonės – vartotų drabužių, skalbimo mašiną. Šeima nesėdi rankas sudėjusi. Miknevičiai turi daržą, laiko karvę, augina nemažai kaulių.

Valstybė šeimai anksčiau kas mėnesį mokėjo pašalpą po 1,000 litų, dabar ją sumažino iki 750 litų. Per vasarą Arvydas dirbo viešuosius darbus, prie pašalpos kas mėnesį pridurdavo po 300 litų. Rudenį tie darbai baigėsi, tad daugiavaikės šeimos tėvas ieško atsitiktinio uždarbio pas ūkininkus, įmonių savininkus.

Pastaruoju metu Miknevičių šeima daugiausia paramos gauna iš Kanados lietuvių organizacijos "Pagalba Lietuvos vaikams". Spalio pabaigoje ji gavo jau trečią didelę siuntą. Keturiuose dėžėse buvo beveik 80 kg aprangos, apavų, maisto, vitaminų. Mačiau, kaip laiminga šeima iškrovė dėžes. Vienerių metų ir 9 mėnesių trynukės Monika, Viktorija ir Neringa iš ran-

A+A

dr. JUOZUI PILIPAVIČIUI iškeliavus amžinybėn,

jo žmonai BRONEI, sūnui ROMUI, dukroms – LINAI ir RITAI su šeimomis giliai ir nuoširdžią užuojautą reiškia –

Birutė ir Česlovas Joniai

A+A

dr. JUOZUI PILIPAVIČIUI mirus,

jo žmoną BRONE, dukras – LINĄ ir RITĄ, sūnų ROMĄ bei jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime –

Adelė ir Aleksas Dudoniai ir krikšto sūnus Robertas

Lietuvos kariuomenės karių, nukentėjusių nuo sovietinio ir nacistinio genocido, artimųjų sąjunga (LKKAS)

sveikina su šv. Kalėdomis

šios sąjungos narius, gyvenančius JAV ir Kanadoje, o taip pat visus, remiančius savo aukomis enciklopedijos "Lietuvos kariuomenės karininkai: 1918-1953" leidyba.

Už Jūsų pastangas nuoširdžiai dėkojame ir linkime laimingų bei džiugių šv. Kalėdų ir visų lūkesčių išsipildymo 2001 metais.

LKKAS valdyba

Saulė teka virš Kaunakalnio

ANTANINA GARMUTĖ

Ten kur Nemunas vingiuodamas apibėga žaliuojančias pilialkalnių kepure, o garsioji Sūdovos giria šiandien jau tik Dubravos mišku įsirečia į Piliuonos kaimo ariamus laukus, jau prieš 10,000 metų žmonių gyventa. Vaizdingas, garbanotų kalvų kupetomis apgaubtas slėnis – jauki uždardos erdvės iliuzija žydro dangaus fone. Su debesų laivais, nuplaukiančiais tolyn. Pagal vieškelį. Kaunakalnio – ir Kauno – link. Mes, slėnio gyventojai, už Kaunakalnio akimis nulydėdame saulėlydžius. O pamiškių žmonėms saulė pateka virš Kaunakalnio.

Ak tie Kaunakalnio saulėtekliai! Palubinskų Onutei Jezerskienei užima kvapą vien prisiminimai apie gimtinę. Jos tėvų sodyba – pačioje viršūnėje, ten, kur kalno nugara atkops vieškelis kerta asfaltuotą plentą. Kaip ir daugelis to meto žemdirbių, Palubinskai augino gausią šeimą. Žemės nedaug, bet pakako išmaitinti šešis vaikus, kuriems neteko tarnauti pas svetimus.

Tėvų pavyzdžiu, vaikai buvo darbštūs, ir stengėsi susirasti savo vietą gyvenime: kas į amatus, kas prie žemės, o kas į mokslus palinko. Okupacijos metais stengėsi išvengti pokario audrų, ir tai jiems pavyko. Kalėjimai ir Sibiras juos tyrytum aplenkė. Tačiau iš visos plačios giminės baltų meškų krašte retas kuris nepabuvojo.

Piliuonos pradinę mokyklą Onutė baigė 1931 metais. Mokykliniai metai, o ir visas nepriklausomas Lietuvos laikotarpis paliko jai neišdildomus įspūdžius.

Kokios būdavo ekskursijos: kelias dienas keliaujam po Dzūkiją. Susipažįstam su Punia, Varėna, Merkinė, Leipalingiu. Išskylajam. Dainuojam. Nakvodavom pas ūkininkus ant šieno, – prisimena tautodailininkė, garsi Lietuvos audėja Onutė Palubinskaitė-Jezerskienė, švęsdama savo garbingą jubiliejų. Žemietė prisimena ir savo mokytojus:

– Mokytojas Šarkūnas organizuodavo mokinių vaidinimus, ekskursijas į teatrą Kaune. Mokykla tuomet būdavo pas turtingesnius, tvarkingesnius ūkininkus. Iki 1929 m. – pas Praną Pa-

žerą, paskui pas tėvą – Jurgį Palubinską, vėliau pas Juozą Jakubčionį. Kai pastatė gražią valstybinę, aš jau buvau baigusi mokyklą. Bet jos veikloje dalyvavau. Buvau trijų organizacijų narė: jaunųjų ūkininkų, jaunlietuvių sąjungos, vėliau ir Šaulių sąjungos.

– O austi kada pamėgote?

– Nuo mažumės. Kai tik į mamos stakles įlipau. Anuomet būdavo ruošiamos įvairios namų ūkio apžiūros. Labai laiminga buvau, kai Kauno apskrities gėlių darželių apžiūroje laimėjau I-ąją vietą... Pasveikino pats prezidentas. O jį labai gerbėme. Kaip ir didžiųjų tuometinių aukštų valdininkų. Jie mokėjo nesavanaudiškai tarnauti Tėvynei, žmonėms.

Jausti ir puoselėti grožį Onutė padėjo nuostabių gimtosios Piliuonos gamtovaizdžiai. Jų spalvų žaismas subtiliai švyti jos audiniuose, lietuvių tautinių drabužių klostėse. Gerbti, tęsti tėvų ir protėvių tradicijas ji išmokė ir savo vaikus.

Seniai gyvena Kauno mieste Onutė Jezerskienė, atėjusi čion iš savo vaikystės ir jaunystės namų žaliojo Kaunakalnio. O gimtoji sodyba, kaip pasiūsiuęs nuo audrų paukštis, tebestovi senoje vietoje. Šeimininkauja joje sesers Antaninos, buvusios nagingos siuvėjos, vaikaičiai. Ten, kur bėga plentas, nesidairydamas į šonus, pro naują gyvenvietę, žydinčius sodus ir žilą jį Nemuną su banguojančiais mūsų gyvenimais. Kur leidžiasi ir teka saulė virš Kaunakalnio.

Lietuvos audėjė Onutė Palubinskaitė-Jezerskienė
Nuotr. A. Garmutės

Jubilatę Onutę Palubinskaitę sveikina kraštiečiai – muziejininkė Kazimiera Kairiūkštytė-Galaunienė ir buvusi tremtinė-gdytoja Albina Ožeraitytė-Stašaitienė
Nuotr. A. Garmutės

*Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6*

KLF kapitalas daugiau kaip 3,0 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip \$100,000) skirstomas lietuvių išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikálams, jaunimui).

Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus. Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą! REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

LAISVOJE TĖVYNĖJE

ŠVIETIMO SUTARTIS

Pracitų metų gruodžio 11 d. Vilniaus meras Artūras Zuokas ir švietimo ministeris Algirdas Monkevičius pasirašė sutartį dėl Lietuvos švietimo informacinės sistemos diegimo miesto mokyklose, praneša BNS/LGTIC. Šia sutartimi, Vilniaus miesto savivaldybė, aktyviai dalyvaujanti informacinės visuomenės kūrimu, į šį procesą įtrauks ir visas sostinės bendrojo lavinimo mokyklas. Vilniaus miesto mokyklos gaus 68 kompiuterius, interneto paslaugų teikėją ir programinę įrangą. Naujoji įranga leis mokykloms pačioms susitvarkyti savo mokslinių apskaitą, mokyklų duomenimis galės naudotis ir švietimo skyrius. Šiuo metu savivaldybei priklauso apie 350 į tinklą sujungtų kompiuterių, beveik dvejus metus veikia dokumentų tvarkymo ir kontrolės pavidimų sistema.

PRIPAŽINS DIPLOMUS

Kaip skelbia ELTA/LGTIC, 2000 m. gruodžio 12 d. Lietuvos seimas patvirtino Lietuvos, Estijos ir Latvijos vyriausybės sutartį "Dėl išimokslinimo pripažinimo Baltijos valstybių aukštojo mokslo erdvėje". Sutartis, pasirašyta 2000 m. vasario 18 d. Taline, numato, kad Baltijos valstybės pripažins viena kitos viduriniojo mokslo baigimo pažymėjimus, aukštojo mokslo diplomus bei mokslo laipsnius. Jos įgyvendinimą prižiūrės Baltijos aukštojo mokslo koordinavimo komitetas.

MAŽINS TARŠĄ

BNS/LGTIC žiniomis, 2000 m. gruodžio mėn. pradžioje Vilniaus miesto savivaldybė parengė pirmąją strateginę oro taršos ir triukšmo sumažinimo programą, įtraukusi į darbo grupę aplinkos ministerijos ir Vilniaus visuomenės sveikatos centro specialistus. Programoje numatyta įvertinti oro užterštumo padėtį mieste, nustatant teritorijas, kur viršijamos atmosferos teršimo normos.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Member Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduoju, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į

Angelė Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patars.
Darbo tel. 705-445-8500
Namų tel. 705-429-6428
Elektroninis paštas: salvaiti@lynx.org
Tinklavieta: www.fourseasonproperties.com

KAIRYS BALTIC EXPEDITING
517 Fruitland Rd.,
Stoney Creek, Ontario,
Canada L8E 5A6
Tel: (905) 643-3334

◆ Siuntiniai į Baltijos valstybes ◆
Prieš atvažiuodami ar norėdami daugiau informacijos nrašom skambinti
Genei Kairienei (905) 643-3334

PRIIMU SIUNTINIUS:

TREČIADIENIAIS 4-6 V.V., KETVIRTADIENIAIS 10 V.V. 1 V.P.D.
Petras Šturmąs (Toronto raj.) (905) 271-8781
Algis Trumpickas (Wasagos raj.) (705) 429-2156
Bernardas Mačys (905) 632-4558

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.CH.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIZIŪRA

PRIMUM LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
X ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
X HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
X HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

Bus nustatyta taršos šaltinių įtaka miesto oro kokybei, kuriama transporto duomenų bazė oro taršai iš esmės įvertinti. Transporto srautus numatoma analizuoti sukuriant kompiuterinę modeliavimo sistemą. Antroji programos dalis skirta oro užterštumo įtakai gyventojų sveikatai įvertinti. Bus vertinama miesto žmonių ir pramonės plėtros įtaka gyventojų sveikatai, nustatamos triukšmo lygis, rengiamas cismo organizavimo ir gatvių tinklo planas, visuomeninio transporto vystymo strategija.

KOVOS SU NARKOMANIJA

Sveikatos apsaugos ministerija (SAM) parengė 100 dienų veiklos planą narkomanijos plitimui stabdymui, praneša BNS/LGTIC. Numatoma pertvarkyti Vyriausybės narkotikų kontrolės komisijos darbą, narkotikų kontrolės ir narkomanijos išankstinės apsaugos programą, įsteigti savivaldybėse tarpžinybines komisijas narkomanijos išankstinės apsaugos ir kontrolės projektams rengti. Remiantis Skandinavijos pavyzdžiu, bus parengta ir patvirtinta privaloma psichologinės ir socialinės vaikų reabilitacijos 3 mėnesių trukmės tvarka. Kaune, Šiauliuose ir Panevėžyje bus įsteigti priklausomybės ligų centrai, o kituose miestuose įgyvendinamas PHARE projekto pirmojo išankstinio nuo narkomanijos apsaugojimo bendruomenėje modelis.

NEBEBUS TELEGRAFO

"Lietuvos telekomas" nuo 2001 m. pradžios nebeteikia telegrafo paslaugų. Kasmet mažėjo jomis besinaudojančių gyventojų skaičius. Praėjusiais metais per dieną didžiausiose miestuose išsiunčiamos tik 2-4 telegramos, kaimuose tiek pat per savaitę. Tačiau "Lietuvos telekomas" ir toliau teiks tarptautinio telegrafo paslaugas, nes dar yra jų poreikis, rašo BNS/LGTIC.

PALEISTAS LAIVAS

Pusiauju Gvinėja 2000 m. gruodžio 20 d. paleido 40 parų Malabo uoste sulaukytą ir nelegaliai žvejyba kaltintą Lietuvos laivą "Rytas" bei jo įgulą. Kaip skelbia BNS/LGTIC, "Ryto" kapitonas Valentinas Malychinas pasirašė dokumentą, įsipareigojdamas, kad ūkinis ginčas bus tęsiamas tarptautiniu teisiniu keliu. "Rytas", keliaujantis į ir iš Mauritanijos ir Kamerūną, gabenó 2656 tonas šaldytos žuvies ir daugiau kaip 100 žuvies miltų. Arti 1 milijono JAV dolerių vertės krovinys priklausó Belgijos bendrovei "Luyben ALG. Handelsmaat NV". Pusiauju Gvinėjos pareigūnai iš laivo išgrobstė maždaug 250 tonų žuvies, skyrė 1.3 mln. JAV dolerių baudą, vėliau ją sumažino iki 500,000 dol., tačiau nei laivo savininkė bendrovė "Baltatlanta", nei operatorė bendrovė "Baltic Atlant Shipping" nesumokėjo jokio užsto už sulaukytą laivą. Iš 38 žmonių įgulos 33 yra Lietuvos piliečiai, kiti – Rusijos piliečiai. Gruodžio 21 d. laivas pasiekė Kamerūną. RSJ

KONCERTAS

"HAMILTON PLACE" TEATRAS

KVIEČIA MUZIKOS MĖGĖJUS IŠGIRSTI

KAMERINĮ ORKESTRĄ "LYRA",

KURIAM DIRIGUOS ŽYMUŠIS LIETUVOS MAESTRO

SAULIUS SONDECKIS

Programoje: J. S. Bacho kūriniai

2001 M. SAUSIO 19, PENKTADIENĮ, 8 V.V.

STUDIO THEATRE, HAMILTON PLACE

Bilietai parduodami:

"Hamilton Place" kasoje, "Coppes Coliseum" kasoje ir visuose "Ticketmaster" kioskuose, arba skambinti tel. 905-527-7666.

Bilieto kaina: \$20 asmeniui, studentams \$17.

A. a. PRANAS BERNECKAS

Vancouver, BC

SU a. a. PRANU BERNECKU, atsisveikinome 2000 m. lapkričio 26, sekmadienį. Susirinko gausus lietuvių būrys pagerbti daug nuveikusių lietuvių sportui.

Pirmasis Lietuvos vardu atsisveikino garbės konsulas C. Jūras, pažymėdamas, kad velionis buvo apdovanotas DLK Gedimino ordino medaliu, kas rodė jo nuopelnus lietuvių ir lietuvių sportui. H. Tumaits, dalyvių supažindino su velionies gyvenimu ir jo atliktais dideliais darbais gyvenant svetimo krašte. Bernadeda Vherk jautriai padėkavo ištrauką iš B. Brazdžonio ir V. Mačernio poezijos. V. Kaulius kalbėjo, skaitė šv. Rašto psalmių ištraukas ir apibūdino velionies dvasingumą. Gretimose "Ocean View" kapinių koplyčios salėje dalyvavusieji išreiškė užuojautą žmonai Elenai, dukrai Andrėjai ir jos vyrui Mark. Jautriai sugiedojus Tautos himną ir "Marija, Marija" visi skirstėsi nuliūdę, nes neteko tauraus žemaičio ir lietuvių jaunimui daug metų dirbusio išeivijos veikėjo.

Po šioje žemėje patirtų skausmų ir nusivylimų, Pranai, džiaukis Dievo meileje – amžinybėje. Z.K.

Hamilton, Ont.

SVEIKINIMAS IŠ LIETUVOS. Sveikiname gerbiamus dėdžius – Petrą ir Zuzaną Jonikus, švenčiančius savo 55-rių metų vedų sukaktį 2001 m. sausio 26 d. Linkime jiems geros sveikatos ir dar sulaukti deimantinių metų. Dėkojame už visas dovanas.

Remigijus ir Edita Baužai, krikšto dukė Gabija

SUSTIKIMAS SU MAESTRO SAULIUMI SONDECKIU ir kavutė vyks tuoj po koncerto sausio 19 d. Hamiltono Aušros Vartų parapijos salėje. Kviečiami visi lietuviai, koncerto dalyviai, atvykį į šį pobūvį pabendrauti su šiuo iškilu Lietuvos menininku. I.R.

BPL Import/Export

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

SKAMBINTI

Beatas Brasas

(905) 545-8868

FIRST PLACE

PHARMACY

350 King St. E., Hamilton

540-8877

Viktoras Remesat,

BSc.Pharm

□ 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)

□ Nemokamas vaistų pristatymas

□ Sveikatos priežiūros įrankiai

Čikaga - visų susitikimo vieta

Svečiai iš Aliaskos

Svaja Vansauskaitė jaunystėje gyveno pas savo tėvus, įsikurusius Lyons miestelyje prie pat Čikagos. Vėliau ji, baigusi studijas, sukūrė šeimą su Robert Worthington ir persikėlė į Aliaską. Jau 25 metai gyvena apie 16 mylių nuo didžiausio Aliaskos miesto Anchorage Chugiak vietovėje.

Ten užaugo ir jų 7 vaikai – 4 berniukai ir 3 dukrelės, kurių dauguma dabar gyvena JAV. Kai kurie dar tik baigia savo studijas šio krašto universitetuose. Tačiau jie visi nepamiršta savo senelės Laimos Šilingaitės Vansauskienės, kuri yra viena iš devynių žinomų Lietuvos valstybininko, teisingumo ministro Stasio Šilingo atžalų. Laima kaip tik pernai su kitais Šilingų šeimos nariais iš įvairių žemynų dalyvavo savo tėvo, motinos bei vienos sesutės palaikyti perlaidojimo iškilmėse Lietuvoje.

2000 m. lapkričio pabaigoje, per Padėkos šventę, Svaja atskrido iš Chugiak miestelio, o jos dukrelė Gaja, studijuojanti anglų kalbą ir literatūrą Teksas universitete, čia atvyko iš tos valstijos. Taip pat čia atsirado ir Svajos sūnus Aras su savo šeima iš Anchorage. Aras su savo žmona Kate jau spėjo susilaukti trijų dukrelių, kurių jauniausioji (dar tik 6 mėnesių) yra pakrikštyta Stasio Šilingo žmonos Emilijos vardu.

Tad Laimos ir Mykolo Vansauskų namuose netoli Čikagos prie šventinio stalo susėdó net 7 tolimi svečiai, kurių dauguma buvo iš Aliaskos. Čia jiems pokalbių tikrai netrūko, nes išskyrus Svają, kuri kiek dažniau į Čikagą užsuka, kiti čia viešėjo pirmą kartą.

Svaja Worthington, kuri dėsto anglų kalbą ir literatūrą Aliaskos universitete Anchorage mieste, šį kartą iš mamos pasiėmė savo senelio Stasio Šilingo laiško rašytą iš tremties (juos iki šiol saugojo jo vyriausioji dukra Laima). Ji juos žada išvesti į anglų kalbą ir įvesti į kompiuterį, kad būtų prieinami visiems.

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

Edvardas Šulaitis

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

BALFo Los Angeles miesto skyrius spalio 15 d. surengė tradicinį metinį pokylį, pažymėdamas ir šios organizacijos 56 metų veiklą. Ryta šv. Kazimiero šventovėje BALFo intencija buvo aukojamos Mišios. Vidurdienį prasidėjo BALFo darbų prisiminimas. Programai vadovavo D. Čekanauskaitė. Invokaciją sukalbėjo kun. S. Anužis, prisiminimas ir nesenai mirusių BALFo narių a.a. Feliksą Masaitį. Sveikinimo žodį tarė Lietuvos garbės konsulas V. Čekanauskas. A. Pažiūrienė savo kalboje pažymėjo BALFo atliktus labdaros darbus išeivijoje ir Lietuvoje, mesdama taipogi žvilgsnį ir į ateitį. Meninę programą atliko Los Angeles vyrų kvartetas, akompanuojamas muz. R. Apeikytės. Dalyviai atliktomis dainomis grožėjosi, iššaukdami kvartetą pakartoti net keletą kartų. Gausūs renginio dalyviai skaniai pasivašino ir galėjo maloniai vieni su kitais ir pabendrauti. Pabaigoje skyriaus išd. E. Vilkas perskaitė aukų sąrašą. Surinkta 5000 dol. Ši žinia visų dalyvių sutikta su dideliu entuziazmu. Su humoru pokylį užbaigė skyriaus pirm. R. Dabšys. BALFas stengiasi padėti Lietuvoje vargstantiems seneliams, ligoniams bei visokeriopos pagalbos reikalingiems vaikams.

Britanija

Apie "Europos lietuvių" ateitį rašoma šio laikraščio 22 nr. Britanijoje iš viso mažėjanti lietuvių veikla, mažėja taip pat rašančių bei skaitytojų skaičius. Didžiosios Britanijos lietuvių sąjungos (DBLS) centro valdyba priėmė pasiūlymą leisti "Europos lietuvių" vieną kartą per mėnesį. Atitinkamai būtų sumažinta ir prenumeratos kaina. Toliau rašoma, kad vietinių žinių mažai esama, o žinios iš Lietuvos tautiečius pasiekia kitais būdais. Britanijoje dar leidžiamas "Britanijos lietuvių balsas", šv. Kazimiero parapijos leidinys "Veni". Nottinghamame anglų kalba spausdinamas laikraštis "Lyness", pritaikytas jauniausiajai kartai. Skautai turi savo laikraštį "Budėkime". O kitos bendruomenės Europoje nepajėgiančios išleisti jokio leidinio, išskyrus akademine Vokietijos lietuvių bendruomenę, kuri leidžia savo žinių biuletinį. Tai esą, pasak korespondento, nieko baisaus, kad "Europos lietuvių" taps mėnraščiu.

A. a. Česlovas Sirvydas, 73 metų amžiaus, mirė 2000 m. spalio 5 d. Derby vietovėje. Velionis gimė 1927 m. balandžio 2 d. Dotnuoje, Kėdainių apskr. Tėvams persikėlus į Josvainius, čia jis baigė pradžios mokyklą. Kėdainiuose gimnaziją. Iš Vokietijos 1947 m. atvyko į Britaniją ir apsigyveno Derby mieste. Čia jis 1962 m. vedė Veroniką Grigonavičiūtę ir išaugino dukterį Izabelę, susilaukė vaikaitės. Velionis buvo rūpestingas ir ilgametis lietuvių parapijos pirmininkas bei Didžiosios Britanijos lietuvių sąjungos narys. Nuliūdusi liko duklė Izabelė su šeima.

Vokietija

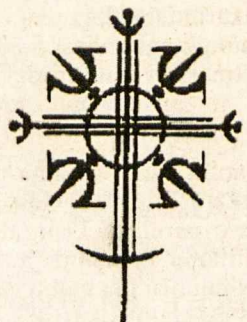
Lietuvių bendruomenės Schwetzingeno apylinkės metinis susirinkimas įvyko 2000 m. rugsėjo 10 d. Ketsch sodininkų-daržininkų draugijos patalpose. Buvo išklausti LB apylinkės valdybos pirmininko, išdinkino bei kontrolės komisijos pranešimai. Apylinkė šiuo metu turi 43 narius. Bendras apylinkės na-

rių amžiaus vidurkis – per 60 metų. Per praėjusius metus apylinkė padidėjo viena nauja nare – Genovaitė Bensch. Kas antrą sekmadienį Ketsch katalikų šventovėje yra aukojamos lietuviškos Mišios. Po jų visi susirenka į minėtos draugijos svetainę prie vyno ar alaus stiklo pabendrauti. Sielovada rūpinasi kun. J. Dėdinas ir kun. A. Kelmelis, atvykdamai iš Hüttenfeldo. Kazlų Rūdos šventovės vargonų pataisymui surinkta 400 markių aukų. 1999 metai užbaigti prie simbolinio kalėdinio stalo. Didėnių renginių apylinkės valdyba neorganizuoja, nes arti yra Vokietijos lietuvių bendruomenės centras Hüttenfelde. Šios apylinkės nariai dalyvauja renginiuose, vykstančiuose Hüttenfelde. Kasmetinį mokestį užsimoka beveik visi apylinkės nariai. Valdybą sudaro: pirm. J. Vitkus, sek. J. Stuknys, išd. V. Kurcas, o kontrolės komisiją – L. Urbanas, H. Ruinies. ("Vokietijos LB valdybos informacijos" 2000 m. 3 nr.).

Lenkija

Seinų Lietuvių Namuose spalio 11 d. šių namų direktorius A. Nevulis ir Lenkijos lietuvių bendruomenės valdybos narys P. Maksimavičius susitiko su Elko vyskupu W. Ziembra. Susitikime dalyvavo ir Seinų parapijos vikaras kun. A. Kesilis. Kalbėta apie giesmių (kantikos) išleidimą ir dėl lietuviškų pamaldų laiko pakeitimo Seinų bazilikoje. Pirmajam klausimui išsprendi vyskupas pažadėjo tam darbui surasti specialistų. Antruoju klausimu nuomonės išsiskyrė. Vyskupas sakė, kad jis neprieštaruja keisti lietuviškų pamaldų laiką, net įsakęs klebonui tą reikalą sutvarkyti. Tačiau, pasak jo, dėl pamaldų turėtų su klebonu susitarti patys parapijiečiai. Jis kvietė lietuvius dar kartą susitikti su ne taip radikalaus nusistatymo lietuvių atžvilgiu lenkais ir bandyti rasti išeitį. A. Nevulis pažymėjo, kad kaip rodo patirtis, parapijiečiai nepajėgia šio klausimo išspręsti, o ir klebonas nenori daryti sprendimo. P. Maksimavičius pripažino, kad nemažai nuveikta gerinant lietuvių ir lenkų santykius. O šio smulklaus reikalo sprendimą nulemtų viešai paskelbtas vyskupijos nusistatymas. A. Nevulis prašė vyskupą savo autoritetu nedelsiant padėti rasti abiem pusėm priimtina sprendimą. ("Aušra" 2000 m. 19 nr.).

J. Andr.

"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"

Loughed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaucia kitus

Sudbury Ontario

**Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje,
išsikūres nuosavuose namuose –**

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

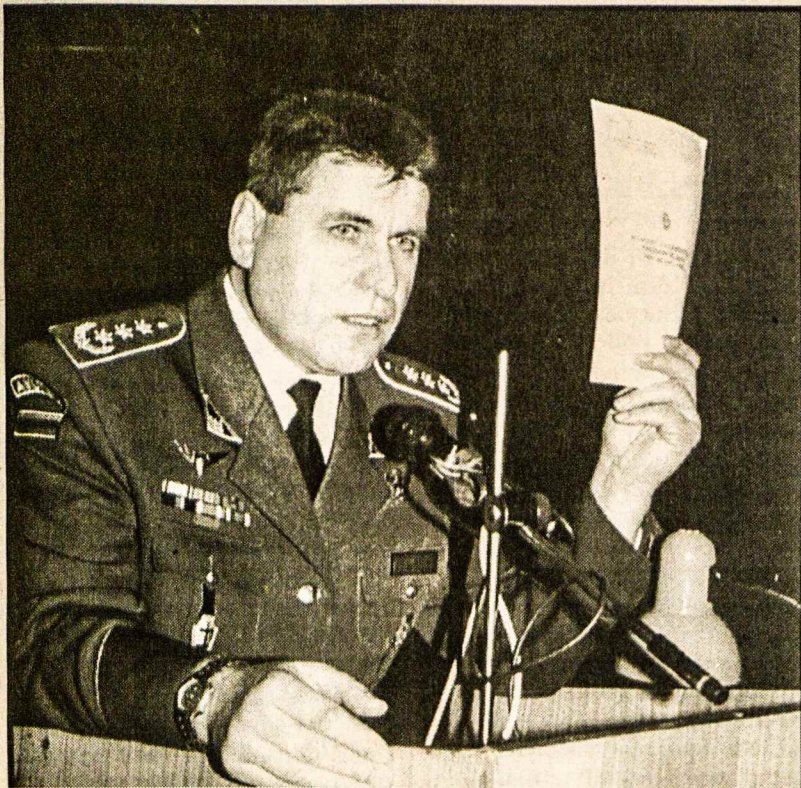
Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki.....	2.50%
santapas.....	2.75%
kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius.....	4.25%
180 dienų indėlius.....	4.25%
1 m. term. indėlius.....	4.85%
2 m. term. indėlius.....	5.00%
3 m. term. indėlius.....	5.10%
4 m. term. indėlius.....	5.25%
5 m. term. indėlius.....	5.35%
RRSP ir RRIF (Variable).....	2.50%
1 m. ind.	5.00%
2 m. ind.	5.10%
3 m. ind.	5.25%
4 m. ind.	5.35%
5 m. ind.	5.50%

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
- Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KRIJITO KORTELE – INTERAC KORTELE
TINK ALAPIS: www.talka.net

Plk. JONAS GEČAS, Lietuvos šaulių sąjungos vadovas, kalba Lietuvos šaulių sąjungos visuotiniame suvažiavime 2000 m. lapkričio 4 d. Kaune. Nuotr. R. Eidukevičius

Rašo Maironio mokyklos moksleiviai

Toronto Marionio mokyklos rašiniai – pasakos Kalėdų tema, laimėję konkursines premijas

Keleiviai iš kitos planetos

“Kada mes pasieksime Žemę, Zubzub?” – paklausė Putput. “Mes beveik jau Žemėje”, – atsakė Zubzub. Jie nuleido savo skridimo mašiną į medį parke. Prieš išlipdami iš medžio apšvilko savo vaikiškais drabužiais, nes nenorėjo, kad žmonės žinotų, jog jie yra ateiviai.

Putput ir Zubzub labai atsargiai ėjo šaligatviu. Matė daug žmonių, kurie skubėjo į didelį pastatą. Virš šio pastato durų buvo ženklas “Shopping Mall”. “Ar nori užžiti ir pažūrėti, kas ten vyksta, Zubzub?” – paklausė Putput. “Gera, bet būkim labai atsargūs, nes nenorim, kad žmonės mus įtartų”.

Pastato viduje viskas buvo labai spalvota ir papuosta mažais bumbulais, šviesomis ir žvaigždėmis. “Oi kaip čia gražu! Aš niekada nemačiau medžių, kurie būtų žali su mėlynais, violetiniais, oranžiniais ir geltonais vaisiais!” – sušukęs Putput nubėgo prie medžio, nuskyne vieną “vaisių” ir kando. “O, tai nėra vaisius, čia kokia nors plastika!” “Aš juk tau sakiau, kad būtum atsargus. Čia dalykai nėra tokie patys kaip namuose Rize” – paaiškino Zubzub. Tuoj pat Putput atsisuko ir sušuko: “O kas tas storas ponas raudona apranga, kuris sėdi ant tos kėdės viduryje pastato?” “Aš nežinau. Man atrodo, kad jis žmonėms labai patinka. Žiūrėk, kokio ilga eilė prie jo laukia, kad atsisėdų jam ant kelių”. “Tai gal čia yra jų dievas? Aš matau žmonės nešasi maišus su jo nuotrauka ir visur yra statulos, kurios atrodo labai panašios į jį”. “Aš irgi pastebėjau, kad visi žmonės yra labai linksmi ir jam dainuoja dainas. Jis turbūt yra labai geras dievas, jeigu žmonės jį taip globoja”, – atsiliepė Zubzub.

Putput ir Zubzub ėjo toliau. Jiems buvo labai įdomu žiūrėti į

skirtingas krautuvų vitrinas. Įslinko į didelę žmonių grupę, kurie savo ūgiu buvo labai panašūs į juos. Vienas jų buvo ilgais šviesiais plaukais ir raudona suknele. Ji atsisuko ir tarė: “Labas, mano vardas Laurytė, čia mano brolis Tomas. O kokie jūsų vardai?” Zubzub greitai atsakė: “Čia mano brolis Petras, o aš esu Zigmas”. “Ar jūs einate susitikti su Kalėdų seneliu?” – paklausė Tomas. “Kalėdų seneliu?... O taip, žinoma” – kiek pasimetęs atsakė Putput. “Ko jūs prašysite, kad Kalėdų senelis atneštų?” – klausė Laurytė. “Aš dar nežinau” – atsakė Zubzub.

“O aš žinau, – sušuko Putput, – aš noriu naujos skridimo mašinos ir lazerinio šautuvo”. “Taip pat ir aš”, – pridūrė Tomas, – aš paprastai gaunu tik šautuvą, bet ne skridimo mašiną. Gal šiais metais gausiu viską, ko noriu”.

“Tai kas iš tikrųjų tas Kalėdų senelis? Žmogus ar koks dievaitis ir kodėl jis toks svarbus?” – paklausė Zubzub. Laurytė pradėjo aiškinti: “Jis ateina tik vieną kartą per metus, ir žino, kurie vaikai buvo geri ir kurie buvo blogi. Naktį prieš Kalėdas jis aplanko kiekvienus namus ir geriems vaikams palieka dovanas, o tiems, kurie buvo blogi, jis palieka didelę anglių”. Putput atsisuko į Zubzub ir tyliai pasakė: “Aš nemanau, kad čia yra jūsų dievas”. “Tai kas tada?” – paklausė Zubzub. “Aš nežinau!”

Putput ir Zubzub nebeužėjo ilgiau stovėti eilėje, atsisveikino ir nuėjo į didelę krautuvę. “Ar atsimeni ką Laurytė sakė apie Kalėdas?” – paklausė Putput. “Aš supratau, kad Kalėdos yra šventė, kai visi perka dovanas vieni kitiems” – atsakė Zubzub. “Tai gal ir mums reikėtų nupirkti dovanų namiškiams!” – susirūpino Putput. “Gera mintis!” – sušuko Zubzub. Jiedu išsiėmė “scanner” ir padarė pinigų. Ėjo krautuvėn ir prisipirklo labai daug įvairių, spalvotų dalykų. Jų rankose bu-

Trys sukaktys vienoje iškilnėje

Žvilgsnis į prelatą dr. Igno Urbono išsišakojusį gyvenimo kelią

*O Kristau, Tu mane pastebėjai
Savo lūpom mano vardą ištaręs.
Savo valtį aš palikęs skubėjau,
Kad per amžius būčiau Tavo žveju.*
(C. Gabardin muz.)

Prelato dr. Igno Urbono gyvenimo metai subėgo į vieną šventę, išsišakojusią į tris sukaktis: 90 metų amžius, 65 – kunigystės, 10 – prelatūrstės. Jubilato džiūkišką kuklumą nugalėjo susidaręs moterų rengimo komitetas: ses. Janina Golubickaitė, Irena Galinienė, Vanda Gvildienė, Irena Kazlauskienė (pirm.), Irena Kriaučeliūnienė, Bronė Nainienė. Jos surengė jubiliejinę akademiją Lemonte prie Čikagos. 2000 m. lapkričio 12 d., 11 v.r. Pal. Jurgio Matulaičio misija, visados sekmadieniais pilna. Šį kartą – sausakimša.

Prel. Urbonas 32 metus buvo kadaise garsėjančiame plieno karalystės mieste Gary Šv. Kazi-

miero parapijos klebonu. Dabar, kai nebeliko rūkstančių fabrių kaminų, kur kadaise gyveno daug lietuvių, miestą garsina apiplėšimai, šaudymo garsai. Nebeliko mieste lietuvių, bet liko lietuviška šventovė, klebonija, vienuolyno ir mokyklos pastatai, didelis žemės plotas, apvertas geležinė tvora, daug daug ažuolų, klebonas Urbonas ir lituanistinė mokykla...

Ėjo plėšikai į kleboniją nakties tamsumoje, vidurnaktyje barškino į duris, didelis šuo vizgino uodegą ir džiaugėsi svečiu. Kėlėsi iš lovos klebonas ir skubėjo prie durų reikalingam padėti: gal miršta, gal gimsta, gal serga, gal reikia kam šiltos nakvynės... Aiman, sublizga ginklo vamzdis ir raizgo smilkinus, krutinę... užpuoliko girtos ir apsvaigusios lūpos švepteli pinigų, daug pinigų... Surenka neturtingas klebonas viską, ką turi, ir prašo, kad leistų paaukoti šv. Mišias.

Ne vieną kartą plėštas ir apgrobtas, neišmoko dūklas klebonas neatidaryti durų nakties plėšikui, kol vyskupas, 32 metus sakęs uždarysias šventovę, ėmė ir užrakino jos duris, leidęs išsivežti į kitą lietuvišką šventovę visus lietuviškus papuošimus, vitražus, savo širdį ir meilę Dievui ir Tėvynei. Dabar ten, kur stovėjo Šv. Kazimiero lietuvių pastatyta šventovė, klebonija, didelė mokykla ir didelis vienuolynas, naktimis kalbasi lietuvių sunęstos plytos, lietuvių pasodinti ažuolai...

Akademiją pradėta šv. Mišiomis, kurias koncertavo prel. jubilijatas Ignas Urbonas ir kun. Algirdas Paliokas, SJ. Giedėjo Pal. J. Matulaičio misijos choras, vadovaujamas Birutės Mockienės. Vargonavo Rasa Poskočimienė ir Faustas Strolia. Solo giedėjo solistė Praurimė Ragienė – “Panis Angelicus” (C. Franck).

Po Mišių visiems susirinkus į Pasaulio lietuvių centro didžiąją salę, buvo tęsiama jubiliejinė iškilnė, kurią pradėjo Irena Kazlauskienė, pakviesdama programos vedėją Ireną Kriaučeliūnienę. Pastaroji po kun. Kelpšos invokacijos supažindino su pagrindiniu kalbėtoju kun. Algirdo Palioku, SJ, kuris kalbėjo apie prelatą Igno Urbono kunigystės kelią. (Jo kalbos santrauka bus išspausdinta kitame “TŽ” nr., Red.).

Pagerbė paskaitininkę ir jubiliatą visi plojo ir atstoję. Programos vedėja perskaitė gausią sveikinimų raštą. Nelaimingi buvo, kuriems neleido perskaityti poemų ir poezijos. Meninę programą atliko solistės Praurimė Ragienė ir Laima Žukienė.

Sukaktuvinininko žodis buvo džiūkiškai nuosirdus, Džukijos laukų grožiu poetiškai apipintas, išgyventu humoru apvainikuotas. Šimtus mylių atvykę tolimi svečiai, artimi bendrakaičiai atsisveikindami vis negalėjo rasti tinkamo padėkos žodžio garbiajam jubiliatui – dėkojo, dėkojo... Vyt. Kas.

Sukaktuvinininkas prel. IGNAS URBONAS, gavęs Šv. Tėvo Jono Pauliaus II palaiminimą

A+A

LIDIJAI VILEMBREKTIENEI

baigus šią žemišką kelionę, sūnus – RŪDĮ ir HELMŪTĄ, dukras – ELĄ, ALMĄ ir ERIKĄ bei jų šeimas didžiam liūdesyje, netekus brangios mamos, uošvės ir senelės, nuoširdžiai užjaučia –

Londono “Pašvaistės” choras

Garbės svečių rikiuotė prie Lietuvos krašto apsaugos ministerijos, ministerių pasikeitimo iškilnėse. Rikiuotės viduryje – kanadietis Vytautas Pečiulis, jo dešinėje – Lietuvos šaulių sąjungos vadovas plk. Jonas Gečas. Jų kairėje – užsienio kariniai atstovai, o dešinėje – Lietuvos karinių pajėgų karininkai

Vieningi Lietuvos ir išeivijos šauliai

Bendras suvažiavimas Kaune 2000 metų lapkričio 4 dieną

VYTAUTAS PEČIULIS

Lietuvos šaulių sąjunga išeivijoje daugelį metų veikė išlaikydama šauliškas tradicijas ir kartu jungdamasi su kitomis organizacijomis. Kas treji metai buvo šaukiami visuotini atstovų suvažiavimai, kurių metu buvo nagrinėjamos veiklos gairės, renkami valdomieji organai ir aptariama ateities veikla.

Atstacius Lietuvai nepriklausomybę, atsikūrė Šaulių sąjungą Lietuvoje. Daug ką prisimindami buvę nepriklausomos Lietuvos laikų šauliai, imdami pavyzdį iš išeivijos šaulių, ėmė plėsti šaulišką veiklą. Pradžioje buvo nelengva, nes neturint geros patirties ir veikiant sovietiškos okupacijos sugadintoje aplinkoje, dažnai pasitaikydavo šauliškos etikos pažeidimų. Gavus valdžios pripažinimą ir įėjus į krašto apsaugos struktūras prasidėjo veikla, kuri atitinka gynybos įstatymus ir yra valdžios kontrolierių tikrinama.

Nuo pat įsikūrimo Šaulių sąjungą Lietuvoje artimai bendravo su išeivijos šauliais, kurie įvairiais būdais rėmė ne tik finansinškai bet ir moraliskai. Atstovų suvažiavimai vykdavo Lietuvoje ir išeivijoje atskirai, dalyvaujant pas vienus ir kitus atstovams svečio teisėmis. Lietuvoje dalyvaudavo išeivijos šaulių vadai, o i išeivijos suvažiavimus atvykdavo Lietuvos šaulių sąjungos vadai ir kartais vienas ar kitas šaulys.

Pirmą kartą LSS atstovų suvažiavime 2000 m. lapkričio 4 d. Kaune dalyvavo išeivijos šauliai, atstovaudami savo dalinius. Iš JAV dalyvavo išeivijos šaulių vadai Mykolas Abarius ir valdybos sekretorė Ona Abarienė bei Detroito Stasio Butkaus kuopos vadovas Vytautas Pečiulis ir valdybos narė Irena Pečiulienė. Hamiltono DLK Algirdo kuopai atstovavo kuopos vadovas Kazys Deksnys.

Suvažiavimas vyko panašiai, kaip ir išeivijoje, tik ten buvo didesnis atstovų skaičius. Atidarojoje dalyje dalyvavo daug garbės svečių iš valdžios ir kariuomenės.

Atidarymas įvyko Kauno muzikiniame teatre, kur garbės svečiai pasakė sveikinimą kalbas. Baigiant atidaromąją dalį buvo įteikti žymenys ir padėkos raštai pasižymėjusiems veikloje šauliams. Išeivijos atstovai buvo apdovanoti “Už

nuopelnus šaulių sąjungai” medaliais. Juos įteikė LSS vadai plk. Jonas Gečas. Lietuvos kariuomenės vadai gen. Jonas Kronkaitis, baigdamas sveikinimus, iškviėtė Toronto kuopos vadą Vytautą Pečiulį, kuriam įteiktė įremtus padėkos raštus Toronto Vlado Pūtvio kuopos šauliams – Kazimierui ir Anelei Pajaujams, Kazimierui ir Irenai Paznėkam, Kaziiui ir Bernadei Pečiuliams, Alfonsui ir Aldonai Stunguriams, Vytautui ir Irenai Pečiuliams už visokeriopą paramą ir globą Lietuvos karininkams, besimokantiems Kanados kariuomenės Bordenos bazėje. Pargabentus padėkos raštus Lietuvos karininkai įteikė apdovanotiems per Kariuomenės šventės minėjimą Toronte.

Labai įspūdingai atrodė, kai užbaigus atidaromąją suvažiavimo dalį muzikiniame teatre, visi atstovai rikiuotėje nužygiavo pirmiausia prie lentos muzikinio teatro sodelyje, kur susidėgino Romas Kalanta. Padėjus gėlių puokštę, rikiuotė nužygiavo į Karo muziejaus sodelį, padėjo gėlių puokštės prie paminklo “Žuvusiems už Lietuvos laisvę” ir prie Vlado Pūtvio biusto. Pastatui su būgnų ir lūmzdelių muzika praėjo pro Laisvės statulą ir gatvėmis žygiavo į karininkų ramovę pietums.

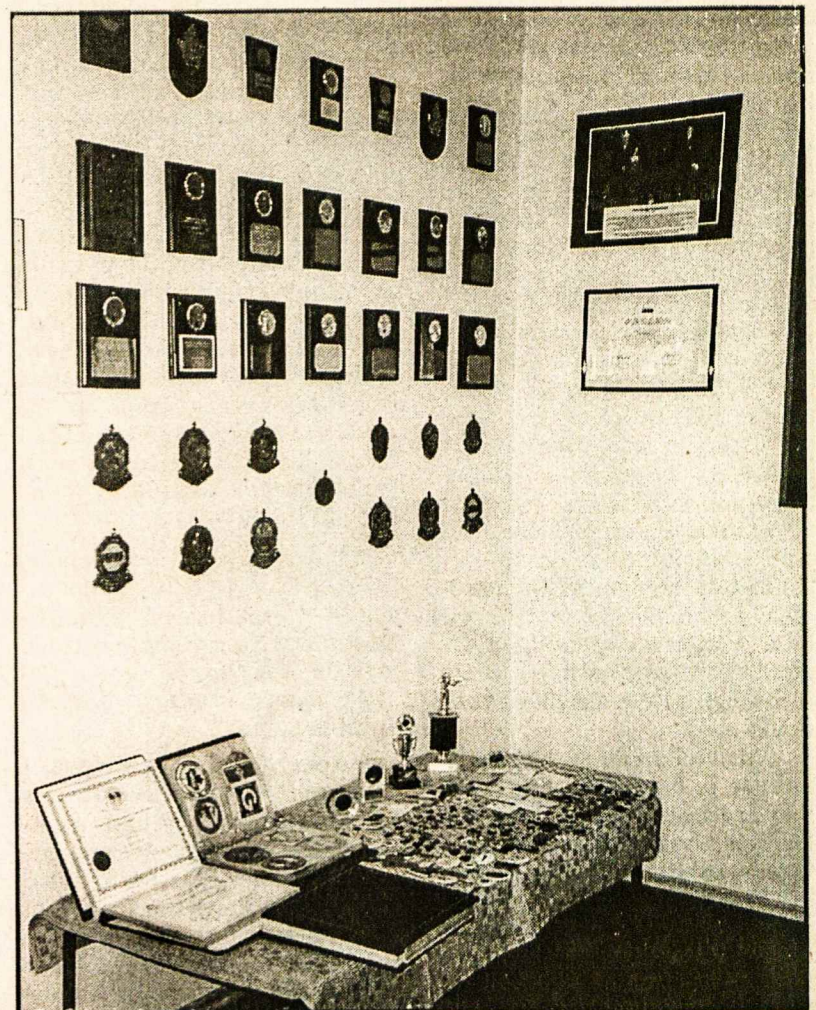
Antroje suvažiavimo dalyje buvo išklausti LSS vado plk. Jono Gečo veiklos apžvalga ir revizijos komisijos pirmininko pranešimas. Pasisakė rinktinio atstovai. Kanados šaulių rinktinės vado kalbėjo rinktinės vado pavaduotojas Vytautas Pečiulis. Išrinkus centro valdybą iš įvairių Lietuvos rinktinio atstovų, buvo aptarta ateities veiklos gairės. Reikia pabrėžti, kad LSS vadai yra krašto apsaugos ministerio skiriamas, o valdyba renkama suvažiavimo metu. Užbaigtųjų vaisių išeivijos atstovams įvyko gražiame restorane “Žalias ratas”.

Būnant suvažiavime gautas pasiūlymas dalyvauti Vilniuje lapkričio 10 d. krašto apsaugos ministerių pasikeitimo iškilnėje. Toks dalyvavimas antrą kartą

sutapo su apsilankymu Lietuvoje. 1999 m. vasarą teko dalyvauti kariuomenės vadų pasikeitimo iškilnėje, o šiais metais – krašto apsaugos ministerių pasikeitimo. Stovint rikiuotėje su aukštais kariuomenės pareigūnais ir užsienio kariniais atstovais šalia LSS vado, kilo pagarbos jausmas, kai pro šalį žygiavo Lietuvos kariuomenės dalinių vėliavų sargybos ir karių kuopos. Jaučiau pasididžiavimą kai grojant garbės sargybos orkestrui žygiavo sava kariuomenė. Pasibaigus iškilnėms, kartu su LSS vadu dalyvavom naujo krašto apsaugos ministerio priėmimo.

Dalyvaujant iškilnėse buvo proga susitikti daug aukštų kariuomenės pareigūnų, su kuriais teko susipažinti, kai jie mokėsi Kanadoje. Krašto apsaugos ministerijoje ir Lietuvos kariuomenės štabe yra daug pažįstamų, su kuriais teko bendrauti Kanadoje. Visur buvom sutikti ir priimti labai šiltai.

Kaune, šaulių būstinėje, teko pamatyti, kiek mes, išeivijos šauliai, esam LSS padėje. Šaulių muziejuje yra rodiniai, kurie yra perduoti iš Kanados ir JAV. Bibliotekoje daug knygų, kurias Toronto Vlado Pūtvio kuopa yra pasiuntusi. Muziejuje a.a. Balio Savicko šaudymo laimėjimų skyrius, kur sutelkti įvairūs žymenys ir taurės už gerą šaudymą. Po Vlado Pūtvio biustu yra padėtos žemės žiupsnelis nuo Pūtvio kapo Kelmėje, kurį dukra Sofija Mantautienė buvo davusi Toronto Vlado Pūtvio kuopai saugoti ir grąžinti Lietuvai atstacius nepriklausomybę. Žemė buvo grąžinta į Lietuvą 1999 m. LSS veiklos 80 metų sukaktį minint ir garbingai padėta muziejuje, specialiai įrengtoje nišoje po Vlado Pūtvio biustu. Šaulių būstinės koridoriuje yra iškabintos išeivijoje veikusiu šaulių kuopų vėliavos, kurios buvo atiduotos į Lietuvą kuopoms nustosius veikti. Tai istorijos kampelis, kuris rodo LSS praeitį. Pačiame muziejuje daug originalių dokumentų bei raštų. Nemažai nuotraukų, medalių ir daug kitokių rodinų.

Kanados lietuvių šaulio BALIO SAVICKO šaudymo sporte laimėti žymenys Lietuvos šaulių muziejuje Kaune

A+A

JUOZUI PILIPAVIČIUI

užbaigus žemės kelionę, žmonai BRONEI, sūnui ROMUI, dukroms – LINAI, RITAI bei jų šeimoms, giminiams reiškiamu nuoširdžiu užuojautą –

Juozas Žadeikis

Zosė Martinaitienė

Teodora ir Jonas Tamuliai

MIRTIES PRANEŠIMAS

A+A

KONSTANCIJA (KASTUTĖ) JUKNYTĖ-ŠIMUTIENĖ,

a.a. Stasio Šimučio (m. 1969) našlė, mirė 2000 m. gruodžio 21 d. savo namuose Delhi, Ont. Paliko giliai liūdinčius – dukrą Frances Oną Craig, vaikaičius – Justin Craig, Andre Craig su žmona Karen, gimines Lietuvoje, G. Juknytę, Židonių šeimą ir kitus. Gimusi Jogvilų kaime (Ukmergė), gyveno Delhi, Ontario, priklausė Šv. Kazimiero Katalikų moterų draugijai, Delhi Pensininkų klubui. Palaidota Tillsonburgo kapinėse. Jos šviesiam atminimui pagerbti norintys gali paaukoti “Heart & Stroke Foundation”. Laikysime ją savo širdyse su didele meile –

ŠEIMA

Lietuvos muziejuose vis mažiau rodinių

NEDA ŽVYBIENĖ,
Šiauliai

Kasmet Lietuvos muziejams sunkiau kaupti meno kūrinių fondus. Tai patvirtina ir Lietuvos muziejų sąjunga. Kultūros ministerijos muziejų skyriaus vadovas Romanas Senapėdis sako, jog valstybinių, respublikinių ir miestų savivaldybių muziejų finansavimas kasmet mažėja. Keletas muziejų, įsiskolinusių už elektros energiją, šildymą, atsidūrė teisme.

Muziejininkai susiduria su vis atitrėjančia šiuolaikinio meno fondų kaupimo problema. Pasigirsta skeptiškų kultūros žmonių nuomonių, jog pastarojo dešimtmečio Lietuva visiškai neatsispindės muziejų dailės fonduose.

Lietuvoje yra trys valstybiniai muziejai – Lietuvos dailės, Lietuvos valstybinis (nacionalinis) ir M. K. Čiurlionio dailės muziejus Kaune, kurių steigėja yra Kultūros ministerija. Ši ministerija finansuoja ir tryliką

respublikinių muziejų.

M. K. Čiurlionio dailės muziejaus darbuotojai teigia, jog muziejus nei pernai, nei šiemet neįsigijo nė vieno šiuolaikinės dailės darbo. Valstybė neskiria papildomų lėšų rodiniais pirkti. Pastaraisiais metais darbuotojai ragino įvairias valdžios ir privačias institucijas remti dailininkus perkant jų kūrinius muziejui. Reakcija, muziejaus darbuotojų žodžiais, buvo vangė.

Nė vieno dailės darbo šiemet neįsigijo ir Žemaičių dailės muziejus Plungėje. Laikiniai muziejaus direktorės pareigas einanti Stanislava Beržonskaitė sako, kad muziejus taip pat negauna papildomų lėšų rodiniais pirkti. Šiek tiek susitaupoma pinigų už parduotus bilietus lankytojams. Dailininkai ir rėmėjai šiuo metu paveikslus dovanoja retai. Pernai Žemaičių dailės muziejus įsigijo vieną lietuvių dailininko kūrinių už 2,000 litų.

– Kūrinių parodomis turime geras sales, tačiau dailės fondai

пустuščiai, – apgailestavo S. Beržonskaitė.

Šiaulių „Aušros“ muziejaus dailės skyriaus fondus sudaro apie 5,000 rodinį. Per pastaruosius keletą metų fondai papildė keliais šimtais darbų, dalis jų – dovanos. Paskutinį kartą prieš dvejus metus šiauliečiai muziejininkai įsigijo dailės darbų, kurių labai trūko. Jie jau keletą metų buvo muziejuje, o su autoriais nebuvo atsiskaityta. Šiuo metu dėl lėšų stygiaus neįmanoma patiems formuoti fondus. Dėkojame už tai, ką žmonės dovanoja.

Žinodami sunkią muziejų padėtį, Lietuvos kultūros fondo Šiaulių krašto taryba sukaupė ir prieš keletą metų perdavė šiauliečių muziejui šiuolaikinio meno rinkinį, kurio vertė prieš ketverius metus buvo per 5,000 JAV dolerių. Rinkinį sukaupė padėjo verslininkai, dailininkai, lietuviai, gyvenantys užsienyje. Kūrinių rinkinį dovanavo Teklė Tautkutė-Timmerman iš Kanados, Vladas Kaupas iš JAV. Vieni iš vertingiausių rinkinio rodinų – skulptoriaus Vlado Žuklio bronzinis Maironio barreljefas ir žymaus lietuvių tapytojo Algirdo Petruolio paveikslas.

Šiemet „Aušros“ muziejui savo kūrinių dovanavo Lenkijoje gyvenantis lietuvis grafikas Kazimieras Švainauskas ir JAV gyvenanti dailininkė Danguolė Jurgutis. „Aušros“ muziejaus direktorius Raimundas Balza sako, kad svarbu laiku sumokėti pinigų už elektros energiją, šildymą, paveikslų apsaugą. Kiti Lietuvos muziejai, jo nuomone, gyvena dar prasciau. Šiauliečiams muziejininkams laiku mokami atlyginimai, dar neprisiekę išeiti neapmokamų atostogų. R. Balza minėjo, jog ne kartą susitikimuose su valdžios atstovais Lietuvos muziejininkų sąjungos nariai kelia vis tą patį klausimą: „Kuo virsta muziejai,

Po estrados dainų koncerto Čikagos Jaunimo centre lapkričio 19 d. Arvydas Paltinis iš Vokietijos, čikagiečiai kultūrininkai Anatolius Šlutas, Danutė Bindokienė, Petras Petrutis, aktorė Stefa Navardaitienė, sol. Nelė Paltinienė ir sol. Eugenijus Ivanauskas

Nuotr. Ed. Šulaičio

nesugebantys įsigyti eksponatų?”

Lietuvos muziejų sąjungos valdybos pirmininkė Aldona Ruseckaitė sako, kad tradicinė situacija tapo žmonių siūlančių itin vertingus kūrinius, šeimos relikvijas.

– Labai skauda širdį, kad negalime nieko nupirkti. Paprastai žmonės nurodoma rinkėjus, kurie gali įsigyti darbus. Viliamės jog kada nors iš jų pačių rinkėjų nupirksime rodinis, – kalbėjo A. Ruseckaitė.

– Bendra ekonominė šalies būklė atsiliepia muziejų veiklai, – mano Kultūros ministerijos muziejų skyriaus vadovas Romanas Senapėdis. – Lietuvoje yra daug gerų šiuolaikinio meno kūrinių, kurie turėtų atsidurti muziejų rinkiniuose. Varžytinėse, antikvariatuose pasirodo vertingų prieškarinio, praėjusių amžių kūrinių. Kaip paskirstyti nedidelius pinigus, kam skirti prioritetus, sprendžia patys muziejai. Valstybės biudžetas patvir-

tinamas, bet kas iš to – jis nevykdomas. Muziejams skiriamų pinigų realiai nėra.

R. Senapėdis manymu, valstybė turi išskirti valstybinius muziejus, kad jie būtų savarankiški paskyrų valdytojai. Šių muziejų biudžetą reikėtų tvirtinti seime, jį pažymint atskira eilute. Pateiktoms svarbiausioms, valstybiniais muziejams, kuriuos saugomas šalies aukso fondas, politikai turi laiduoti normalų išlaikymą. R. Senapėdis pripažino, jog šiuo metu muziejininkams sunku patarti. Kur pasisukti, šimtai problemų – mokyklose, darželiuose, todėl labai svarbu savo problemas dėstyti ne tik prašymuose, raštuose, skėstančiuose tarp daugybės kitų dokumentų. Muziejų direktoriai turėtų dažniau lankytis Finansų ministerijoje, seimo komitetuose, pateikti savo pastabas, įrodinėti, jog reikia papildomų lėšų. Reikia užsiimti lobistine veikla.

vos Banko skyriaus išėmimo reikalui. Taip pat nustatė sumas pinigų, kuriuos norėjo pasiūlyti Užugiriję pasilikusiai Jo seseriai Julijai Smetonaitėi ir kai kuriems Kaune likusiems tarnams, neaprupintiems tolimesniu pragyvenimu. Per tą laiką pulk. ltn. Žukaitis telefonu kalbėjosi su Vilkaiviško Apskritis Viršininku ir komendantu apsaugos sustiprinimo reikalu Kybartuose. Mokyklos ir rajono apsauga buvo pavesta vietos šaulių būriui, kuris netrukus išstatė sargybos postus.

Šiuo metu Valstybės Prezidentui prisistatė pasienio baro viršininkas ats. ltn. Zemaitis. Jis pasiūlė tuojau susižinoti su vokiečių baro pasienio viršininku ir legalizuoti sienos perėjimą užsienių pasų neturintiems Valstybės prezidento palydovams. Ilgai netrukus jis sugrįžo ir pranešė, kad visas sutvarkyta: vokiečiai sutinka visus priimti ir laukia atvykstant. Valstybės Prezidentas vis dėlto buvo nusistatęs palaukti, kol daugiau paaiškėsianti būklė Kaune ir telefonu pasikalbėti su Ministru Pirmininku A. Merkiu. Be to, dar nebuvo atvykęs ponis S. Smetonienė. Tais reikalais buvo nuolat telefonuojama.

Apie 21 val. atvyko ltn. Mikoliūnas su vizuotais mūsų pasais ir sunkiasvorio auto. Kiek vėliau atvyko ponis Smetonienė. Neužilgo atvažiavo Krašto Aps. Ministras ir Teisingumo Ministras. Pasitaręs su atvykusiais Ministras Valstybės Prezidentas susirūpino, kad bent artimiausiomis įguls būtų duoti įsakymai pasitraukti nuo žygiuojančios bolševikų kariuomenės Vokietijos pusėn. Tokius įsakymus 9 ir 7 pėst. pulk. vadams (pulk. Gaušui ir pulk. Breimeliui) ir per 7 p.p. Vadą, 2-jo pulko vadui telefonu davė pats Krašto Apsaugos Ministras.

Apie 23 val. Krašto Aps. Ministras, br. gen. Musteikis, pasikalbėjęs telefonu su Ministru Tarybos reikalų vedėju p. Žilinskiu ir trumpai pasitaręs su Valstybės Prezidentu, kuris jau buvo kalbėjęs telefonu su p. Merkiu, jį pakvietė į savo automobilį ir išvažiavo pereinamąjį punktą. Supratome, kad yra įvykusi staigmena. Atsisveikinome su šeimnininkais ir nuėjome į automobilius. Buvo

kažko delsiama ir lyg dvejojama. Karininkai atrodo susinervinę ir gal nesiryzo važiuoti. Teko paraginti išdalinti pasus ir priminti, kad neatsilikti nuo Valstybės Prezidento.

Nuvažiavę prie pereinamojo punkto Valstybės Prezidentą radome jau atsitolinusių nuo jo per kelias dešimt žingsnių. Br. gen. Musteikis jau buvo perėjęs per sienos užtvartą. Valstybės Prezidentas tarėsi su savo palydovais. Čion prie jų prisijungė pulk. ltn. Žukaitis. Greit po to Valstybės Prezidentas pažengė į šalį nuo plento ir visi dingo tamsioje. Privažiavo dar kelios svetimos mašinos. Staiga nuo pasienio punkto triukšmingai išsoko ginkluoti pareigony ir grasinami šautuvais reikalavo ūmai apsukti automobilis ir važiuoti atgal už geležinkelio pervažos.

Vėl sugrįžome prie mokyklos. M. Valušienė užėjo gimnazijon, ieškodama ten pat buvusio pasienio policijos baro viršininko. Ponia S. Smetonienė ir aš likome automobiliuose. Mjr. Jasiūnas ir ltn. Mikoliūnas vaikščiojo tai šen, tai ten palei mokyklą. Prie mokyklos, apart šaulių sargybinių bei policijos, slankiojo apšėli nepažįstamų žmonių. Visi maišėsi drauge, tamsioje. Jų tarpe buvo pastebėti keli kauniškiai. Pažinau advokatą Bataitį.

Prie mokyklos privažiavo dar vienas automobilis. Prie jo pastebėjau būrį saugumo valdininkų su savo direktorium p. Bortkevičium. Nugirdau juos tarantįs pavažiuoti Vištyčio kryptimi ir ten pereiti per sieną. Taip jie ir padarė. Buvo apie 24 val. Tuo metu J. Smetona su šeima, kelių šimtų metrų nuo mokyklos atstume, bandė pereiti sieną, bet pasienyje buvo sustabdyti. Netrukus jie sugrįžo ir J. Smetona pareiškė turįs įspūdžio, kad esame supami, tad partartina išsikirstyti ir kitur pasiskirti bandyti pereiti sieną.

M. Valušienė nesiryzo vykti be daiktų, todėl kategoriškai atsisakė ir dar kartą nuvyko ieškoti pasienio baro viršininko. Visi sutarėme sugrįžti gimnazijon ir ten palaukti išdavų. Bėcیدamas mokyklon pastebėjau privažiuojant dar naujus automobilius. Mokykloje, apart šeimnininkų, radome dar ir ponį Tamošaitienę.

(Bus daugiau)

Kai didieji žygiai jungė visus

Dešimtmečio proga prisimenant tragiškąją Sausio 13-tosios naktį prie televizijos bokšto Vilniuje ir kovinguosius tautiečius

BRONĖ RUGINIENĖ,
Lietuva

Jau bus 10 metų, kai 1991 m. sausio 13-ją įvyko kruvinoji naktis, kai žmonės važiuojo iš visos Lietuvos budėti prie televizijos ir parlamento. Žmonių veiduose pasiryzimas, o širdyje – baimė.

Vakare per televiziją diktore Eglė Bučelytė vis praneša, o žmonės vis renkasi ir rankomis apjuosia gyva grandine televizijos bokštą. Ji praneša: jau važiuoja tankai, šarvuotos mašinos su ginkluotais kareiviais. Tai amonininkai. Prasiveržia jie pro žmones ir užima televizijos bokštą.

Nutilo Eglės Bučelytės balsas, prasidėjo šaudymas išcentruotomis kulkomis, mėtė padegamuosius paketus, tankai traukė gyvus žmones, omonininkai automatų būožėmis daužė žmones.

Zuvo 13, jų tarpe mergaitė Loretą Asanavičiūtę, sutraukta tanko; ligoninėje atgavusi sąmonę ištare kelis žodžius, ir užgeso jos gyvybė.

Keturioliktasis Vytautas Koncėvičius buvo sužeistas į vidurį išcentruotom kulkom ir po dvejų savaičių mirė. Liko tremtinė vieniša motina, kuri Sibire mažam sūneliui pati iškasė duobę ir palaidojo. Sugrįžo abu su sūnumi Vytautu. Ir paskutinį reikėjo palaidoti (ji jau mirusi). Amžina atilsį duok jiems, Viešpatie! Kokie buvo skaudūs širdies smūgiai motinai, netekusiai abiejų sūnų. Niekas nesupras skausmo motinų, kurios neteko savo vaikų.

Viena mergaitė iš Biržų buvo tanko sužalota, nebegali vaikščioti. O šimtai sužeistųjų. Prie parlamento buvo sukrautos barikados, o žmonių tūkstantinė minia. Kai tenai prisistatė omonininkai, buvo nušautos kareivėlis Sakalauskas. Žmonių minia giedojo, meldėsi.

Didžiulėje minioje buvo jaunas kunigas Robertas Grigas 1988 m. slapta įšventintas vysk. Vincento Sladkevičiaus. Jis kartu meldėsi, davė bendrą išrišimą visiems, laimino visus, prašydamas Dievo pagalbos, kai jau mirtis buvo čia pat. Tai bebaimis jaunas kunigas, kuris dalyvavo ir nesankcio-

nuotame mitinge prie Adomo Mickevičiaus paminklo 1987 m., kur kalbėjo sesuo Nijolė Sadūnaitė ir kun. Robertas Grigas. Jis dalyvavo ir bado akcijoje, Baltijos kelyje 1989 m. rugpjūčio 23 d. Kun. Roberto Grigo primicijos buvo Kiaukliuose 1988 rugsėjo 4 d.

Neseniai gavau iš gerbiamo kun. Roberto Grigo jo parašytą knygą „Rekrūto atsiminimai“. Esu labai dėkinga jam už tokią vertingą dovaną. Tai aprašymas apie tarnybą sovietinėje armijoje. Jis nesiraišė į komjaunuolius, nesutiko priimti priesaikos svetimos valstybės, vyresniųjų buvo visai šmeižiamas, įžeidinėjamas dėl savo religinių įsitikinimų. Bet jis atlaikė visus pažeminimus ir grasinimus.

Taip pat gavau pasiskaityti knygą „Norilsko vyčiai“. Man ją atvežė moteris iš kaimyno, buvusio Norilsko lagerio sukilimo dalyvio. Jam tą knygą atvežė likimo brolis knygos sudarytojas Bronius Zlatkus. Stovėjo minios streikuojančių kalinių. Privažiavo kareivių, šaudė į lagerininkus. Sužeistieji šaukė: „Broliai, pribraikite!“ Rieda ašaros skaitant.

Šios dvi paminėtos knygos turėtų būti platinamos visame pasaulyje. Ir per istorijos pamokas turėtų būti mokyklose dėstoma.

Štai Norilsko lagerio sukilėlių himnas, sukurtas a.a. kun. Česlovo Kavaliausko, sukilimo dalyvio 1953 m. birželį.

*Šiaurės vėtroje vyrai pakirto,
Bunda Vytis galingas, rįstus!
Mūsų kruviną priesaiką girdi
Šiaurės uolos ir Šiaurės dangus.*

*Džiuk girios, Žemaičių arimai
Ir aukštųjų melsvi ežerai,
Nepakils jūsų stūnų nurinę,
Tie gražiai Tėvynės žiedai.*

*Nesileido saulėtė tą dieną
Už aukštųjų Norilsko kalnų,
Vyrai ryzosi durtyvų sieną
Lauži krūtinėmis savo kurtu.*

*Tėviškės laukų pasiilgę,
Merkės lino melsvieji žiedai,
Rausvos rožės krūtinę suvilgę,
Krito narstūs Šiaurės kalniai.*

*Šiaurės vėtroje vyrai pakirto,
Bunda Vytis, galingas rįstus,
Mūsų kruviną priesaiką girdi
Šiaurės uolos ir Šiaurės dangus.*

Irena Vaičiulytė-Bradaitienė, kurianti eilėraščius ir dainas

NAUJI METAI

*Dienos bėga, keičias metai, amžiai,
Žmonės mainos, – lieka jų darbai,
O Naujieji pasilieka amžiams
Laukiami ir džugūs, kaip kadais.
Kiekvienon širdin jie beria saujom
Nuo eglučių spindinčias šviesas. –
Nesvarbu, ar esam senas, jaunas,
Jie vienodai beldžias į visus.*

*Nauji Metai! Nauji Metai!
Ateitin kaskart mes skubame
gyvent.
Nauji Metai! Nauji Metai!
Viens kitam linkėjime širdim
nesent.*

(Kartojamas priedainis)

*Lai nedingsta šypsena nuo veido,
Žvakės gėsta nuo skambių dainų.
Nugyventi metai tartum aidas*

*Mus lydės lig pat kitų Naujų.
Nesvarbu, kokioj šaly gyvenam –
Kiekvienam sava šalis brangi!
Iš savųjų metų lobius semiam,
Jų našta sunkėja, bet brandi.*

*Meilės palinkėjim, gerų metų,
Kai šampanas krištale skambės –
Palinkėjim džiaugsmo ir sveikatos,
Bėgalinės laimės, išminties!*

*Nesvarbu, kokiam krašte gyvenam
Ir šventes mes švenčiam ne kartu. –
Nauji Metai! Mažas, jaunas, senas –
Susitinka keletas kartų!*

Irena Vaičiulytė-

Bradaitienė,

Marijampolė

Matininkas
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S.
ONTARIO LAND SURVEYOR

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

E-mail: tom.senkus@sympatico.ca

PULK. A. VALUŠIS – PREZIDENTO ŽENTAS

Palydint prezidentą Smetoną Vokietijoje

Pro memoria. Įspūdžiai palydint išvykstantį iš Lietuvos Valstybės Prezidentą

Šie atsiminimai, kaip ir Lietuvos prezidento ANTANO SMETONOS bei jo sūnaus JULIAUS, buvo rasti Lietuvos konsulo Kanadoje a.a. V. GYLIO būstinėje Toronte ir išsaugoti vienos lietuvių šeimos rūpesčiu. Pulk. A. Valušis buvo vedęs prezidento A. Smetonos dukterį.

Red.

VI. 15. 13 val. 30 min. Dr. Gusiovo ligoninėn atvyko automobilis mano žmonos pasiūstas tarnaitė, kuri pranešė, kad tuojau atvyksiant Prezidentūron, nes esą bolševikų kariuomenė jau puolanti Lietuvą. Dr. Gusioviui prieštaraujant išvykau. Prezidentūroje radau namiškius skubiai rengiantis kelionėn. Esą likęs tik pusvalandis. Iš jų pasukubom sužinojau apie SSSR ultimatumą Lietuvos vyriausybei, Ministrų Tarybos nusprendimą ultimatumą priimti, kad Valstybės Prezidentas reikalavo rusams aktyviai pasipriešinti ir kad Ministrų Tarybai kitaip nutarus jam neliko kitokio galimumo veikti, kaip protesto ženklą išvykti užsienin ir ten ieškoti sąlygų Lietuvai gelbėti.

Pasirėngimas išvykimui atrodė skubotas, tarnyba išsiblaškiusi, išvykimo laikas nusitęsė. Iš Kauno išvykti buvo nustatyta 3-mis automobiliais, sekančiais: auto Nr. 1 – Valstybės Prezidentas, Marija Valušienė, pulk. ltn. Žukaitis, mjr. Jasiūnas, aš ir šoferis J. Abeltinis; Julius Smetona su šeima, saugumo valdininkai Adomavičius ir Čiuoderis, ltn. Mikoliūnas – kitomis mašinomis. Išvykti nurodyta įvairiomis kryptimis, vėliau, išvažiavus Marijampolės plantan, visos mašinos turėjo prisijungti prie Valstybės Prezidento auto.

Atsisveikinom su Dr. Bielskum ir p. Merkelium. Pastarasis man pareiškė manęs netrukus galėsias atvykti Vokietijon. Seni tarnai apsiašarėjo lydejo Valstybės Prezidentą ir šeimas.

Auto Nr. 1 iš Prezidentūros išvažiavo 16 v. 45 min. Prie vartų apsilenkta su ministru E. Galvanausko mašina, besukančia į prezidentūros kiemą. Pravažiavome Laisvės Alėją ir Ge-

dimino gatvę iki Karmelitų bažnyčios. Žaliojo (geležinkelio) pervaža buvo uždaryta. Nurodyta važiuoti per A. Panemunės tiltą, forto plentą palei Jėšios upelį, Garliavos plantan.

Žmonės Kauno gatvėse atrodė kasdieniniai, nesurūpinę. Taip, lyg ši diena niekuo nesiskirtų nuo kitų Laisvosios Lietuvos laikinosios sostinės dienų. Gyvenimas bėgo savo vaga.

Pravažiavome Garliavą. Prie Mauručių geležinkelio pervažos pralenkėm stabtelėjusią J. Smetonos mašiną. Plentą beveik jokio judėjimo. Puikus, saulėtas, ramus birželio pavakarys. Žmonės trūšia palei savo gražius ūkelius. Tankios pievos ir vešlūs javai rodė būsiant gerą derlių.

Nedavažiuojant Marijampolės Valstybės Prezidentui pasiūlėm 9 pėst. pulke nesustoti, bet važiuoti į Kybartus, iš kur telefonu sužinoti padėtį Kaune, ar ką paliepti. Valstybės Prezidentas sutiko. 9 pėst. pulkan buvo pasiūstas ltn. Mikoliūnas. Ten jis turėjo sulaukti iš Kauno per Dr. Bielskų siunčiamus mūsų užsieninius vizuotus pasus ir auto sunkvežimius su daiktais ir atvykti į Kybartus. Be to, ltn. Mikoliūnas buvo įpareigotas telefonuoti policijos punktams, per kuriuos ponis Sofija Smetonienė iš Užugirio Kiemą per Kėdainius ir Šakius turėjo atvažiuoti Marijampolėn, kad ją nukreiptų tiesiai į Kybartus.

Pravažiuojant Marijampolę, Vilkaviškį, Alvitą – tokie pat ramaus ir pasiturinčio ūkininko bei miestiečio gyvenimo vaizdai. Atrodė, kad žmonės dar neįtaria artėjančios jiems ir visai Lietuvai nelaimės.

Apie 19 val. atvažiavome į Kybartus. Pasiūliau sustoti ties Lietuvos Banko skyrum, užėiti pas direktorių, išsikeisti pinigus ar išsiimti indėlius. Kitų buvo pasiūlyta ir Valstybės Prezidento nutarta sustoti ties geležinkelio stotim ir užėiti stoties bufetan pavalgyti, nes daugelis buvo nevalge. Po operacijos negalėdamas pakankamai judėti, pasiūliau automobilių.

Gatvėje ir stoties rajone, be šiaip sau šeštadieninės publikos, buvo matyti besirenką į būrelius darbininkai. Jų tarpe pastebėjau gan įtartinos išvaizdos asmenų, daugiausiai geležinkeliečių ir žydėlių. Valdininkas Čiuoderis tą patį pamatęs susirūpino ir priėjęs man pareiškė, kad Valstybės Prezidentui gali būti čion nesaugu, todėl būtų gera nedelsti šioje sienos pusėje. Pritačiau ir pasiteiravau, ar saugumo reikalu susižinota su geležinkelio ir pasienio policija; pasirodo šitaip jų daryta.

Apie 19 val. 30 min. iš stoties į gimnaziją vykstantį Valstybės Prezidentą palydėjo stotyje jį pasitikusieji, Virbalio-Kybartų valdininkai. Atokiau sekė būrys žiūrovų. Šoferiui paliepiu pavažiuoti visų užpakalyje. Anksčiau paminėtų įtarimų žmonių, ypač žydėlių, tarpe pastebėjau sarkastiškas šypsenas bei burnojimą praėjusiųjų adresu. Sudrausti niekas nesiryzo.

Privažiavus posūkį į gimnazijos gatvę, šoferiui liepiu sustabdyti mašiną ir palaukti iš Marijampolės atsilikusiu J. Smetonos su šeima, kurių automobilis netrukus pasimatė atvažiuojas. Atvažiavus prie mokyklos, šoferiui J. Abeltinui pavedžiau rūpintis visų mūsų mašinų išsiriakavimu greitam išvažiavimui.

Čion mane pasitiko ir mokyklon palydėjo vienas seniau buvęs Šiaulių gimnazijos mokytojas. Jo klausiamas trumpai atpasakojau susidariusią padėtį. Pabrėžiau, kad nesuprantu priežasčių, kodėl Min. Taryba nutarė priimti visus SSSR ultimatumu pateiktus reikalavimus ir nesipriešinti. Taigi tokiai būklei esant, Valstybės Prezidentas, protestuodamas prieš šį smurtą, išvyksta iš Lietuvos.

Gimnazijos direktoriaus sveitinėję susirinkusiems Valstybės Prezidentas sielvartinai aiškino susidariusią sunkią Lietuvos būklę. Buvo aptariami tolimesni galimūnai. Lūdnai vaizdavosi Tėvynės ateitis.

Vėliau Valstybės Prezidentas tarėsi savo indėlių iš Lietu-

Dešimtas teatrų festivalis Čikagoje

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Ilgai lauktas, plačiai išgarsintas festivalis jau praeityje. Nesutrukę jėgų tūkstančių žiūrovų kaip kadaise, bet meilė lietuviškam teatrui išliko ta pati. Nepaisydami lietaus, rinkosi teatro mėgėjai į kiekvieną festivalyje dalyvavusių keturių teatro vietnetų spektaklius.

X-axis festivalis įvyko 2000 m. lapkričio 22, 24-26 d.d. Jį rengė JAV LB Kultūros taryba (pirm. Marija Remienė) ir festivalio rengėjų komitetas (pirm. Leonas Narbutis). Festivalis buvo pradėtas lapkričio 22 d. Jaunimo centre su Kauno Valstybinio akademinio dramos teatro, aktoriaus Petro Venslovo poezijos recitaliu. Renginio pradinį žodį tarė organizacinio komiteto pirm. Leonas Narbutis. Kalbėjo ir JAV LB Kultūros tarybos pirm. Marija Remienė.

„Žaltvykslė“

Lapkričio 24 d., 7.30 v.v., buvo „Žaltvykslės“ teatro studijos iš Čikagos spektaklis – Marius Ivaškevičiaus pjesė „Kaimynas“.

„Tai šiuolaikinė pjesė, kuri domina šią grupę savo drąsa, aktualumu, humoru ir gilios mintimis“, rašoma „Žaltvykslės“ teatro studijos informacijoje.

Pjesė vertė susimąstyti. O tu maštinų buvo daug ir jie tęsėsi visą festivalį: vieni gyrė, kiti peikė, treti sakėsi nesupratę. Bet beveik visi, kuriuos teko girdėti, pripažino, kad vaidinę aktoriai gerai atliko savo vaidmenis. Tai Leonas – Arūnas Žentikas, Eva – Ramona Lukauskaitė, Silvija – Dalia Vaisaitė, Aurelija – Giedrė Griškėnaitė-Gillespie, Arvydas – Pranciškus Ivinskis, tarytojas – Jonas Variakojis, Vaclovas – Nerijus Baranauskas, Ričardas – Marijus Jankūnas, duklė – Rima Žukauskaitė, neonatologė – Eglė Juodvalkė, Džeime Kukas – Ramunė Motiekaitytė, Silvijos motina – Eglė Juodvalkė, psichiatras – Nerijus Baranauskas. Režisavo Audrė Budrytė; scenografija – Rasa Sutkutė, Aras Sutkus, Linas Sutkus. Apšvietimas ir garsas – Juozas Sidulavičius.

Atlikėjai publikos buvo šilptai sutikti gausiais plojimais ir daugybe gėlių.

„Aukuras“

Lapkričio 25-oji buvo skirta svečiams iš Kanados. 2 v.p.p. buvo „Aukuro“ teatro spektaklis – V. Alanto 3-jų veiksmų komedija „Šiapus už dangos“, kuri sukėlė daug juoko. Puikiai vaidino patyrę aktoriai. Ir kai spektaklio pabaigoje atlikėjai buvo apdovanoti gėlėmis ir juos pagerbiant žiūrovams atsistojo, režisierė ir aktorė Elena Dauguvietytė-Kudabienė, nuostabiai atlikusi savo vaidmenį, pasakė, kad tai jos paskutinis pasirodymas scenoje, kažkas suspaudė širdį. Buvo graudu. Iškilminga. Nesinorėjo sutikti su jos žodžiais, o plojimais aidėjo ilgai, tartum padėka ir prašymas – dar nepalik mūsų!

„Šiapus už dangos“ aktoriai: Matas Žvynakis – Saulius Pauliukonis, Vida – Marija Kalvaitienė, Ona Rogienė – Elena Dauguvietytė, Jonas Kaulakis – Laisvis Širvinskas, Alė – Danutė Kudabaitė, Jurgis Švilpa – Vytautas Taseckas, Gina – Alma Žilvytė. Režisavo Elena Kudabienė, jos padėjėja – Danutė Kudabaitė, administratorė – Regina Choromanskytė.

„Aitvaras“

Vakare 7.30 matėme „Aitvarą“, irgi iš Kanados, 3-jų v. komediją – T. Rutkausko „Audra giedroje“. Joje vaidino: Elena Rutkauskaitė-Valuskienė (Agnė Kupetienė), Daiva Botyrius (Katrė), Vidmantas Šilininikas (Jonas Bertasių, advokata), Rimas Pečiulis (Raula), Laisvis Širvinskas (Antanų Kupetį), Darius Stasiulevičius (Jonas Bertasių – tėvą), Ingrida Pivoriūtė (Magdalena), Zita Kruzikas (Barbė), Simonas Namikas (Mykolas Grigaitis). Režisieriai: A. Dargytė-Byszkiewicz ir Vidmantas Šilininikas. Grimas – Lilės Turūtaitės.

Šiai komedijai reikėjo „sušilti“, bet jau po pirmo veiksmo visi gardžiai juokėsi iki ašarų! Puikiai savo vaidmenis atlikę aktoriai irgi susilaukė gausių plojimų ir gėlių.

Dramos sambūris

Lapkričio 26 d., 2 v.p.p., matėme Los Angeles Dramos Sambūrį su A. Škėmos „Žvakidė“, 2-jų v. drama. Žiūrovai sekė veiksmą susikaupę. Puikus veiksmas, puiki vaidyba, puiki režisūra! „Bravo“ šūksniai pabaigoje atsistojo žiūrovų ir ilgi plojimai bei gėlės reiškė dėkingumą ir pasigėrėjimą šiuo spektakliu!

„Žvakidėje“ vaidino Ramunė Vitkienė (Agotą), Vaida Kiškytė (Liuciją), Amandas Ramunė (Liuciją), Amandas Ramunė (Liuciją), Amandas Ramunė (Liuciją).

gauskas (Adomą), Aleksas Mikus (Kostą), Saulius Žemaitaitis (Antaną), Antanas Vosylius (kleboną). Režisierius – Algimantas Žemaitaitis. Spektaklio koordinatorė ir apranga – Ema Dovydaitytė; muzika ir garso efektai – Paulius Jasiukonis. Vargonai – Viktoras Ralys. Dekoracijos – Paulius ir Dalia Jasiukoniai. Scenos talka – Daina Žemaitytė.

Tą patį vakarą buvo ir žymenų įteikimas, kuriam vadovavo Petras Venslovas. Apie teatrų festivalius kalbėjo Leonas Narbutis. Žodžiu sveikino LR gen. kons. Giedrius Apuokas, o raštu – JAV LB krašto v-bos pirm. Algimantas Gečys ir Lietuvių fondo v-bos pirm. Povilas Kilius. Po to vyko žymenų įteikimas.

Vertintojų komisiją sudarė: Julija Dantienė, Nijolė Martinaitytė ir Petras Venslovas. Žymenis įteikė gen. kons. G. Apuokas. Žymenis gavo: Rima Žukauskaitė kaip daugiausia žandanti aktorė iš „Žaltvykslės“, atlikusi dukters vaidmenį „Kaimynas“; Vytautas Taseckas iš „Aukuro“ už geriausią atliktą vaidmenį – Jurgio Švilpos („Šiapus už dangos“); Giedrė Griškėnaitė-Gillespie iš „Žaltvykslės“ už geriausią atliktą antrąjį vaidmenį (ji vaidino Aureliją). Geriausia aktorė buvo išrinkta LADS aktorė Vaida Kiškytė, atlikusi Liucijos vaidmenį „Žvakidėje“; geriausi aktoriumi buvo išrinktas Laisvis Širvinskas iš „Aitvaro“ už Antano Kupečio vaidmenį „Audra giedroje“. (Jis vaidino ir dailininką „Aukuro“ spektaklyje). Geriausių spektaklių buvo išrinkti LADS „Žvakidė“. Žymenį priėmė rež. A. Žemaitaitis.

Apdovanojimai

Gėlėmis buvo apdovanota JAV LB Kultūros tarybos pirm. M. Remienė už jos didžiulį darbą, rengiant šį festivalį, o P. Venslovas įteikė dovaną – savo deklamuotų eilių CD – jauniausiai režisieriui Audrei Budrytei.

Specialus JAV LB Kultūros tarybos žymuo buvo įteiktas Elenai Dauguvietytei-Kudabienėi už jos 50 metų teatrinę veiklą išseivijoje. Ji tarė nuosirdų žodį dėkodama ir skatindama jaunuosius teatralus skleisti lietuvišką žodį per teatrą.

X teatrų festivalio gražiai įjėmintu dail. Vinco Luko sukurto plakatu buvo apdovanoti visi režisieriai ir vertintojų komisijos nariai. P. Venslovas žymenų įteikimą užbaigė eilėmis apie lietuvių kalbos grožį. Po to kalbėjo M. Remienė, nuoširdžiai dėkodama visiems – ir teatralams, ir žiūrovams, ir talkininkams.

Stasės Jagminienės kapela linksmino visus dainomis ir muzika. Buvo miela ir džiugu tarp teatralų ir svečių matyti tiek daug jaunų žmonių ne per seniausiu atvykusių iš Lietuvos ir įsijungusių į teatrinę veiklą, darniai dirbančių ir aukojančių savo laisvalaikį teatrui. Vienintelis atlyginimas už ilgą kelionę, varginančias repeticijas ir visą įdėtą darbą yra patenkinti žiūrovai, pilnos jų salės!

KERRY STRATTON, Toronto Filharmonijos simfoninio orkestro dirigentas, išvykstantis į Vilnių diriguoti Lietuvos kameriniam orkestrui

SAULIUS SONDECKIS, Lietuvos kamerinio orkestro įsteigėjas ir vadovas, atvyksta į Torontą diriguoti Filharmonijos simfoniniam orkestrui

Iškilių koncertų belaukiant

Į Torontą atvyksta dirigentas SAULIUS SONDECKIS, į Vilnių išvyksta Toronto orkestro dirigentas Kerry Stratton. Tai Lietuvos ir Kanados kultūrinių ryšių dalis

AUDRONĖ ŠARPYTĖ

Sauliaus Sondeckio vardas pasaulyje tariamas šalia Lietuvos vardo. Lietuvos kamerinis orkestras, kurį maestro įsteigė prieš 40 metų ir kuriam iki šandienos tebevadovauja, yra lietuvių tautos kultūros paukštis, kuris skrieja per pasaulį, skatindamas į dvasines gelmes.

S. Sondeckis – tai meno minjonierius, kuris per visą savo gyvenimą ne tik Lietuvoje augino profesionalios muzikos supratimą, bet ir reikėsi užsienyje, kur buvo supratas ir įvertintas.

1960 m. jaunas Valstybinės konservatorijos (dabar Lietuvos akademijos) pedagogas sukvietė būrelį entuziastų muzikų į pirmą repetiją. Su laiku kolektyvas tvirtėjo, atkėlė vartus į didžiuosius Europos festivalius. Orkestras šandien vertinamas už klasikų kūrinių interpretacijas.

Vaisingas bendradarbiavimas buvo su išimties menininkais: Biliu Dvarionu, Yehudi Menuhinu, (orkestrą vadinęs „mano lietuviu“), smuikiniu G. Krneriu ir su daugeliu kitų. Lietuvos kamerinis orkestras keliauja į visus pasaulio kontinentus, garsindamas Lietuvą.

2001 m. sausio 18 d. profesorius S. Sondeckis pakviestas diriguoti Toronto Filharmonijos simfoniniam orkestrui George Weston Recital Hall, kur šalia pasaulio kompozitorių bus atliekamas ir M. K. Čiurlionio kūrinys. Koncerto metu bus iškelta Lietuvos vėliava. Tuo pačiu metu iš Toronto išvyksta Toronto Filharmonijos simfoninio orkestro dirigentas Kerry Stratton į Lietuvą diriguoti Lietuvos kameriniam orkestrui Vilniaus Filharmonijoje. Šių dviejų muzikų draugystė ir koncertinis apsikeitimas yra svarbus įvykis Lietuvos ir Kanados kultūrinuose gyvenimuose.

Džiaugiamės, kad žymus di-

rigentas sutiko diriguoti mūsų dar labai jaunam kameriniam orkestrui „Lyra“. Šiam, jau įregistruotam Kanadoje muzikiniui vienietui, kurio pagrindinis tikslas skleisti klasikinę bei lietuvių kompozitorių muziką, yra be galo svarbi tokios iškilios asmenybės talka.

Sausio 19 d. Hamiltone, Studijos teatre, koncertas skiriamas J. S. Bacho 250 mirties metinėms pažymėti. Solo su orkestru gros mūsų lietuvių McMaster universiteto dėstytoja, aktyvi profesionaliosios muzikos atlikėja Leokadija Paulauskaitė-Kanovičienė. Arkadijus Janivkeris, Toronto Filharmonijos koncertmeisteris, taip pat dirbantis Toronto simfoniniame orkestre, atliks koncertą smuikui. Lietuvių visuomenė prisimena šio garsaus virtuozo pasirodymą trijų chorų koncerte. Tik gaila, kad dėl techninių nesklaidumų publika negalėjo gėrėtis jo smuiku, kuris pagamins 1729 m. italų meistro Guidantus, nuostabių garsų. Dabar hamiltoniečiai turės galimybę išgirsti pilnų grožių pasižymintį su smuiku tembrą ir gėrėtis šiu smuikininko technika. Arkadijus Janivkeris pasisakė, kad širdyje jis visuomet mylėjo ir gerbė lietuvių tautą už jos pagarbą profesionaliam muzikos menui.

Sausio 21 d. koncerte Toronto Lietuvių Namuose išgirs lietuvių bei kitų kompozitorių kūrinius. Koncerto pajamos skirtos Lietuvos našlaičiams bei Toronto slaugos namų statybai.

Toronto lietuvių visuomenė ruošiasi tinkamai sutikti S. Sondeckį, nusipelnusį Lietuvai menininką. Tikimės, kad gausus lietuvių klasikinės muzikos mylėtojų būrys atvyks pasiklausyti S. Sondeckio bei kamerinio orkestro „Lyra“ koncertų.

Atsiųsta paminėti

I LAISVĖ, 131 (168) nr., 2000 m. lapkritis. Leidėjai – Lietuvių studijų centras Čikagoje. Redaktorė – Aldona Žemaitytė-Petrauskienė (p.d. 3512, Vilnius 1, LT-2001). Administratorius Lietuvoje: Vidmantas Vitkauskas (St. Lozoraičio 8^a – 21, LT-4316 Garliava). Administratorius Amerikoje: Jonas Prapkas (14 Thelma Dr., Bakersfield, CA 93305, USA). Metinė prenumerata – 15 JAV dol. Lietuvoje – 22 Lt. Vieno numerio kaina – 6 Lt.

Emilija Karosienė, GYVENIMAS KELIOSE ŠALYSE IR ŽEMYNuose: MEMUARAI. Redaktoriai – Juozas Ciparis. Spausdino „Kitos spalvos“ (Savanorių pr. 287-320, LT-Kaunas). Tiražas – 250 egz. Kaunas, 2000 m., 80 psl. Autorė yra anykšietė, gyvenanti Kanados Edmontone. Šiame iliustruotame leidinyje ji aprašo tremtinišką savo gyvenimo kelią.

Journal of Baltic Studies, XXXI/4. Editor-Thomas Salumets, University of British Columbia, Vancouver. Publisher – The Association for the Advancement of Baltic Studies. Membership and subscription – \$60/USA, for full time students – \$25/USA, for emeritus members – \$35/USA. Address: AABS Business Office, 3465 East Burnside Street, Portland, OR 97214-2050, USA.

GENOCIDAS IR REZISTENCIJA, 2000 m. 2(8) nr. Leidėjas – Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras. (Didžioji g. 17/1, LT-2001 Vilnius). Redaguoja redakcinė kolegija: vyr. redaktorė Dalia Kuodytė, mokslinis red. Arvydas Anušauskas, redaktorė Rima Dulkienė, dailininkas Alfonsas Žvilis. Leidinio kaina – 7 Lt. Vilnius, 2000 m., 184 psl.

ATEITIS, 2000 m. 4-5 nr. Katalikiško jaunimo žurnalas. Metinė prenumerata (šeši numeriai) – 20 JAV dol., 300 Kan. dol. Leidėjas – Ateitininkų federacija. Redakcija – vyr. red. Irena Petraitienė, red. kun. dr. Arvydas Žygas. Čekius rašyti: Ateitis Relief Fund; Amerikoje: Mečys Silkaitis, 8889 Baywood Dr., Seminole, FL 33777; Kanadoje: Vincas Kolyčius, 86 Glenholme Ave., Toronto, Ont. M6H 3B1.

LITHUANIAN HERITAGE, November-December 2000. Publisher & Editor – Val Ramonis. Published bimonthly (six issues per year) by Baltech Publishing, P.O. Box 225, Lemont, IL 60439-0225. Subscription per year in the US – \$29.95, Canada – \$41.95 US, other countries – \$50.95 US. Tai labai puošnus žurnalas, gausiai iliustruotas, su straipsniais apie lietuvių gyvenimo įdomybes – istorines ir dabartines.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Čikagos LFK „Lituanicos“ leidinys, redaguotas Edvardo Šulaičio, šiemet išleistas 350 egz. tiražu minint to sporto klubo veiklos 50-metį. Šia proga 64 psl. apimties leidinyje paminėti ir kiti prieš tai išėję klubo sportinę veiklą apžvelgiantys leidiniai. Pirmasis pasirodė 1961 metais, redaguotas Petro Petručio, buvo 16 psl. Vėliau klubo sukakčių progomis buvo leidžiami vis didesni leidiniai, redaguoti Jono Juškos, Edvardo Šulaičio ir kitų. Sukaktuviname leidinyje paminėti asmenys, rašę apie klubo veiklą lietuvių spaudoje, išspausdinti kai kurie būdingesni sveikinimai – Br. Nainio bei žymaus futbolininko veterano Vlado Adomavičiaus – Juos.

M. K. Čiurlionio 125-jojo gimtadienio minėjimas Ukrainos Kijeve buvo surengtas š.m. lapkričio 19 d. Renginyje dalyvavo Ukrainos politikos bei kultūros atstovai, užsienio kraštų diplomatai. Kalbas pasakė Lietuvos ambasadorius V. Plečkaitis ir Ukrainos Kompozitorių sąjungos vadovas M. Stepanenko. Čiurlionio kūrinius atliko tarptautinių muzikos konkursų laureatai bei Valskybinės muzikos akademijos studentai. Kijevo lietuvių choras „Viltis“ dainavo Čiurlionio harmonizuotas lietuvių liaudies dainas. Minėjimą rengė Ukrainos Rericho draugija, Lietuvos ambasada, talkinant Ukrainos muzikinių gyvenimo darbuotojams. Kaip ELTA rašo, Rericho draugija numato surengti ir M. K. Čiurlionio tapybos darbų parodą.

Poetas Kornelijus Platelis, buvęs Lietuvos švietimo ir mokslo ministeris, išleido naują poezijos knygą „Atoslūgio juosta“, kurios sutiktuvis įvyko 2000 m. lapkričio 15 d. Rašytojų sąjungos klube. Kalbėjo pats autorius, jo kolegos, literatūros kritikai, leidėjai. Renginyje dalyvavo buvęs Lietuvos ministeris pirmininkas Andrius Kubilius, prezidento patarėjas Darius Kuolys ir kt. Aptariant leidinį pasakyta, kad poeto norėta apibendrinti šio laikotarpio patirtį; dauguma eilėraščių yra nauji, bet yra ir senesni. Poetas, ir ministeriu būdamas, kūrė. Pažymėtina, kad 1999 m. pasirodė jo poezijos rinkinys „Pinkiškos vėju“ anglų kalba. Kaip ELTA pažymi, poetas, vadovaudamas švietimo ir mokslo ministerijai, radęs sąlyčio taškų tarp savo darbo ir kūrybos.

Valstybinė Jono Basanavičiaus premija, įsteigta 1992 metais ir skiriama už reikšmingiausius lietuvių darbus, susijusius su tautinės kultūros plėtojimu, puoselėjimu ir tyrinėjimu, 2000 m. lapkričio 22 d. buvo paskirta kraštotyrininkui Antanui Stravinskui. Kaip ELTA rašo, daugiau kaip 31,000 litų laureatas gavo už nuopelnus formuojant kraštotyros, etninės kultūros tyrinėjimo pagrindus bei visuomeninę veiklą. Kaip jau įprasta, laureatui skelbiami J. Basanavičiaus gimimo dieną, lapkričio 23, o premijos įteikimas vyksta Vasario 16-tosios proga kartu su kitų valstybinių kultūros ir meno premijų įteikimu.

Šešioliktoji Lietuvos knygženklių paroda buvo atidaryta Medalių galerijoje, Vilniuje 2000 m. lapkričio 14 d. minint 40-metį nuo pirmosios tokios parodos Lietuvoje. Parodoje buvo išstatyta apie pusantro šimto naujausių darbų, kuriuos parūpino 35 dailininkai. Ta proga mestas žvilgsnis ir į praeitį. Knygženklių (ekslibrų) pradžios ieškoma XV-tame šimto. Vokietijoje. Lietuvoje seniausi knygženkliai yra išlikę nuo XVI šimto. Žygmanto Senojo ir Bonos Sforcos laikų. Lietuvių kalba pirmasis pasirodė XX šimto pradžioje – sukurtas nežinomo autoriaus Vaižganto knygženkli. Kaip ELTA nurodo, knygženklius kūrė M. K. Čiurlionis, M. Dobužinskis, P. Rimša, P. Galanė ir kiti dailininkai. Nuo 1977 m. Lietuvoje buvo rengiamos tarptautinės knygženklių parodos, skelbiami konkursai. Ilgainiui knygženklių formatai didėjo, ir dabar jie yra laikomi savarakiškais smulkiosios grafikos kūriniais.

Žurnalistikos institutas Vilniuje stengiasi ruošti naują žurnalistų prieraugį jau daugiau pagal Vakarų pasaulio žiniasklaidos reikalavimus, skiriant ypatingą dėmesį grynai lietuvių kalbai išlaikyti. Tam užmojui pritardami, išseivijos žurnalistai ketina paremti tame institute studijuojančius. Išseivijoje mirusių trijų žinomų žurnalistų – Henriko Blazo, Vytauto Gedgaudo ir Salomėjos Narkėliūnaitės – vardais, jų giminių bei draugų pastangų dėka, yra įsteigti trys premijų fondai. Juos prižiūri Lietuvių žurnalistų sąjungos valdyba Amerikoje, o pinigų globoja Tautos fondas. Kasmet pavasarį iš tų fondų bus išmokamos vienkartinės premijos po \$250 trims pažangiausiems III ir IV kurso studentams, kuriuos pasiūlys instituto vadovybė. Jei kas norėtų tuos fondus paremti, prašomi rašyti čekius „Lithuanian National Foundation“ vardu ir siųsti sąjungos valdybai šiuo adresu: Lithuanian Journalists Association, 71 Farmers Ave., Plainville, NY 11803, USA. (Pranešimas gautas iš JAV Lietuvių žurnalistų sąjungos valdybos pirmininko Kęstučio K. Miklo).

„Aušra“ – Lenkijos lietuvių žurnalas 2000 m. lapkričio 19 d. Lietuvių namuose, Seinuose paminėjo savo kultūrinės veiklos 40-metį. Kaip ELTA praneša, pirmasis „Aušros“ numeris pasirodė 1960 m. Varšuvoje 1,600 egz. tiražu. Leidėja buvo Lenkijos lietuvių visuomeninė kultūros draugija. Per keturis dešimtmečius keitėsi redaktoriai bei adresai. Žurnalas buvo leidžiamas Varšuvoje, Punske, Seinuose, vėl Punske. Šiemet jis jau yra pasiekęs 6,000 egz. tiražą. Pagrindinės žurnalo leidybos išlaidas padengia valstybė. Žurnale atspindi Lenkijos lietuvių gyvenimas, jų problemas, ypač švietimo bei lietuviybės išlaikymo klausimais. „Aušra“ reguliariai pasiekia ir Kanados lietuvių skaitytojus. Leidinio metrika pažymėta: leidyklos direktorius R. Vitkauskas, vyr. redaktorė I. Gasperavičiūtė. Adresas: Mickeviciaus 23, 16-515 Punksas, tel. 5161410, faksas – 5161049. Snk.

Dešimtajame teatrų festivalyje Čikagoje. Iš dešinės: Kauno valstybinio dramos teatro aktorius PETRAS VENSLOVAS, torontiško „Aitvaro“ vadovė A. DARGYTĖ-BYSZKIEWICZ, aktorius V. ŠILININKAS

Toronto „Aitvaro“ aktoriai, suvaidinę X teatrų festivalyje Čikagoje Rutkausko 3 veiksmų komediją „Audra giedroje“ su režisiere A. Byszkiewicz

Punsko lietuvių tautinių šokių grupė „Jotva“ Nuotr. J. Paransevičiaus

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių**MOKA UŽ:**

90-179 d. term. ind.	3.95%
180-364 d. term. ind.	4.45%
1 metų term. indėlius	4.60%
2 metų term. indėlius	4.80%
3 metų term. indėlius	4.90%
4 metų term. indėlius	4.95%
5 metų term. indėlius	5.00%
1 metų GIC-mėn. palū.	4.35%
1 metų GIC-met. palū.	4.85%
2 metų GIC-met. palū.	5.05%
3 metų GIC-met. palū.	5.15%
4 metų GIC-met. palū.	5.30%
5 metų GIC-met. palū.	5.35%
RRSP, RRIF ir OHOSP	
“Variable”	3.80%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	4.85%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	5.05%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	5.15%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	5.30%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	5.35%
Taupomąją sąskaitą iki	2.00%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.00%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.50%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo	8.50%
Sutarties paskolas nuo	8.50%
Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	7.45%
2 metų	7.50%
3 metų	7.55%
4 metų	7.65%
5 metų	7.70%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2, 3 metų	6.75%

Duodame komercinius
mortgičius iki \$750,000.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir keliolikių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai **“INTERAC-PLUS” kortelė**

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

RUBY REAL ESTATE LTD.
REAL ESTATE BROKER

27 John Street, Toronto

- MLS skelbimas
- Komisija 3½%
- Toronto Real Estate Board narys

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

ADVOKATAS
VICTOR RUDINSKAS

Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto,
Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave.W.
ir Weston Road)

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrinės šildymo ir A/C sistemos
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas, viryklas
- Šaldymo sistemos, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.
Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250

83 SIX POINT ROAD
(I PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

VISAIS NEKILNOJAMO TURTO
KLAUSIMAIS
– PARDAVIMU AR PIRKIMU –
sąžiningai patarnausiu.

PIRMIAUSIA PRAŠAU SKAMBINTI

**TEODORUI
STANULIUI, B.A.**

Tel. 416 769-1616; faksas 416 769-1524.
RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A9

SPORTAS

2000 m. lapkričio 17-18 d. Radviliškyje įvyko Lietuvos jaunųjų laisvųjų imtynių pirmenybės. Prizines vietas iškovojo Vilkaviškio klubo atletai, vadovaujami šio klubo pirmininko, trenerio KASP “Tauro” apygardos IV rinktinės 43-čio bataliono ats. leitenanto Jono Jurkyno. Svorio kategorijoje iki 47 kg šalies čempionu tapo jo auklėtinis Edgaras Diržius. Antrą vietą svorio kategorijoje iki 38 kg iškovojo Mindaugas Jurkynas. Pirmenybėse varžėsi apie 100 imtynininkų. Reikia tikėtis, kad dauguma iš jų ateityje taps kariais-savanoriais

Nuotr. viršolis R. Eidukevičius

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

apklautųjų nuomone, daugiausia pritarimo sulaukė: stengtis išlaikyti prityrusius ir išmokslintus darbininkus šalyje (89), sumažinti benamių skaičių (85), pirmauti pasaulyje gamtos saugos srityje (83), pirmauti pasaulio taikdarystėje (82), teisti visus žiauriai nusikaltusius jaunuolius suaugusiųjų teismuose (75), priiversti imigrantus tapti tipiškais kanadiečiais (71), laisvai prekiauti su daugeliu šalių (71). Dauguma pasisakė, kad Kanadoje geriau gyventi dabar negu prieš 25 metus (50), o taip pat dauguma žiūri optimistiškai į ateinančių 25 metų progresą (55).

Daniel Igali, imtininkas, gavęs aukso medalį Sidnio 2000 metų olimpiadoje, laimėjo *Lou Marsh Trophy* kaip iškiliausias praėjusių metų Kanados sportininkas. Šis 26 metų imtininkas iš Nigerijos pralenkė balsavime žymius golfinkus Lorie Kane, Mike Weir ir olimpinio triatlono laimėtoją Simon Whitfield. Šis apdovanojimas pavadintas buvusio ilgalaikio *The Toronto Star* laikraščio sporto skyriaus redaktoriaus garbei ir laimėtoją renka sporto reporteriai bei radijo/TV pranešėjai.

Siaurės Amerikos universitetų bibliotekų 1998/99 metų vertinime ketvirtyje vietoje randame Toronto universitetą. Pirmąją, kaip visada, Harvardas ir Yale, trečioje vietoje liko Stanfordo universiteto biblioteka. Kitų Kanados universitetų bibliotekos liko šiek tiek atokiau: Albertos (30 vietoje), Britų Kolumbijos (31), McGill Montrealyje (57), York Toronte (76), Western Londone (83), Laval Kvebeke (92). *Association of Research Libraries* savo vertinimuose atsižvelgė į turimą knygų skaičių, naujų knygų metinį priedą, mokslinių žurnalų prenumeravimą, bibliotekininkų ir tarnautojų skaičių bei metinį bibliotekos biudžetą.

Canadian Opera Company (COC) Toronte planuoja \$15

Marius E. Rusinas, CLU CFP
(Certified Financial Planner)

**RESP, RRIF, LIF
ANNUITY, RRSP**

Patarnauju visose pensijų srityse
Net Worth Financial Planning Inc.
1576 Bloor Street West
Toronto M6P 1A4
(priešais Lietuvos Namus)
416 588-2808

SMITH MONUMENT CO. LTD.

- (nuo 1919 metų)
- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
 - ▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
 - ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
 - ▲ Gantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

milijonų kainuosiantį projektą: pastatyti visas keturias R. Wagnerio *Nibelungo žiedo* operas. Pradės su *Das Rheingold* 2002 metų pavasarį; *Die Walküre* seks 2004 metų pavasarį. Paskutiniosios dvi, *Siegfried* ir *Goetterdaemmerung*, bus 2004/5 metų sezono metu, tikimasi, naujuose operos rūmuose. 2005 metų vasarą visas keturių operų *Žiedas* bus pakartotas tris kartus. Šiam projektui \$2.5 milijono jau dovanavo Delia Moog savo Vokietijoje gimusio, Kanadoje praturtėjusio vyro Gerhard Moog (kuris keliaudavo po visą pasaulį, kad pamatytų kiek galima daugiau Nibelungo žiedo pastatymų) atminimui. Tie pinigai bus dalis \$2.5 milijonų fondo scenos dekoracijų bei kostiumų įsigijimui. COC gen. direktorius Richard Bradshaw jau surado režisierių (kurį paskelbs vėliau) ir pranešė, kad trys kanadiečiai solistai yra numatyti svarbesniems vaidmenims.

Timothy Parsons, 68 metų amžiaus okeanografas, pirmas kanadietis laimėjęs 2001 metų Japonijos premijos (*Japan Prize*). Šis apdovanojimas daugelio lyginamas su Nobelio premija. T. Parsons, buvęs Britų Kolumbijos universiteto profesorius, buvo atžymėtas už savo pasiekimus vystant natūralius bei aplinkai nekenkiančius būdus išlaikyti nykstančius žuvų išteklis. Balandžio mėnesį jis keliaus į Tokyo atsiimti Japonijos premijos medalio, pažymėjimo ir \$700,000.

G.K.

Skautų veikla

• Toronto “Rambyn” ir “Šatrijos” tuntų tradicinės Kūčios gruodžio 17 d. gražiai atšventos. Dalyvavo 325 asmenys. Kūčias surengė Lietuvos Namuose vyr. skaučių “Kunig. Birutės” d-vė, vadov. ps. J. Ruslienės. Stalus vakarienei paruošė skautininkės bei prityrusių sk-čių dr-vė, vadov. s.fil. A. Simonavičienės. Be to, jos pagamino 2 namečius (ginger bread), platino loterijos bilietus ir gautus \$172 paaukojo “Romuvai”. Namelius laimėjo sk.v.kan. P. Marijošius ir sesė Silvija Saplienė. Plotkeles Kūčioms paaukojo tuntų dvasios vadas s. Augustinas Simanavičius, OFM.

Kūčių vakarą gražiu šventės apibūdinimu pradėjo ps. Daina Bekerienė ir pakvietė liepsneles ir gi-liukus pasirodymui. Sugiedota “Ateikit džiaugsmingai”. Vykto pasirodymai prityrusių sk-čių, prityrusių sk-ty, skaučių dr-vės. Idomus pasirodymas buvo skautų Mindaugo dr-vės, vad. s. R. Kalendros. Toliau pasirodė vilkiukai ir paukšty-

Slidinėjimas

Pasaulio lietuvių kalnų slidinėjimo varžybos, jau septintosios, įvyks 2001 m. kovo 24-30 d.d. Mammoth Mountain slidinėjimo kurorte, Kalifornijoje, JAV. Programoje vyks slalomo ir didžiojo slalomo rungtys įvairiose klasėse pagal dalyvių amžių. Organizacijai komitetui vadovauja Algirdas Šėkas, 20291 Deervale Lane, Huntington Beach, CA 92646, USA. Tel. 714-968-8124; faksas 805-527-4675; e-mail ltskisummit2001@aol.com. Tinklapis www.lithuania-web.com/skisummit. Koordinatorius Vytenis Čiurlionis, 19755 Upper Terrace Drive, Euclid, OH 44117, USA. Tel. 216-481-1525; faksas 216-486-8804; e-mail: vciurlionis@msn.com. Dalyvauti kviečiami visi lietuvių kilmės slidinėtotojai iš visų pasaulio kraštų. Dalyvių skaičius neapribotas. ŠALFASS pavedimu šias varžybas rengia ir globoja Kalifornijos lietuvių sporto klubas “Banga”. Daugiau informacijų teikia Alg. Šėkas ir V. Čiurlionis. ŠALFASS-gos centro valdyba

Žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: Paskutinėse 2000 metų Lietuvos krepšinio lygos rungtynėse Vilniaus “Lietuvos rytas” Kauno halėje nugalėjo Kauno “Žalgirį” 93:89. Klyvlando “Cavaliers” žaidėjas karnietis Žydrūnas Ilgauskas vėl patyrė nelaimę. Jam vėl įtruko kairiosios pėdos kaulas.

SPORTININKŲ ĮVERTINIMAS: Susumavus anketas, į geriausių 2000 metų Kauno sportininkų dešimtuką įšrinkti: 1. Birutė Sakickienė (irklavimas), 2. Margarita Drobiazgo ir Povilas Vanagas (dailios čiuožimas), 3. Šarūnas Jasikevičius (krepšinis), 4. Tomas Masiulis (krepšinis), 5. Saulius Štomeris (krepšinis), 6. Gintaras Einikis (krepšinis), 7. Mindaugas Timinskas (krepšinis), 8. Mindaugas Ezerškis (graikų-romėnų imtynės), 9. Rūta Garkauskaitė-Budienė (stalo tenisas), 10. Roma Mikšytė (karate kiokius).

ŠAŠKĖS: Šimtalangių šaškių iki 16 metų vaikinų pasaulio pirmenybėse Brazilijoje aukso medalį iškovojo vilnietis J. Jankūnas, surinkęs 15 taškų iš 18 galimų.

ĖJIMAS: Kristina Saltanovic tapo pirmąja nepriklausomos Lietuvos sportininke, kurios rugpjūčio 3 dieną Kaune pasiektas 20 km ėjimo stadione rekordas – 1 val. 35 min. 23,61 sek., buvo patvirtintas tarptautinės lengvosios atletikos federacijos (IAAF). Ankstesnis pasaulio rekordas priklausė kinietei Ailing Xie – 1 val. 37 min. 19,1 sek.

ŠUOLIS Į VANDENĮ: Kaune įvykusiose varžybose buvo užbaigtas 2000 metų sezonas. Pirmąją vietą užėmė vilnietis Sergejus Baziukas, laimėjęs abu šuolius nuo 1 m ir 5 m trampyno. Šuoliu nuo 1 m trampyno antrąją vietą užėmė vilnietis Vitalijus Fiodorovas, trečiąją – vilnietis Mindaugas Gustas. Šuoliu nuo 5 m trampyno antrąją vietą užėmė M. Gustas, trečiąją – V. Fiodorovas. Moterų grupėje šuoliu nuo 1 m trampyno laimėjoja tapo kaunietė Evita Strazdaite, antra – kaunietė Laura Nauckūnaitė, trečia – Lina Vasiljavitė. Šuoliu nuo 5 m bokšto varžybas laimėjo L. Vasiljavitė, antrąją ir trečiąją vietas – vilnietė Paulė Čyžaitė ir L. Nauckūnaitė. V.P.

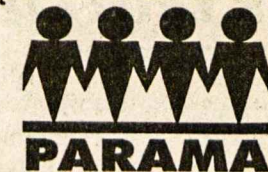
tės. Tarp pasirodymų apie Kūčių papročius skaitė: ps. D. Grybaitė-Smith, A. Batiraitė, V. Narušytė, A. Radžiūnaitė. Paskutinis pasirodymas buvo jūtų skautų, kurie pagiedoję ps. Antano Šileikos sukurta giesmę “Kūčios Romuvoje”. Programos metu tarpais giedotos tradicinės Kalėdų giesmės. Prieš malda trumpai kalbėjo abu tuntininkai. Tuntininkė priminė, kad su mumis Kūčias švenčia kanadiečių skaučių vadovė ir domisi mūsų tradicijomis. Malda sukalbėjo ir valgius palaimino sk.v.ps. kun. Juozapas Žukauskas, OFM. Pasidalinus kalėdičiais, vieni kitiems palinkėjus linksmų švenčių, visi ragavo tradicinio 12-kos patiekalų maisto.

Jaunesnieji laukė Kalėdų senelio (Bekerio), kuris atvykęs visus apdovanojo lauktomis gėrybėmis. Seneliui išvykus, tunt. s. M. Rusinas ir tunt. ps. R. Baltaduonytė-Lesmon padėjo tėveliams už sunęstą maistą, draugovėmis už programos atlikimą, rengėjams už gražiai paruoštus stalus. Kūčiose, be kitų, dalyvavo svečiai iš Lietuvos kun. Julijus Sasnauskas, OFM. Evangelikų sk. dvasios vadas v.s. Al. Žilinskas, ev. diak. L. Miliauskas iš Concordia (JAV) liuteronų seminarijos ir Kanados rajono vadė v.s. fil. R. Žilinskienė. F.M.

SPRINTING

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Priėmamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 118 milijonų dolerių

MOKAME

3.65% už 30-89 d. term. indėlius	3.95%
3.95% už 90-179 d. term. indėlius	4.45%
4.45% už 180-364 d. term. indėlius	4.60%
4.60% už 1 m. term. indėlius	4.80%
4.80% už 2 m. term. indėlius	4.90%
4.90% už 3 m. term. indėlius	4.95%
4.95% už 4 m. term. indėlius	5.00%
5.00% už 5 m. term. indėlius	5.05%
5.05% už 1 m. GIC mėn. palū.	5.15%
5.15% už 1 m. GIC invest. pažym.	5.30%
5.30% už 2 m. GIC invest. pažym.	5.25%
5.25% už 3 m. GIC invest. pažym.	3.75% už RRSP & RRIF ind. (var.rate)
4.85% už RRSP & RRIF 1 m. term. ind.	5.05% už RRSP & RRIF 2 m. term. ind.
5.15% už RRSP & RRIF 3 m. term. ind.	5.30% už RRSP & RRIF 4 m. term. ind.
5.25% už RRSP & RRIF 5 m. term. ind.	3.00% už OHOSP (variable rate)
2.00% kasd. palūkanų čekių sąsk.	5.50% už JAV dolerių 1 metų GIC
2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.	

IMAME

už asmenines paskolas nuo	8.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su – nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)	
1 metų	7.45%
2 metų	7.50%
3 metų	7.55%
4 metų	7.65%
5 metų	7.70%
– su keičiamu nuosimčiu	6.75%

DUODAME

- asmenines paskolas iki \$250,000
- mortgičius iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgičius

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

GAŠKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEŲ
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETUI

GALETE PATIKRINTI SAVO BALANSA AR APMOKĖTI GAŠKAITAS
APLANKYDAMI MŪŠŲ TINKLALAI: www.parama.net
Elektroninis paštas: parama@total.net

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APRDAUOA NARIAMS IR GVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR
IEŠKOTE DOVANOS?

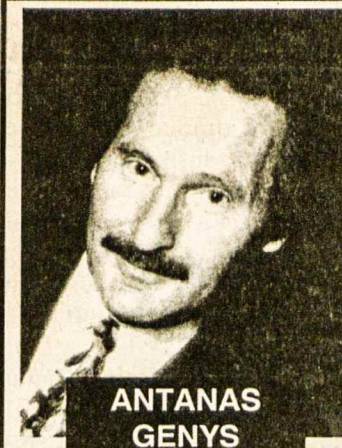
PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS:

Pirmad., antr. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.
Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

**PATYRĖS
NUOSAVYBIŲ
PARDAVĖJAS**
*netoli naujos
PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS*
Prašau skambinti šiandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ (“parking”)

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE – 2373 BLOOR ST.W.

WALTER V. DAUGINIS

INSURANCE - DRAUDIMAS

KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE

300 North Queen St., Suite 105N

Etobicoke, Ont. M9C 5K4

(šiaurinė pusė) Queensway; prieš Sherway Gardens)

Tel. 416 622-5305 arba 1-800-463-5305

Faksas 416 620-7584

**ALGIS
MEDELIS**

133 Roncesvalles Ave.

TORONTO, Ont. M6R 2L2

Tel. 416 531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Į Lietuvą: Išskrendant iki 30 balandžio	– nuo	\$ 890.00
Kalifornija, Grd.Canyon, Las Vegas – 17 kovo, 11 dienų	–	\$1990.00
Gralkija ir Turkija	– 28 kovo, 11 dienų	– \$2390.00
Italija (Roma, Venecija, Capri ir t.t.) – 22 balandžio, 11 dienų	–	\$2490.00
Liurdas, Fatima, Portugalija	– 28 balandžio, 13 dienų	– \$2375.00
Roma, Liurdas, Paryžius	– 20 gegužės, 12 dienų	– \$2690.00

Skaudi klaida

KAZYS BLAŽEVIČIUS
Kaunas

Esu publicistas, neturiu galimybių studijuoti archyvinę medžiagą. Remiuosi oficialiais leidimais, įvykių stebėjimo duomenimis ir ilgamete gyvenimo patirtimi.

Straipsnyje "Tėviškės žiburiose" "Tarp didvyriškumo ir niekšybės" rašydamas tą nelemtą sakinį "... Paaikšėjo, kad apygardos štabo viršininkas J. Bacevičius-Baltrušaitis, Vyngandas, buvo NKVD užverbuotas", nebuvau ramus. Abejoti J. Bacevičiumi metamu kaltinimu skatino kun. A. Yliaus straipsnis "Tauro apygarda. Prisiminimų fragmentai" (Laisvės kovų archyvas, t.1, 1991, 61-63 psl.) medžiaga. Kunigas rašo: "Mane labai nustebino, rodos, 1959 metais vienas bendrabilis. Netikėtai sutikau jį Kaune. Jis manęs paklausė:

– Ar žinai, kas mus išdavė?
– Tikrai nežinau. Manau, kad Bacevičius, – ir aš papasakojau jam apie Bacevičių, ką anksčiau apie jį prisiminiau (tardymo metu Bacevičius atsakymai kėlė įtarimą, K.B.).

– Netiesa, aš žinau, kas mus išdavė!
– Na, tai kas? – paklausiau. Ir jis mane apstulbino savo teigimais.

– Mus išdavė kun. L. Povilionis.
– Negalimas dalykas! Tai nesusipratimas!

– Tada jis pateikė man įrodymus. (...)
Šitas pasakojimas mane pritenkė. Niekaip negalėjau patikėti, kad taip iš tikrųjų galėtų būti. Ir dabar nenoriu tikėti, kad taip buvo. (...)

Nerimą taip pat kėlė P. Pušinskaitės-Vėlyvienės straipsnyje "Žalieji namai" (LKA, II t., 1991, 73 psl.) pateikta mintis: "Išgirdau stuksenimą į sieną. Pasirodo, už sienos vienuotėje sėdėjo Tauro apygardos štabo viršininkas Vyngandas. Jis paklausė mane, ar aš nežinau, kas išdavė Tauro apygardą. Aš jam atsakiau, kad buvau girdėjusi, jog agronomas Pupelis. Jis man pasakė, kad ir jis tą patį girdėjęs. Vėliau sužinojau, kad Tauro apygardą išdavė Vyngandas.

Ar tai tiesa, negaliu tikrai pasakyti".

Paneigimo, kad Tauro apygardą išdavė J. Bacevičius, neaptikau nė viename LKA tome (išėjo beveik 30). Informaciją apie J. Bacevičių neaptikau gausioje memuarinėje partizaninėje ir mokslinėje literatūroje. Netgi kapitaliniame Iz. Ignatavičiaus darbe "Lietuvos naikinimas ir tautos kova (1940-1998)" (V., 1999) šios pavardės neaptikau. Deja, "Mokslas ir gyvenimas" nepateko į mano rankas; tokio turinio straipsnis turėjo būti paskelbtas LKA.

Po to kas įvyko – be blogos valios padarytos skaudžios klaidos – kuo nuosirdžiausiai atsiprašau tautos didvyrio partizanų vado J. Bacevičiaus artimųjų: brolio partizano Broniaus Bacevičiaus, seserų Aldonos Makarevičienės (Kaunas), Irenos Šimanauskienės (Marijampolė) ir gerb. Vytauto Griniaus (Marijampolė), pastebėjusio apmaudų nesusipratimą.

Džiugu, kad KGB organizuotas nesusipratimas, kad ir gerokai pavėluotai, išaiškintas ir atstatytas istorinis teisingumas: partizanų vadui J. Bacevičiui suteiktas pulkininko leitenanto laipsnis, jam pripažintas kario savanorio statusas ir jis pelnytai apdovanotas Vyčio kryžiaus ordinu. Stebėtis, kad LKA redakcija 1991 m. suklydo, nereikėtų, nes J. Bacevičiaus bylą pasipriešinimo dalyvių teisių komisija išnagrino tik 1999.VI.30, o J. Ilgino straipsnis paskelbtas visai neseniai. Dabar belieka prašyti, kad LKA redakcija tą straipsnį perspausdintų (prašysiu tai padaryti).

Esu įsitikinęs, kad rašyti apie tragiškiausią mūsų tautos laikotarpį – partizaninį pasipriešinimą – būtina kuo daugiau, ypač Lietuvoje. Netgi jei pasiūlytų klaidų kurias galima atitaisyti. Rašyti būtina, nes viskas sparčiai eina užmarštin. Dabartinė karta mažai ką žino, o yra jėgos, netgi mokyklose, kurios stengiasi, kad tas heroiškas laikotarpis būtų užmirštas. Negalima leisti, kad tūkstančių tautos gynėjų, neišskiriant partizanų vado J. Bacevičiaus, žygdarbių kada nors būtų pamirštas.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

Toronto Priskėlimo parapijos kredito kooperatyvo valdyba praneša, kad 2000-sius metus užbaigė sėkmingai ir dalį metų pelno sugrąžino savo nariams:

* taupytojams išmokėjo 11% papildomų palūkanų už visas santaupyti palūkanas, prirašytas iki metų pabaigos ir

* skolininkams sugrąžino 11% palūkanų už visas palūkanas, sumokėtas kooperatyvui iki metų pabaigos

PAPILDOMOS IR SUGRĄŽINTOS PALŪKANOS YRA ĮRAŠYTOS NARIŲ TAUPOMOSIOSE SĄSKAITOSE

Kooperatyvo valdyba taip pat praneša, kad kooperatyvo narių vardu per 2000-sius metus paskyrė:

* \$50,000 aukų lietuviško jaunimo švietimui bei veiklai ir įvairių lietuvių organizacijų bei renginių paramai ir

* \$60,000 aukų Priskėlimo parapijos persikėlimo fondui.

Rašo Maironio mokyklos moksleiviai

(Atkelta iš 5-to psl.)

neaukšta, bet storu kamieniu, tvirta žaliuojanti eglė. Jos spygliai buvo viliojančiai žali, kaip gilaus užmojo dugnas. Ši eglė buvo ne tokia, kaip visos kitos. Ji viena stovėjo laukmėnėje, vidury miško. Ji neturėjo nei draugų, nei bičiulių ir leido savo laiką dieną šildydama sauluteje ir naktį stebėdama žvaigždes.

Nors eglė buvo viena, tačiau ji neliūdėjo. Ji buvo pripratusi prie savo vienišumo, teikiančio ramybę. Tačiau vieną dieną eglės ramybė buvo sudrumsta. Tai buvo kaitri rudens diena, elgė maudėsi šiltuose saulės spinduliuose. Staiga išgirdo kažką krebždant. Eglė apsidairė, bet matė tik kreivą šaką, gulintį netoli jos. Anksčiau tos šakos nebuvo, tačiau nekrepė ir tai dėmesio. Kai staiga šaka pradėjo judėti ir šliaužti jos link, eglė labai išsigando, bet nežinojo ką daryti. Staiga išgirdo balsą:

– Tu nebijok manęs, aš tau nieko blogo nenoriu daryti, paprasčiausiai tavo grožis ir didingumas mane labai apstulbino ir apakino ir aš nusprendžiau su tavim susipažinti, jeigu tu tam neprieštarauji.

– Ne, neprieštarauju, – mandagiai, bet išdidžiai atsakė

eglė. Ji neturėjo jokio noro bendrauti su niekuo. Ji net nežinojo kaip, nes visą laiką ji praleisdavo viena.

Ta judanti būtybė susirangė šalia jos kamieno ir šildėsi sauluteje kartu su ja. Eglė pastebėjo, kad ta būtybė turi dvi geltonas dėmes ant galvos, o visas kūnas juodas kaip anglis. Ta būtybė pastebėjo eglės susidomėjimą žvilgsnį ir nusprendė pratęsti pokalbį.

– Aš esu žaltys.

– Malonu, aš eglė.

Ir nuo to laiko žaltys ir eglė tapo neišskiriami draugai, o vėliau jų draugystė peraugo į meilę.

Viskas jiems klojosi gerai, kol atėjo žiema. Šaltas oras nebaugino žaltio, nes eglė jį šildė savo šaknimis, tačiau vieną dieną jo laimingam gyvenimui atėjo galas, kurio pavadinimas yra Kalėdos. Tai šventė, kurios metu žmonės susiburia draugėn, kalba, linksminasi ir dėkoja Dievui už rūpestį ir palaimą. Ir kokios būtų Kalėdos be nuostabaus simbolio – Kalėdų eglutės. Aukšakaimio gyventojai patraukė į mišką. Tuo metu eglė ir žaltys kaip tik mėgavosi nuostabią ryto ramybę. Staiga išgirdo vyrų balsus. Už kelių akimirksnių pasirodė keli vyrai su kirviais rankose. Elgės širdis pradėjo sunkiai plakti. Vienas iš tų vyrų priešo prie eglės ir pradėjo ją kirsti. Eglės kamieniu pradėjo tekėti ašaros. Žaltys kentėjo kartu su ja, nes nieko kito vargšas bejėgis negalėjo padėti savo mylimajai. Jis tik ramino ją švelniu balsu:

– Neverk, mano žaliotė, – aš tavęs niekad nepaliksiu. Mano gyvenimas be tavęs nevertas nė skatiko. Tu esi mano saulė ir mano šiluma. Aš niekada neleisiu niekam mūsų išskirti.

Eglė verkė, bet ne todėl, kad kirvis kapojo jos kamieną, o todėl, kad ji nenorėjo išsiskirti su žaltiu. Vyras, nukirtęs eglę, užsidėjo ją ant pečių ir nusinešė namo. Žaltys bandė juos sekti, tačiau nepajėgė šliaužti taip greitai per sniegą. Kai jis pagaliau iššliaužė iš miško, pamatė namą, kuriame, jis jautė, yra jo mylimoji eglutė. Suradęs namo duris, pamatė jose plyšį ir iššliaužė vidun. Kambario gale stovėjo eglė, kuri buvo apkarstyta visokiais nuostabiais blizgučiais bei žaisliukais. Jis greitai nušliaužė prie eglės ir prisiglaudė prie jos

kamieno.

– Aš čia, mylimoji, kaip tau prižadėjau, taip ir išpildžiau. Tu atrodai stulbinančiai. Aš niekad niekad nenoriu su tavim išsiskirti.

Eglės džiaugsmas buvo neįsakytas. Ji pradėjo dar labiau spindėti, ne tik išorėje, bet ir viduje, tarytum kas būtų saulę įdėjusi į jos kamieną. Staiga žaltys krūtelėjo. Jis pamatė mergaitę imant dovaną už kurios jis buvo pasislėpęs. Mergaitė, pamatę žaltį, baisiai išsigando ir suklykė.

– Gyvatė! Namuose gyvatė!

Žmonės puolė žaltį mušti ir vartyti lauk. Vargšas žaltys vos išnėšė sveiką kailį, bet tas jam nesuteikė džiaugsmo. Jis vėl tapo vienas, atskirtas nuo savo mylimosios. Vargšelis slinko kaimo takeliu galvodamas, kad nėra jokios vilties vėl pamatyti eglę. Jis buvo toks nusiminęs, kad net nepastebėjo, kaip atsidūrė miške. Bešliauždamas netychia atsitrėnkė į kažką, lėtai pakėlė galvą ir pamatė prieš jį stovint Perkūną.

– Kas tau nutiko? Ar nematai kur eini? – sugriaudėjo Perkūnas.

– Atsiprašau, – tarė žaltys, – aš Jūsų nepastebėjau.

– Ko tu toks liūdnas, gal tave kas nuskriaudė? – pasidomėjo Perkūnas.

– Ak, – tarė žaltys ir papasakojo savo didįjį nelaimę.

– Aš tau galiu padėti, – tarė Perkūnas. – Bet jeigu tu sutinki priimti mano pagalbą, tau nebus kelio atgal.

Žaltys buvo taip apstulbinatas šio pasiūlymo, kad sutiko daryti viską, ką tik Perkūnas liepė, kad tik vėl galėtų pamatyti savo eglutę, kad tik vėl galėtų prisiglausti prie jos kamieno. Perkūnas, matydamas tokį pasiaukojimą, tokią meilę, negalėjo nesistebėti ir tarė: – Tėbūnie tavo valia, aš išpildysiu tavo norą.

Su tais žodžiais pranyko...

Kitą rytą žmonės atsikėlę pamatė naują blizgančią girliandą apsvyniojusią aplink eglę. Ji taip nuostabiai tiko prie eglės, kad žmonės, apstulbinti jų abiejų grožio, net nesistebėjo, kaip ji čia atsirado. Prasidėjo Kalėdų pusryčiai. Buvo dalijamasi dovanomis, girdėjosi juokas bei šūkavimai. Tik kampo gale stovėjo eglė, pasipuošusi gražiausia auksine girlianda, ir spinduliavo ramybę bei neapsakomu džiaugsmu.

Agnė Varatinskaitė,
XIII skyrius (OAC)

HOMELIFE
Home Life/Realty One Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 13 metų

UKRAINIAN POST INTERNATIONAL
2455 Cawthra Rd., Unit 20
Tel. (905) 281-9665
1-888-861-7944
(nemokamas)

♦ siuntinių pristatymas į adresato namus
♦ maisto siuntiniai
♦ pinigų pervedimas
♦ pristatymo patarnavimai (courier service)
♦ komerciniai persiuntimai (commercial shipments)
♦ kelionių patarnavimai

Mes siunčiame siuntinius į
**BALTIJOS VALSTYBES, RUSIJĄ, UKRAINĄ
BEI KITAS EUROPOS VALSTYBES**
Darbo val. nuo pirmadienio iki šeštadienio 9 v.r. – 6 v.v.

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas
♦ 25 metų namų remonto patirtimas ♦ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patirtimas ♦ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5 Tel.: 905 271-7171
(į vakarus nuo Hurontario)

NAUJAS ERDVUS KABINETAS
Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

Bloor West Village
DENTAL CARE
Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

ORTODONTAS
(Orthodontist)
DR. R. KARKA, D.D.S. M.s. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)
416 769-2526

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

* Keliones į Lietuvą * Keliones į šilto krašto * Draudą * Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) * Dokumentų vertimą * Iškvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą * Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems * Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas.
Dėmesio! Garantuojame kelionės lėktuvu kainą \$999 įskaitant mokesčius, norintiesiems skristi į Lietuvą 2001 metais iki gegužės 26 dienos, jeigu įmokėsite už bilietus iki 2001 metų sausio 5 dienos. Maršrutas ir lėktuvų bendrovė jūsų pasirinkimui.

Tel: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

MARGUTIS
V.I.M. Parcel Express Inc.
4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3
Tel. (416) 233-4601
Fax (416) 233-3042

Siuntiniai laivu ir lėktuvu
TIESIOG Į VILNIŲ

MŪSŲ ATSTOVAI:

Montrealyje
4359 Venise, St-Leonard
Tel: (514) 728-3612
Romas Bobykas

Toronte
2323 Bloor St.W.
Tel: (416) 604-4848
Romas Scots

TORONTONT

Lietuvių kredito kooperatyvo "Talka" valdyba savo posėdyje nutarė paskirti \$1000 auką "Tėviškės žiburių" leidybai paremti. Leidėjai nuosirdžiai dėkoja už paramą.

A. a. Broniaus Ščepanavičiaus 10 metų mirties prisiminimui Zuzana ir Stasys Dzikai "TŽ" aukuoja \$100.

A. a. Stasio Pacevičiaus 21-erių metų mirties prisiminimui žmona Janina Pacevičienė "Tėviškės žiburiams" aukuoja \$100.

A. a. Jufefai Dovidaitienei mirus, nuosirdžiai užjausdami dukras Vidą ir Aidą bei visus gimines, Eug. ir Ona Spudai "Tėviškės žiburiams" aukuoja \$50.

A. a. dr. Juozo Pilipavičiaus atminimui pagerbti Filomena Masiokienė "Tėviškės žiburiams" aukuoja \$40.

A. a. Alfonsui Vaičiūnui Lietuvoje mirus, nuosirdžiai užjausdami jo brolių Algirdą Vaičiūną su šeima, Silviją ir Vincas Piečiai "Tėviškės žiburiams" aukuoja \$25.

A. a. M. K. atminimui Pajautai ir Algis Kaziliai "Tėviškės žiburiams" aukuoja \$20.

A. a. Vandai Dervinytei-Seals mirus, užjausdami jos vyrą, motiną ir brolių Bruno su šeima, Irena ir Antanas Ambraškai "Tėviškės žiburiams" aukuoja \$20.

A. a. Juzefai Dovidaitienei mirus, reikšdami užuojautą dukterims Vidai ir Aidai su šeimomis, seseriai Onai bei broliui Kazimierui su šeimomis, Salomėja ir Jonas Andriuliai "Tėviškės žiburiams" aukuoja \$20.

Šv. Kazimiero lietuvių kolegijai \$50 aukuoja E. Kripienė.

A. a. Viktoro Gražulio 1-mirties metinių atminimui pagerbti kovai su vėžio liga Lietuvoje aukuoja: \$30 – A. S. Medeliai; \$20 – A. Lemežys, A. A. Langas, M. S. Petryla, A. Buožienė, T. Gražulienė; \$10 – V. Aušrotas, D. B. Vaidilos, V. Birštonas, M. P.

KLK moterų dr-jos centro valdyba gavo aukų: a. a. Prano Besaspario atminimui pagerbti našlaičių kaimui "Vaiko tėviškės namai" Lietuvoje aukuoja: \$50 – J. Valiulienė, B. P. Daržinskai, A. B. Stankaičiai (Paterson, NJ), M. Besasparienė ir šeima; \$30 – H. A. Povilaičiai; \$20 – J. Aukštaitis, A. B. Matulionis, J. T. Macorett, St. Bartusevičienė, A. Petkevičienė, M. V. Kazlauskas, J. Rovas, A. Augaitienė, B. Tamoliūnienė, S. J. Andriuliai, R. V. Simonaičiai, A. Zubrickas (St. Catharines); \$10 – S. Petrauskienė; a. a. Virginijos Gražinos Daulenskytės atminimui pagerbti našlaičių kaimui "Vaiko tėviškės namai" Lietuvoje aukuoja: \$50 – J. Valiulienė, A. B. Stankaičiai (Paterson, NJ); \$40 – S. Augaitis; \$25 – E. Namikienė; \$20 – J. Rovas; \$10 – V. S. Aušrotai.

Aukus surinko M. Povilaitienė. Mirus motinai, a. a. Onai Jar-malavičienėi Australijoje, užjausdamas Valę Karosienę, Vincas Paulionis paaukavo \$50 našlaičių kaimui "Vaiko tėviškės namai" Lietuvoje.

Našlaičių kaimui atsiuntė \$50 auką E. A. Abromačiai.

V. Kęstutis Dailydė iš Victoria, BC, atsiuntė \$100 auką Tremtinių grįžimo fondui paremti.

Erikas Petrus iš Wasaga Beach, ON, atsiuntė \$75 tremtinių vaikų mokyklai "Lietuvių Namai" Vilniuje paremti.

"Talka", Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvas, Kalėdų švenčių proga paaukavo \$3,000 – Tremtinių grįžimo fondui.

Nuo komunistinio teroro ir rusų okupacijos nukentėjusiems tautiečiams dar neatlygino nei Rusijos valdžia, nei Lietuvos vyriausybė. Visą praradę, jie tebeskursta ir dabar. Gerųjų Kanados lietuvių aukos yra jiems ne tik pagalba skurde, bet ir moralinis jų kančių įvertinimas.

Už aukas dėkoja –

KLK moterų dr-jos c. valdyba

Tremtinių vaikų mokyklai Vilniuje "Lietuvių namai" \$50 aukuoja A. Sagevičius.

Vaiko tėviškės namams aukuoja: \$1,000 – P. M. Venskai (sūnaus a. a. Stasio XXV mirties metinių proga), A. Vaišvilienė.

Kanados lietuvių fondas praneša, kad 2001-ųjų metų organizacijų veiklos paramai, taip pat 2001 – 2002-ųjų mokslo metų studentams paramos anketas galima pasiimti iš ant fondo raštinės durų pakabinėtų vokų arba prašyti, kad anketos būtų atsiųstos paštu. Mūsų adresas: Kanados lietuvių fondas, 1573 Bloor Str. W. Toronto ON M6P 1A6. Užpildytos organizacijų veiklos paramai gauti anketos privalo pasiekti fondo raštinę prieš š.m. kovo mėn. 5 dieną, o studentų paramos anketos – prieš š.m. gegužės mėn. 31 d. Prašymai iš Lietuvos rašomi laiško forma, be anketos. Reikalų vedėjas

A. a. Pranas Berneckas, žymus lietuvių šėiųjų sporto darbuotojas, ŠALFASS-gos garbės narys, buvęs ŠALFASS-gos centro valdybos pirmininkas, Lietuvių sporto fondo steigėjas ir buvęs jo pirmininkas, I-ju PLS žaidynių pradininkas, mirė 2000 m. lapkričio 21 d. Vankūverėje, B.C. Velionies šeimos ir artimųjų pageidavimu, įnašai į Lietuvių sporto fondą a. a. Prano Bernecko atminimui, gali būti siunčiami LSF židininkui Jonui Nešukačiui šiuo adresu: Jonas Nešukaits, 255 Silver Birch Ave., Toronto, Ont. M4E 3L6, Canada. Telefonas 416-691-7798. Čekis rašomas: LAUNA Fondas. Liet. sp. fondas

Anapilio autoaiškės vajui \$100 aukuoja F. V. Mockai.

Anapilio keltuvo vajui \$250 aukuoja E. Kripienė.

Vaiukučių savitraščiui "Kregždutė" \$200 aukuoja F. Juzėnas.

Lietuvių archyvu-muziejui Anapilyje \$100 aukuoja J. J. Zenkevicius.

Šv. Jono lietuvių kapinėms \$75 aukuoja V. Jasiūnienė.

Išėjusių lietuvių klierikų studijų fondui aukuoja: \$400 – A. S. Draugeliai; \$200 – dr. S. Čepas, M. Besasparienė; \$100 – J. R. Karasiejai, K. G. Balytos; \$50 – L. Morkūnienė.

Tremtinių vaikų mokyklai "Lietuvių namai" Vilniuje aukuoja: \$200 – dr. M. ir dr. J. Uleckai; \$140 – E. Petrus (Wasaga Beach); \$20 – P. Saplienė.

Toronto vyrų choro "ARAS", vadovaujamo Lillijos Turūtaitės, KONCERTAS

Ivyks 2001 m. sausio 14, sekmadienį, 3 v.p.p.
Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. W.

VISI KVIEČIAMI PAREMTI CHORO VEIKLA Rengėjai

TORONTONT

Anapilio žinios

– Lietuvos kankinių šventovėje prieš Bernielių Mišias religinį koncertą atliko Jono Govėdo vadovaujamas parapijos choras, smuikininkė Audronė Šarpytė, birbynininkas Teodoras Pabrėža, solistai Slava Žiemelytė ir Rimas Paulionis.

– Gruodžio 31, sekmadienį, po 11 v.r. Mišių Lietuvos kankinių šventovėje koncertą Kristaus garbei atliko smuikininkė Audronė Šarpytė vadovaujamas styginis orkestras ir jos vedamos muzikos mokyklos nelietuviai vaikai, pagiedoję lietuviškų kalėdinių giesmių.

– Naujojo tūkstantmečio pirmąją dieną Lietuvos kankinių šventovėje Mišių metu gražiai pasirodė Deimantės Grigutienės "Angeliukų" ir Audronės Šarpytės pajėgų junginys, suteikdamas pamaldoms gaivią nuotaiką. Po Mišių vyko vaisės visiems maldininkams parapijos salėje.

– Gruodžio 13, trečiadienį, palaidota a.a. Virginija Daulenskytė, 49 m. amžiaus.

– Gruodžio 18, pirmadienį, palaidotas a.a. Mikas Žalauškas, 84 m. amžiaus.

– Gruodžio 22, penktadienį, palaidota a.a. Liuda Andriulienė, 86 m. amžiaus.

– Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje Kalėdų ir Naujųjų metų savaitgalių Mišias aukojo kun. Pijus Šarpanickas, OFM.

– Kalėdinius sveikinimus mūsų parapijai iš Romos atsiuntė diak. Vytautas Staškevičius.

– Gruodžio 23, šeštadienį, iš Delhi laidotuvių koplyčios palaidota a.a. Konstancija Šimutienė, 93 m. amžiaus.

– Gruodžio 30, šeštadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės palaidota a.a. Juozė Dovidaitienė, 77 m. amžiaus.

– Gruodžio 30, šeštadienį, palaidotas a.a. Viktoras Korsakas, 76 m. amžiaus.

– Gruodžio 30, šeštadienį, iš laidotuvių koplyčios palaidota a.a. Sofija Folertienė, 74 m. amžiaus.

– Lietuvoje mirė a.a. Antanina Banienė, sesuo mūsų gero parapijiečio ir parapijos choro nario Vlodo Kazlausko.

– Sausio 5 yra pirmasis mėnesio penktadienis. Tą dieną 7 v.v. bus Mišios, o po Mišių – Šventoji Valanda prie išstatyto švenčiausiojo.

– Mišios sausio 7, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Vincentą Vaitkevičienę; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 3 v.p.p. už Antaniną Burduličienę ir Valentiną Dalindienę; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje sausio 6, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Juozą Venciu.

Lietuvių Namų žinios

– Vytauto Didžiojo menė 2001 m. vasario 17 d. išnuomota Medžiojotų ir žūklautojų klubo "Tauras" metiniam balui. Žvėrienės vakarienė su vynu ir turtinga loterija. Programoje – vyrų choro "Aras", šokiams gros V. Povilonis.

Slaugos namų žinios

– Slaugos namų statybai aukoj: "Talka" – Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvas – \$1000 (\$3000), S. A. Draugelis – \$250 (\$1820), H. A. Adomonis – \$100, P. B. Markušis – \$1500 (\$1620), LN moterų būrelis – \$353.50 (\$10207.05), S. A. Čizikai – \$500 (\$1000), V. K. Gapučiai – \$50 (\$830), J. Merkevičius – \$5000, A. Lukas – \$1000 (\$1100), H. Sukauskas – \$100 (\$700), J. E. Bukšaičiai – \$500 (\$515), J. A. Šimkai – \$100 (\$8592.80), M. A. Radžiūnai – \$1000 (\$1100), P. Vyte – \$100 (\$700), Lietuvos kankinių parapijos moterų draugija – \$500 (\$700), E. Petrus \$115, M. V. Kriščiūnai – \$100 (\$2350), V. Poškus – \$500 (\$700), V. Akelaitis – \$100, Z. Anderson – \$1000 (\$3000), R. Sirutis – \$100 (\$750), B. McKenzie – \$200, S. V. Petraičiai – \$1000 (\$1220), H. E. Stepaičiai – \$500 (\$3685), V. Paulionis – \$300 (\$540), Tautinių šokių grupė "Atžalynas" – \$5000 (\$5100). Slaugos namų vjaus komitetas dėkoja visiems aukotojams už nuosirdų dosnumą ir paramą Slaugos namams. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6P 1A6.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Klebonas ir parapijoje dirbantys kunigai sveikina visus parapijiečius ir visus Toronto ir apylinkių lietuvius su naujais 2001 metais ir linki visiems Dievo palaimos.

– Kalėdų švenčių metu prie giedojimo kalėdinės muzikos koncerte ir Mišių metu prisidėjo parapijos choras, I. Beresnevičienė – vargonais, Mindaugas Gabrys – smuiku, solistai Anita Pakalniškytė-Puodžiūnienė, Indrė Viskontaitė, Arūnas Radtke; Danguolės Radtke ir Dalios Viskontienės – duetas, Ilona Tarvydienė – klarnetu ir jaunimo grupė, kuri pavaizdavo gyvą prakartėlę. KLB moterų draugijos parapijos skrysiu narės po Bernielių Mišių pavaišino visus parapijiečius ir svečius kava ir pyragaičiais, o J. B. Greičiūnų šeima kava aptarnavo visus Kalėdų ir Naujų metų dieną.

– Šis penktadienis, sausio 5 ir šeštadienis, sausio 6 yra mėnesio pirmieji. Pirmą penktadienį 7 v.v. vyksta Šv. valanda ir Mišios. Ligoniniai ir seneliai lankomi namuose ir prieglaudose iš anksto susitarus. Pirmą šeštadienį Gyvojo rožinio draugijos nariai renkasi Rožiniui ir Mišioms 10.30 v.r.

– Pakrikštyti: Amber Marija, Aurelijos (Janušauskaitės) ir Edmundo Urniežių dukrelė; Stefanija Susanna, Susan ir Romualdo Dubelių dukrelė; Nathan John, Carol Anne ir Antano Simanavičių sūnus.

– Toronte mirė Birutės Kazlauskaitės dėdė a.a. Pranas Besasparis ir pussešerė a.a. Virginija Daulenskytė; Vidos Hayes ir Aidos Rickuvienės mama a.a. Juzefa Dovidaitienė; Čikagoj mirė a.a. Bronius Underys, Ramūno Underio tėvelis; Lietuvoje mirė a.a. Aleksandra Prapuolenytė, Onos Gataveckienės sesuo, a.a. Ona Vilūnienė, Juzės Žulienės brolienė ir a.a. Žilvyrius Ališauskas, Zitos Didžbalienės pusbrolis; Lenkijoje mirė Veronikos Balaišienės sesers vyras a.a. Jonas Stefanavičius.

– Pakvitavimai už 2000 metų aukas parapijai bus paruošti vasario mėnesį. Jei kas norėtų papildyti aukas 2000 metams, gali tai padaryti iki sausio mėnesio pabaigos.

– Parapijos aukų vokeliai šį sekmadienį paskutinį kartą bus dėstyti parapijos salėje. Prašom juos pasiimti ar paimti giminėms ir pažįstamiems, kad nereikėtų jų siųsti paštu.

– Parapijos persikėlimo/statybos vjaus komitetas dėkoja visiems, švenčių metu aukomis prisidėjusiems prie baigiamų statyti parapijos pastatų. Šis komitetas, kurio tikslas surinkti statybai \$1,320,000, jau surinko \$364,162 (dar reikia \$955,838).

– Mišios sekmadienį, sausio 7: 8.15 v.r. už Ridikų ir Rikevičių šeimų mirusius; 9.15 v.r. už a.a. Emiliją Savickienę; 10.15 v.r. už a.a. Jurgį Radžiūną, už a.a. Napoleoną Sajanauską – 1 metinės, už a.a. Petrutę Levickienę; 11.30 v.r. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Išganytojo parapijos žinios

– Sekmadienį, sausio 7 pamaldos su Šv. Komunija prasidės 9.30 v. ryto. Šiuo sekmadieniu pamaldų pradžia bus 9.30 v. ryto. Tai tęsis iki birželio 24 d.

– 2001 m. aukų vokeliai paruošti. Malonėkite juos pasiimti prieš arba po pamaldų.

– 2001 metų ekumeninės pamaldos – sekmadienį, sausio 28. Kun. Juozas Žukauskas, OFM, iš Prisikėlimo parapijos pasakys pamokslą, o antradienį, sausio 30, 7 v.v. kun. Algimantas Žilinskas pasakys pamokslą Prisikėlimo parapijoje, kur giedos Išganytojo parapijos choras. Remkite ekumeninį sąjūdį. Dalyvaukite abejuose pamaldose.

– "Angeliukų" chorui \$25 aukoj F. V. Mockai.

LIETUVIŲ SLAUGOS NAMAMS aukoj:

\$88,000 – PRANAS KOZULIS testamentiniu palikimu;

\$5,000 – BIRUTĖ IR ČESLOVAS JONIAI

a.a. Mykolo ir Stasės Petrulių atminimui.

Nuosirdžiai dėkojame už aukas –

Lietuvių slaugos namų vjaus komitetas

Veikiname

SAULIŲ SONDECKI,

vieną iš įžymiausių Lietuvos dirigentų, atvykstantį į Kanadą,
ir linkime sėkmingos viešnagės Kanadoje.

SAULIUS SONDECKIS, garsaus Lietuvos kamerinio orkestro
įsteigėjas, diriguos Toronte ir Hamiltone. (Žiūr. skelbimus).

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS
remia ir skatina lietuvių visuomenę gausiai dalyvauti jo
diriguojamuose koncertuose bei susitikimuose.

Pastoviai koncertuojantis simfoninis orkestras

TORONTO FILHARMONIJA

GEORGE WESTON RECITAL HALL

rengia

YPATINGĄ KONCERTĄ,

kuriame pakviestas diriguoti žymusis Lietuvos muzikas

SAULIUS SONDECKIS

Programoje: pasaulinių kompozitorių ir lietuvių –

M. K. Čiurlionio – kūriniai

2001 m. sausio 18, ketvirtadienį, 8 val. vak.

Toronto Centre for the Arts (anksčiau Ford Centre)

5040 Yonge Street

SPECIALI BILIETŲ KAINA LIETUVIŲ BENDRUOMENEI: \$20

Bilietai gaunami skambinant Toronto Filharmonijai tel. 416-499-2204

arba V. Taseckui tel. 905-824-4461; R. Celejewskai tel. 416-231-8832;

arba Toronto Lietuvių Namuose sekmadieniais

LABDAROS KONCERTAS

KLB KULTŪROS KOMITETAS KVIEČIA

j kamerinės muzikos popietę, kurioje skambės ir lietuvių,
ir tarptautinių kompozitorių kūriniai

Programą atliks

kamerinis orkestras "LYRA" ir

dirigentas SAULIUS SONDECKIS

2001 m. sausio 21, sekmadienį, 2 val. po pietų

Toronto Lietuvių Namuose, 1573 Bloor St. West

BILIETAI:

\$15 asmeniui – j koncertą (vietos numeruotos);

\$35 asmeniui – j susitikimą su dir. S. Sondeckiu ir vaisės po koncerto Mindaugo menėje

PELNAS SKIRIAMAS LIETUVOS NAŠLAICIŲ GLOBAI ir TORONTO SLAUGOS NAMAMS

Bilietai gaunami pas:

V. Tasecką tel. 905-824-4461, R. Celejewską tel. 416-231-8832,

Lietuvių Namuose sekmadieniais

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus ir ponis Alma Adamkienė Kalėdų ir Naujų metų proga pasveikino "Tėviškės žiburius" puošniu, jų spalvota nuotrauka iliustruotu atviruku, kuriame sveikinimas "linksmy šv. Kalėdų ir skaidrios nuotakios 2001 metais" reiškiamas lietuvių, anglų ir pranciškų kalbomis.

"Tėviškės žiburius" 2000 m. gruodžio 21 d. pasiekė "Vaiko tėviškės namų" sveikinimas iš Kauno-Marijampolės, pasirašytas mons. V. Kazlausko, M. Jursėno, A. Strumskytės, išmargintas daugybe vaikų parašų. Sveikinime rašoma: "Dalindamiesi kalėdiniu džiaugsmu, Kalėdų maldoje prašome, kad Betliejaus kūdikėlis laimintų Jus ir šimteriopai atsiliegtų už parodytą rūpestį ir meilę".

Edvardas ir Melita Bumeisteriai iš savo labdaros fondo paaukojo Prisikėlimo parapijos statybos vajui \$15,000. E. M. Bumeisteriai, Toronto liuteronų Išganytojo parapijos nariai, yra dosnūs įvairiems humanitariniams ir religiniams projektams. Prisikėlimo parapija reiškia E. M. Bumeisteriams nuosirdžią padėką.

Muziejaus-archyvo žinios

– Muziejaus išlaikymui aukoj: \$1,000 – "Litas" kredito unija, \$100 – Janina Pacevičienė, Theodore ir Dana Chornomaz, Pranas Basys. Muziejaus išsilaiko vien iš kiekvieną mėnesį surinktų lėšų. Mūsų rėmėjai užtikrina Kanados lietuvių veiklos įamžinimą.

Maironio mokyklos žinios

– Gruodžio 16 d. liutunistų kursų moksleiviai ir mokytojai parengė įspūdingą Kūčių vakarienę su giesmėmis, skaitymais ir tradiciniais arba dainomis bei kanklių muzika. Andrius Rusinas sklandžiai vedė programą. Gražiai muziką paruošė L. Turūtaitė, A. Puodžiūnienė ir D. Viskontienė. Auditorija buvo pilnutėlė tėvų bei senelių.

– Po Naujų metų grįžtam prie knygų sausio 13 d. Živilė

Vilniaus radijo užsieniui laidos yra girdimos kasdien 7 v.v. dviem dažniais: 6120 kHz. ir 9875 kHz.

Humoreskos "Išgarsėjau", išspausdintos "TŽ" 2000 m. 51-52 nr., autorius yra Steponas Miltenis. Jo pavardė iškruto tvarkant laikraščio puslapį spaustuvėje.

PRIE ANAPILIO išnuomojamas atskiras namas. Teirautis tel. 905-277-1270.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kurioju laiku tel. 416 503-1687.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei patalysų bendrovė, atlieka įvairius staliaus, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonias kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvorą. Garantuojame prieinamos kainos ir darbo kokybę. Skambinti Robertui Melikiui, tel. 416 760-7181.

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapijiečių metinis susirinkimas įvyko gruodžio 10 d. parapijos salėje. Dalyvavo 75 asmenys. Parapijos administratorius Romas Verbyla, trumpai visus pasveikindamas, pakvietė kun. Kazimierą Ambrašą, SJ, malda pradėti susirinkimą. Po to R. Verbyla susirinkimui vadovauti paprašė seselę Palmirą ir Liną Staškevičių, sekretoriauti lietuvių kalba Sofiją Jutuvienę ir anglų kalba Romą Otto. Praceito susirinkimo protokolą tik lietuvių kalba perskaitė S. Jutuvienė.

Vyko pranešimai. Kun. K. Ambrašas kalbėjo apie parapijos dvasinius susikauptumus prieš Vėlykas ir prieš parapijos 50 metų sukakties minėjimą, kuriuos vedė mons. Kazimieras Vasiliauskas bei vysk. Paulius Baltakis, OFM. Per vienuoliką mėnesių parapijoje buvo 3 krikštai ir 13 laidotuvių. Priminė parapijoje vykusius kultūrinius renginius. R. Verbyla papasakojo sunkumus leidžiant sukaktuvinį Aušros Vartų parapijos leidinį. Čia pasitarkė klaidų, bet apskritai – tai geras apžvalginis parapijos aprašymas. Juo pasinaudodamas, Lietuvoje leidžiamas "XXI amžius" 2000 m. lapkričio 24 d. laidoje įsidėjo viso puslapio straipsnį su nuotraukomis "Per pusimtį metų nuveikta daug darbų". Į susirinkimą neatvykus išdininkui Algiiui Beniūšiui, jo paruoštą vienuolikos mėnesių piniginių apyskaitą perskaitė R. Verbyla. Ypatingų diskusijų dėl šių pranešimų nebuvo.

Kiek daugiau aiškinimosi atsirado, kai reikėjo išrinkti šiemis metams parapijos darbuotojus. Gaila, kad iš anksto nebuvo susitarta, o tokiam susirinkime vienas siūlo tą, kitas – kitą, ir visi atsisako. Bet pagaliau buvo prieita prie tvarkos.

Montrealio liutunistinės mokyklos vedėja Asta Staškevičienė sveikina atsilankiusius į Kalėdų eglutę. Nuotr. L. Staškevičiaus

Dalis Montrealio liutunistinės mokyklos mokinių per Kalėdų eglutės vaidinimą Aušros Vartų parapijos salėje 2000 m. gruodžio 17 d.

Nuotr. L. Staškevičiaus

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7

TEL: (514) 722-3545

FAX: (514) 722-3546

ISSINUOMOČIAU vieno miegamojo butą. Skambinti tel. 416 538-3440.

Punia Construction Ltd.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

• ATLIKAME: staliaus, dažymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos plytelių klojimo darbus

• ĮRENGIAME: rūsius, vonias, virtuves

• STATOME: verandas, tvoras

• DENGIAME stogus.

GARANTUOJAME GERĄ

DARBO KOKYBĘ

Skambinti

ALVYDUI GRIGUČIUI

tel. (905) 848-9628

(pager) (416) 609-5108

DRUSKININKŲ SENAMIESTYJE, prie M. K. Čiurlionio muziejaus ir ežero, ramioje vietoje paroduojamas vieno kambario butas su patogumais ir telefonu, antrame aukšte, 36 kv. metrų ploto. Prašoma kaina \$6000 (JAV). Teirautis e-paštu aldapet@takas.lt arba faksu Vilniuje – 22-31-01.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė

optometristė

1551 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A5

(prie Lietuvių Namų)

Priima pacientus pagal susitarimą

Tel. 416 532-7115

Susitarus priima

pacientus ir vakarais